

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

MANUAL DE PREGATIRE ȘI GESTIONARE A PROIECTELOR FINANȚATE DIN
INSTRUMENTE STRUCTURALE

***Formarea beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din
Instrumente Structurale***

Proiect finanțat din Fondul European pentru Dezvoltare Regională prin Programul
Operațional Asistență Tehnică

România

Nr. Contract: 3/1.02.2011

Proiect implementat în perioada: 1.02.2011 – 30.01.2012

Consultant:

Ramboll Romania srl

Relians Corp srl

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

CUPRINS

PARTEA I – Instrumente Structurale.....	4
Introducere. Scopul manualului.....	4
1.1 Prezentare generală	5
1.2 Principii de bază.....	7
1.3 Cadrul normativ	10
1.4 FEDR – domenii de finanțare, cerințe esențiale din regulamentul privind managementul proiectelor	22
1.5 FSE - domenii de finanțare, cerințe esențiale din regulamentul privind managementul proiectelor	24
1.6 FC - domenii de finanțare, cerințe esențiale din regulamentul privind managementul proiectelor	26
2. Instrumente Structurale în România	27
2.1. Cadrul Strategic Național de Referință	27
2.2. Legislație națională privind implementarea IS	30
2.3. Cadrul instituțional (rolul AM, OI și rolul celorlalte instituții)	32
3. Programe operaționale finanțate din IS	35
3.1. POR – Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari	35
3.2. POS Transport - Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari	38
3.3. POS Mediu - Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari	39
3.4. POS CCE- Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari	41
3.5. POS DRU- Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari	42
3.6. PO DCA- Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari	47
POAT- Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari.....	48
4. Managementul ciclului de proiect.....	50
4.1. Programare, identificare, elaborare, finanțare (contractare), monitorizare, evaluare	50
4.2. Elaborarea unei cereri de finanțare – greșeli frecvente.....	53
4.3. Evaluarea unei cereri de finanțare	55
5. Managementul proiectelor finanțate din IS.....	57
5.1. Managementul timpului	57
5.2. Bugetul proiectului.....	63
5.3. Cerințe de monitorizare, raportare, verificare și audit.....	64
5.4. Controlul și managementul financiar al proiectelor	67
5.5. Managementul contractelor de achiziții (condiții contractuale de bază: achizițiile publice, raportarea și greșeli frecvente).....	83
5.6. Întocmirea unei cereri de rambursare și greșeli frecvente	92
PARTEA II – Studii de caz și lecții învățate	110

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Lista abrevierilor

ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
AM	Autoritate de Management
AP	Axă Prioritară
CE	Comisia Europeană
CM	Comitet de Monitorizare
CMR	Compartiment Monitorizare Raportare din cadrul OI
COCOF	Coordination Committee of the Funds (Comitetul de Coordonare a Fondurilor Comunitare)
DCFIS	Direcția Control Financiar al Instrumentelor Structurale
DFC	Direcția Fondul de Coeziune
DFS	Direcția Fonduri Structurale
DP	Direcția Plăți
DPE	Direcția Programare Evaluare
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FIDIC	Federația Internațională a Inginerilor Consultanți în domeniul Construcțiilor
FIID	Fond de Intreținere, Inlocuire și Dezvoltare
FSC	Fonduri Structurale și de Coeziune
IS	Instrumente Structurale
OI	Organism Intermediar
PO	Program Operațional
POS Mediu	Program Operațional Sectorial de Mediu
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

PARTEA I – Instrumente Structurale

Introducere. Scopul manualului

Prin politica regională europeană, parte a politicii de coeziune, Uniunea Europeană contribuie la revitalizarea regiunilor rămase în urmă și la restructurarea zonelor industriale aflate în criză, la diversificarea economică a zonelor agricole supuse declinului sau la revitalizarea cartierelor defavorizate din orașe, preocuparea majoră rămânând crearea de locuri de muncă durabile. Într-un cuvânt, este vorba de întărirea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii. Așa cum este definită de articolul 158 al Tratatului Comunităților Europene, „coeziunea este necesară pentru promovarea dezvoltării armonioase generale a Comunității și cere o reducere a disparităților între nivelurile de dezvoltare a diferitelor regiuni și a lipsei de progres a regiunilor defavorizate”. În acest context, Instrumentele Structurale (IS) reprezintă principalul instrument prin care politica regională a UE devine efectivă.

Miza deosebit de importantă a implementării eficiente a politicii regionale UE în România, stat membru nou în UE, se bazează pe un mecanism complex, care devine operațional prin intermediul unor resurse umane de calitate, care dețin cunoștințele și abilitățile necesare pentru a utiliza în mod eficient și sustenabil resursele financiare oferite de UE și statul român. Printr-un management eficient al proiectelor și a programelor finanțate de IS, România poate recupera decalajul și poate atinge rate de creștere care să îi ofere un loc fruntaș printre „tinerele” State Membre ale UE.

În acest context se înscrie și proiectul „Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale” gestionat de Autoritatea de Coordonare pentru Instrumente Structurale, proiect care își propune să acopere într-o măsură cât mai mare necesitățile de bază de formare ale beneficiarilor potențiali de Instrumente Structurale în domeniul pregătirii și managementului proiectelor și să sprijine personalul autorităților publice centrale și locale în procesul de achiziții de servicii și bunuri aferente proiectelor finanțate din Instrumente Structurale prin furnizarea cunoștințelor și aptitudinilor necesare.

Contractul urmărește organizarea unor noi sesiuni de formare profesională pentru beneficiarii potențiali ai IS, atât la nivel central, cât și la nivel local cu scopul de a crește rata de absorbție a Fondurilor Structurale în România.

Prezentul manual își propune să ofere participanților la cursurile de formare cu conceptele și mecanismele de accesare a fondurilor europene și cu cadrul legislativ național și comunitar pentru managementul proiectelor cu finanțare europeană.

Manualul trece în revistă principiile de bază ale politicii de coeziune, regulamentele europene cu privire la instrumentele structurale, oportunitățile de finanțare prin intermediul instrumentelor structurale pentru a facilita încadrarea ideilor de proiect în condițiile și cerințele programelor operaționale din România în perioada de programare 2007-2013, cerințe privind managementul proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale plecând de la achizițiile publice până la întocmirea unei cereri de rambursare.

Manualul conține exemple și studii de caz, greșeli frecvente și exemple de bună practică pe care participanții la curs le pot valorifica în activitatea lor ulterioară.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

1.1 Prezentare generală

Instrumentele Structurale sunt mecanismele financiare care susțin Politica Regională și de Coeziune¹ a Uniunii Europene (UE). Ceea ce astăzi se numim Politica de Coeziune (Economică, Socială și Teritorială) a UE sau Politica Regională și de Coeziune a UE (http://ec.europa.eu/regional_policy/policy/history/index_en.htm) este o politică structurală în sensul că, prin aplicarea acesteia, se urmărește eliminarea sau măcar atenuarea decalajelor dintre regiunile și cetățenii Uniunii Europene în vederea unei dezvoltări echilibrate. Aceasta este o politică care vizează creșterea, dezvoltarea, împreună cu alte două politici consacrate ale UE – piața unică și moneda unică.

Politica Regională și de Coeziune a însoțit îndeaproape procesul de extindere a Uniunii. Forma și structura acestei politici s-au modificat cu fiecare val de extindere, transformându-se dintr-un simplu mecanism redistributiv într-o politică structurală autentică, preocupată atât să corecteze decalajele deja existente, cât și să prevină crearea sau adâncirea decalajelor. Ea nu este o politică propriu-zisă de creștere economică, rolul esențial pentru creșterea economică fiind jucat de reglementările pentru comerț, reglementările privind libera circulație a bunurilor, capitalului, persoanelor, reglementările privind uniunea monetară etc. Rolul Politicii Regionale și de Coeziune în creșterea economică este mai degrabă indirect: acela de a crea condițiile care să constituie un imbold pentru creșterea economică.

Pentru actuala perioadă de programare, 2007-2013, Politica Regională și de Coeziune a UE urmărește îndeplinirea a trei obiective:

- Obiectivul 1 – „Convergență”;
- Obiectivul 2 – „Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă”;
- Obiectivul 3 – „Cooperare teritorială europeană”.

Obiectivul „Convergență” reprezintă obiectivul prioritar (absoarbe 81,5% din totalul finanțării) și urmărește accelerarea procesului de convergență a statelor membre și regiunilor slab dezvoltate (reducerea decalajului dintre regiuni și îmbunătățirea condițiilor de viață prin creșterea calității investițiilor în capitalul fizic uman, dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, a cercetării și inovării, protecția mediului, creșterea eficienței administrative).

Sunt **eligibile** pentru obiectivul „Convergență”:

- regiunile al căror produs intern brut este mai mic decât 75% din media comunitară la nivelul Uniunii Europene extinse. Sursele de finanțare vor fi asigurate prin intermediul FEDER, a FSE și a Fondului de Coeziune, în concordanță cu prevederile Tratatului;
- regiunile al căror PIB depășește 75% din media comunitară, dar numai ca efect statistic al extinderii Uniunii Europene;
- statelor membre al căror produs național brut este sub 90% din media comunitară, prin intermediul Fondului de Coeziune.

---

¹ În vederea folosirii cu acuratețe a termenilor, vom folosi sintagma „Politica Regională și de Coeziune” pentru a ne referi la actuala politică structurală a UE. Până în 1988, când a fost emis de către Consiliul European primul regulament cu referire precisă la termenul de „coeziune”, această politică s-a numit „Politica Regională”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Obiectivul „Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă” (cu o pondere puțin sub 16% din totalul finanțării) vizează îmbunătățirea competitivității, atractivității și a gradului de ocupare a regiunilor prin anticiparea schimbărilor de ordin economic și social, prin îmbunătățirea și creșterea investițiilor în capitalul uman, prin promovarea economiei bazate pe cunoaștere, a cercetării și inovării, antreprenoriatului, protecției mediului și prin îmbunătățirea capacității de adaptare a angajaților și a firmelor la condițiile pieței (Regulamentul CE nr. 1083/2006 din 11 iulie 2006).

Sunt **eligibile** pentru obiectivul „Competitivitate regională și ocupare”:

- toate regiunile care nu intră sub incidența obiectivului „Convergență”, în funcție de prioritățile stabilite de statele membre. În aceste cazuri, FEDER/FSE contribuie cu jumătate din finanțarea aferentă proiectelor;
- regiunile care, în exercițiul precedent de programare, erau eligibile pentru Obiectivul 1, dar care, ca urmare a progreselor economice înregistrate pe parcurs, nu mai sunt eligibile pentru obiectivul „Convergență”. În aceste cazuri, contribuția din fondurile structurale este de maxim 50%

Obiectivul „Cooperare teritorială europeană” (cu o pondere financiară de 2,5%) vizează întărirea cooperării interregionale prin promovarea inițiativelor comune locale și regionale și a schimburilor de experiență la nivelul teritorial corespunzător, prin întărirea cooperării transnaționale prin acțiuni ce vizează dezvoltarea teritorială integrată, în acord cu prioritățile comunitare (Regulamentul CE nr. 1083/2006 din 11 iulie 2006).

În perioada 2007-2013, România este eligibilă pentru Obiectivul 1 „Convergență” (cu toate cele 8 regiuni de dezvoltare) și pentru Obiectivul 3 „Cooperare teritorială europeană”.

Mecanismele financiare care susțin Politica Regională și de Coeziune a UE au fost clarificate și, totodată, simplificate printr-un regulament de funcționare adoptat în 2006, anul ultimei reforme de tip structural din UE (Regulamentul CE nr. 1083/2006 din 11 iulie 2006, „Council Regulation (EC) no. 1083/2006 of 11 July 2006 laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing regulation (EC) No. 1260/1999”, *Official Journal L 210*, 31.07.2006). Aceste instrumente financiare au fost reunite sub denumirea Instrumente Structurale (IS): Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul Social European (FSE) alcătuiesc, împreună, Fondurile Structurale (FS), iar Fondurile Structurale și Fondul de Coeziune (FC) alcătuiesc Instrumentele Structurale. Există și un al patrulea fond inclus în IS, Fondul European de Solidaritate al UE (FES), însă acesta are un statut special, nu este supus principiului programării și nu influențează direct îndeplinirea obiectivelor Politicii Regionale și de Coeziune a UE. FES a fost înființat în 2002, ca mecanism de ajutorare a statelor din Europa Centrală afectate de puternice inundații.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

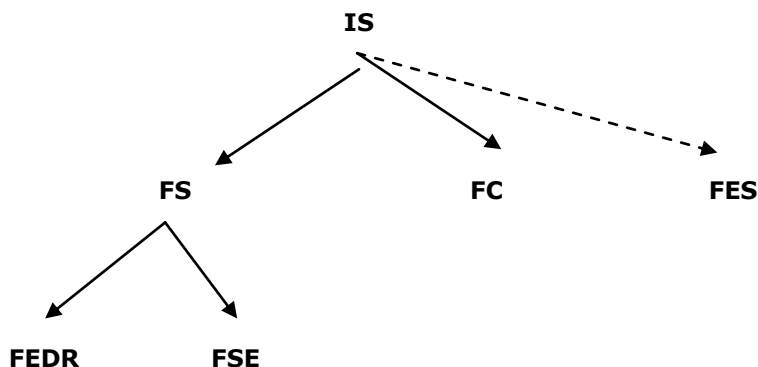

Figura 1. Arborele IS

Fiecărui dintre cele trei obiective ale Politicii Regionale și de Coeziune îi corespund unul, două sau trei dintre fondurile care alcătuiesc IS:

Obiective	Instrumente structurale		
Convergență	FEDR	FSE	FC
Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă	FEDR	FSE	
Cooperare teritorială europeană	FEDR		

Figura 2. Obiective și IS 2007-2013

Pentru perioada 2007-2013, Politica Regională și de Coeziune va beneficia de un buget total de 347,41 miliarde de euro (ceea ce reprezintă 35,7 % din bugetul total al UE). Criteriile care stau la baza împărțirii acestui buget fiecărui stat membru sunt: populația eligibilă, resurse naționale și regionale, rata șomajului.

1.2 Principii de bază

Principiile care stau la baza implementării Instrumentelor Structurale în perioada 2007-2013 sunt expuse în articolele 9-17 din cadrul Regulamentului CE nr. 1083/2006. Le vom prezenta pe toate, așa cum apar în respectivul regulament:

- Principiul **complementarității, coerenței, coordonării și conformității** stipulează că IS sunt complementare acțiunilor naționale, regionale sau locale; în același timp, sunt coerente cu activitățile, politicile și prioritățile comunitare și complementare altor instrumente financiare ale Uniunii.
- Programarea** înseamnă că obiectivele vor fi urmărite în cadrul unui sistem de programare multianuală, organizat în mai multe trepte, care cuprinde identificarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

priorităților, identificarea direcțiilor de acțiune, evaluarea propunerilor, finanțarea proiectelor, implementarea, evaluarea și auditul.

- c. Principiul **parteneriatului** stipulează că acțiunile comunitare trebuie realizate printr-o strânsă cooperare între Comisie și statul membru; fiecare stat membru va organiza, acolo unde este potrivit și în concordanță cu regulile și practicile naționale curente, parteneriate cu autorități și organisme precum: autorități competente/relevante regionale, locale, urbane sau de alt tip; parteneri economici și sociali, alte organisme care reprezintă societatea civilă, parteneri din domeniul protecției mediului, organizații non-guvernamentale, organisme responsabile pentru promovarea egalității între bărbați și femei. Parteneriatul va acoperi pregătirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea programelor operaționale.
- d. Principiul **subsidiarității și al nivelului teritorial de intervenție** prevede ca implementarea programelor operaționale să reprezinte responsabilitatea statului membru la nivelul teritorial adecvat, în concordanță cu sistemul instituțional specific. Principiul subsidiarității urmărește evitarea situațiilor în care delegarea cu orice preț a prerogativelor către entitățile supranaționale comunitare poate să genereze efecte contraproductive în comparație cu situația în care prerogativele respective rămân în portofoliul guvernelor statelor membre.
- e. Principiul **proporționalității** atrage atenția asupra faptului că resursele financiare și administrative alocate de Comisie și statul membru în ceea ce privește selectarea indicatorilor, evaluarea, principiile generale de management și control, raportarea, vor fi proporționale cu nivelul finanțării acordate fiecărui program operațional.
- f. Conform principiului **managementului comun**, bugetul alocat fondurilor va fi implementat în cadrul unui sistem de management partajat între Comisie și statul membru. Comisia poate interveni în managementul fondurilor prin verificarea existenței și funcționalității sistemului intern de administrare a acestora, poate aplica o serie de corecții în cazul în care sistemul intern nu funcționează, respectiv poate întrerupe furnizarea fondurilor în cazul în care identifică disfuncționalități în cadrul sistemului.
- g. **Adiționalitatea** se referă la faptul că în nici un caz contribuțiile acordate prin aceste fonduri nu trebuie să înlocuiască alte cheltuieli publice sau alte cheltuieli structurale echivalente pe care le face un stat membru. Nivelul de adiționalitate se determină în funcție de condițiile macroeconomice în care se face finanțarea, ținând cont de situațiile specifice, precum privatizarea sau un nivel excepțional al cheltuielilor publice sau echivalent structurale din statele membre.
- h. Principiul **egalității între bărbați și femei și al non-discriminării** trebuie asigurat în diferitele faze de implementare a fondurilor. În sfârșit, acțiunile vor fi întreprinse respectând principiul **dezvoltării durabile** și al **protejării și dezvoltării protecției mediului înconjurător**.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Implementarea IS presupune și grija beneficiarilor finanțării, dar și a Autorităților de Management ale diferitelor Programe Operaționale pentru respectarea unor aspecte importante în managementul unui proiect sau program finanțat prin IS:

❖ **Regula dezangajării automate** (cunoscută și sub denumirea „regula $n+3/n+2$ ”)

Regula „ $n+3/n+2$ ” nu se aplică asupra proiectelor individuale, ci asupra unui întreg Program Operațional (PO). Pentru alocările din anii 2007, 2008, 2009 și 2010 – se aplică regula $n+3$ (utilizarea sumelor angajate se poate face pe o perioadă de până la 4 ani). Pentru alocările din anii 2011, 2012 și 2013 – se aplică regula $n+2$ (utilizarea sumelor angajate se poate face pe o perioadă de până la 3 ani).

Pentru evitarea dezangajării automate este necesar:

- Includerea în sistemul de management al PO a monitorizării riscului de dezangajare pentru întreaga perioadă 2007-2015;
- PO trebuie să certifice întreaga cheltuială sau cel puțin echivalentul angajamentului anual al Comisiei Europene într-o perioadă de 3, respectiv 2 ani de la data încheierii angajamentului. Angajamentele Comisiei sunt făcute pentru alocarea unei părți anuale din resursele bugetului Comisiei. Acest mecanism începe în anul “ n ” și în fiecare an ulterior, pentru scopul regulii “ $n+3/n+2$ ” devine anul următor “ n ”.
- Actualizarea periodică a previziunilor de contractări și plăți la nivelul programului operațional;
- Utilizarea instrumentelor interne de monitorizare a progresului financiar la nivel de proiect și continuând cu monitorizarea progresului financiar la nivel de domeniul major de intervenție, axă prioritară și program;
- Stabilirea unor ținte anuale de absorbție asiguratoare față de pragurile $n+3$, dar nu la limită – “rezerve de absorbție”;
- Definirea a cel puțin două scenarii de cheltuieli: scenariul optimist și scenariul moderat: curba pragurilor $n+3/n+2$ reprezintă scenariul pesimist.

Pentru a preveni dezangajarea automată, în cazul proiectelor majore (incluse în POS T și POS M), contractul de finanțare include clauze precise privind respectarea graficului de achiziții. În cazul în care nu sunt încheiate toate contractele de achiziții de lucrări, servicii, bunuri până la o anumită dată, se iau în considerație doar contractele semnate și se recalculează valoarea proiectului plecând de la aceste contracte. În acest fel, sumele eliberate sunt disponibile pentru alte proiecte, evitându-se dezangajarea automată a acestora.

În cazul în care în cadrul unui proiect nu se realizează indicatorii fizici, financiari și de performanță și nici nu se solicită modificarea contractului de finanțare în acest sens, Autoritatea de Management pentru PO poate decide cu privire la utilizarea eficientă a fondurilor, conform legislației în vigoare, prevederilor din contractul de finanțare, procedurilor operaționale, inclusiv prin diminuarea valorii contractului de finanțare.

❖ **Cofinanțarea**

IS nu finanțează în totalitate un proiect sau un program. De exemplu, alocările financiare acrodate prin FEDR nu pot depăși 75% din valoare totală a proiectului (din cheltuiala publică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

pe proiect); la fel se întâmplă și în cazul FSE. În ceea ce privește FC, rata maximă de finanțare este de 85% din cheltuiala publică pe proiect.

Pentru fiecare inițiativă eligibilă pentru finanțare prin IS, din costul total al proiectului, beneficiarul trebuie să acopere cheltuielile neeligibile, precum și **cofinanțarea**. Procentajul de cofinanțare poate să varieze între 0 % și 75 % din cheltuielile eligibile, în funcție de PO, Domeniu Major de Intervenție, Operațiune, Măsură și beneficiar.

❖ **Rambursarea**

Orice proiect finanțat prin IS se implementează în **condițiile rambursării, adică a decontării ulterioare a cheltuielilor din fonduri publice**. O dată cu cererea de finanțare, solicitantul va depune și graficul de planificare a rambursărilor prevăzute prin proiectul respectiv (acest grafic poate fi modificat, cu notificarea prealabilă a OI/ AM programului prin care este finanțat proiectul). Din IS, se rambursează doar procentajul maxim admis din cheltuielile eligibile, conform criteriilor de eligibilitate valabile pentru fiecare PO, Domeniu Major de Intervenție, Operațiune. Pentru fiecare PO, este aprobată o listă de cheltuieli eligibile, prin ordin al Autorității de Management a programului respectiv.

1.3 Cadrul normativ

Cadrul legislativ care reglementează implementarea IS cuprinde patru regulamente de bază, frecvent invocate de către Comisia Europeană și de către statul membru (SM). Aceste regulamente sunt:

- **Regulamentul Consiliului (CE) nr.1083/2006** pentru stabilirea prevederilor generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune (numit și „Regulamentul General”), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0025:EN:PDF>;
- **Regulamentul Comisiei nr.1828/2006** pentru stabilirea condițiilor de utilizare ale Instrumentelor Structurale, respectiv a regulilor de implementare a Regulamentului Consiliului (CE) nr.1083/2006 și a Regulamentului Parlamentului European nr. 1080/2006 (numit și “Regulamentul de implementare”), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:371:0001:0163:EN:PDF>;
- **Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1080/2006** cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0001:0001:EN:PDF>;
- **Regulamentul Consiliului nr.1084/2006** cu privire la Fondul de Coeziune, [http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/cohesion/ce_1084\(2006\)_en.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/cohesion/ce_1084(2006)_en.pdf).

Prevederi privind programarea IS în Regulamentul 1083/ 2006

- Alocare bugetară multianuală (art. 10);
- Pregătirea, trimiterea către Comisie și aprobarea fiecărui PO;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Regula “1 program – 1 fond” (art. 34); excepție POS T și POS M;
- Participarea BEI și a FEI în adoparea PO de către Comisie, dar și în pregătirea CNSR și a PO, la solicitarea SM (art. 36); de asemenea, Comisia poate solicita BEI să evalueze calitatea tehnică și economică, precum și viabilitatea financiară a proiectelor majore.

Prevederi privind evaluarea implementării IS în Regulamentul 1083/ 2006

- Evaluarea se va face atât de SM, cât și de Comisie, conform principiului proporționalității;
- Evaluare strategică;
- Responsabilități SM:
  - colectarea datelor, folosirea informațiilor obținute în urma monitorizării;
  - planul de evaluare;
  - evaluare *ex ante* pentru fiecare PO.
- Responsabilități Comisie:
  - evaluare a PO, atunci când în urma monitorizării se observă o abatere semnificativă de la obiectivele stabilite inițial;
  - evaluarea *ex post*.

Prevederi privind monitorizarea implementării IS în Regulamentul 1083/ 2006

- Comitetul de monitorizare:
  - stabilit de SM;
  - un reprezentant al Comisie;
  - reprezentanți ai BEI și FEI, pentru PO la care contribuie aceste instituții.
- Raport anual;
- Raport final.

Prevederi ale privind informarea și comunicarea

Cerințele privind publicitatea și informarea pentru Fondurile Structurale și Fondul de Coeziune sunt definite în două documente de bază ale Comunității Europene: Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 și Regulamentul Comisiei nr. 1828/ 2006.

Regulamentul 1083/2006:

art. 60 (j):	Autoritatea de Management va asigura conformitatea cu cerințele de informare și publicitate prevăzute în art. 69
art. 65(d):	Comitetul de Monitorizare va lua în considerare și va aproba rapoartele anuale și raportul final privind implementarea;
art. 65(e):	Comitetul de Monitorizare va fi informat asupra raportului anual privind programul operațional și a oricăror comentarii relevante ale Comisiei în urma examinării raportului;
art. 67(1):	Autoritatea de Management va trimite Comisiei pentru prima dată în 2008 și până la 30 iunie în fiecare an un raport anual, iar până la 31 martie 2017 un raport final de implementare a programului operațional

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

art. 67 (2e):	Rapoartele vor include și o secțiune privind măsurile întreprinse în vederea informării și publicității programului operațional;
art. 69(1):	Autoritatea de Management va furniza informații privind operațiunile și programele co-finanțate. Informațiile se vor adresa cetățenilor UE și beneficiarilor în scopul evidențierii rolului Comunității Europene și asigurării transparenței asistenței financiare din fonduri europene;
art. 69(2):	Autoritatea de Management va fi responsabilă cu publicitatea.

Regulamentul 1828/2006:

art. 2	Pregătirea planului de comunicare
art. 3	Examinarea compatibilității planului de comunicare
art. 4	Implementarea și monitorizarea planului de comunicare
art. 5	Măsuri de informare pentru potențialii beneficiari
art. 6	Măsuri de informare pentru beneficiari
art. 7	Responsabilitățile autorității de management legate de măsurile de informare și publicitate pentru public
art. 8	Responsabilitățile beneficiarilor legate de măsurile de informare și publicitate pentru public
art. 9	Caracteristici tehnice ale măsurilor de informare și publicitate pentru operațiune
art. 10	Rețeaua și schimbul de experiență

Prevederi referitoare la aspectele financiare

- Inregistrari contabile:
  - Articolul 60(c) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006
  - Anexa III la Regulamentul (CE) nr. 1083/2006

Prevederi referitoare la procedura de audit

- Art. 60(f) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 și art. 15 din Reg. 1828 stabilesc criteriile pentru procedura de audit:
  - permite reconcilierea sumelor totale declarate către Comisie cu înregistrările contabile detaliate și documentele doveditoare deținute de către autoritatea de certificare, autoritatea de management, organismele intermediare și beneficiari în ce privește operațiunile co-finanțate sub programul operațional;
  - permite verificarea plății contribuției publice a beneficiarului;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- permite verificarea aplicării criteriilor de selecție stabilite de comitetul de monitorizare pentru programul operațional;
- conține, pentru fiecare operație, după caz, specificațiile tehnice și planul de finanțare, documentele privind aprobarea grantului, documentele legate de procedurile de achiziționare, rapoartele de desfășurare și rapoartele asupra verificărilor și a auditurilor desfășurate.
- Art. 62(1) din Reg. 1083/2006 și art. 16 din Reg. 1828/2006:
  - Auditurile se vor desfășura în fiecare perioadă de douăsprezece luni de la 1 iulie 2008, asupra unui eșantion de operații selectate printr-o metodă stabilită sau aprobată de autoritatea de audit;
  - Auditurile se vor desfășura pe loc, pe baza documentației și a înregistrărilor păstrate de beneficiar.
- Art. 17 din Reg. 1828/2006 – se stabilește modalitatea de esantionare în vederea efectuării auditului;
- Art. 18 – art. 20 din Reg. 1828/2006 și art. 61, 62 din Reg. 1828/2006 – se stabilesc documentele prezentate de către autoritatea de audit, autoritatea de certificare, AM etc.

Prevederi referitoare la sisteme de management și control

- Prevederi generale:
  - Art. 71(1) din Reg. (CE) nr. 1083/2006
  - Art. 21 din Reg. 1828/2006
- Evaluarea sistemelor de management și control:
  - Articolul 71(2) din Reg. (CE) nr. 1083/2006
  - Art. 25 din Reg. 1828/2006

Prevederi referitoare la nereguli

- Partea a IV-a din Reg. 1828 / 2006
  - În termen de 2 luni de la finalul fiecărui trimestru, Statele Membre vor raporta Comisiei orice nereguli care au fost subiectul unei constatări administrative sau juridice primare.
  - În cazurile în care neregulile sunt legate de sume de mai puțin de 10 000 de euro din bugetul general al Comunităților Europene, Statele Membre nu vor trimite Comisiei informațiile, decât la solicitarea expresă a Comisiei.

Prevederi referitoare la corecții financiare

- Art. 38 din Reg. CE 1828 / 2006:
  - Rata corecției financiare se va obține scăzând 3 puncte procentuale din diferența dintre nivelul țintă convenit și nivelul atins, exprimată ca procentaj din nivelul țintă convenit, și împărțind apoi rezultatul la 10.
  - Corecția financiară nu va depăși 5% din suma din Fondul Structural alocată pe întreaga perioadă de programare Statului Membru în cauză în conformitate cu obiectivul de convergență.

Prevederi referitoare la instrumente de inginerie financiară

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Articolele 43 – 46 din Reg. CE 1828 se vor aplica instrumentelor de inginerie financiară sub formă de acțiuni ce constituie investiții rambursabile sau oferă garanții pentru investiții rambursabile, sau de ambele tipuri, în:
  - (a) întreprinderi, mai ales mici și mijlocii (IMM-uri), inclusiv micro-întreprinderile, așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei 2003/361/EC începând din 1 ianuarie 2005, în cazul altor instrumente de inginerie financiară decât fondurile de dezvoltare urbană;
  - (b) parteneriate între sectorul public și privat sau alte proiecte urbane incluse în planurile integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă, în cazul fondurilor de dezvoltare urbană.

Implementarea instrumentelor structurale trebuie să aibă în vedere și alte categorii de prevederi legislative importante, cum sunt cele referitoare la: ajutorul de stat, protejarea mediului înconjurător, egalitatea de șanse sau achizițiile publice.

La nivel european distingem următoarele prevederi:

Prevederi referitoare la ajutorul de stat

La nivel European ajutorul de stat reprezintă o alocare financiară a statului membru către o entitate economică din interiorul statului având ca scop susținerea acesteia în depășirea unei etape de dezvoltare.

Obiectivul urmărit prin regulamentele europene, în ceea ce privește ajutorul de stat, este acela al evitării discriminărilor și al promovării egalității între operatorii economici.

Reglementările privind ajutoarele de stat se aplică doar măsurilor care îndeplinesc toate criteriile enumerate la articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

(a) Transfer de resurse de stat

Normele privind ajutorul de stat cuprind exclusiv măsuri care implică transferul de resurse de stat (inclusiv de la autorități naționale, regionale și locale, bănci și fundații publice etc.). Mai mult, nu este necesar ca ajutorul să fie acordat de stat ca atare. Ajutorul poate fi acordat de un organism intermediar public sau privat desemnat de către stat. Acest aspect privește, de exemplu, cazurile în care o bancă privată are responsabilitatea de a gestiona o schemă de ajutor pentru IMM-uri, finanțată de stat.

Transferurile financiare care constituie ajutor pot lua mai multe forme: subvenții sau reducerea dobânzii, garanții pentru împrumuturi, provizioane aferente metodei de amortizare accelerată, injecții de capital, scutiri fiscale etc.

(b) Avantaj economic

Ajutorul trebuie să se materializeze într-un avantaj economic de care întreprinderea nu ar fi beneficiat în mod normal. Exemple mai puțin evidente de tranzacții care îndeplinesc această condiție sunt date mai jos:

- O firmă achiziționează/închiriază teren aflat în proprietate publică, la un preț mai mic decât nivelul pieței;
- O societate comercială vinde statului un teren la un preț mai mare decât nivelul pieței;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- O societate comercială se bucură de acces privilegiat la infrastructură fără a plăti vreo taxă;
- O întreprindere obține capital de risc de la stat în condiții care sunt mai avantajoase decât cele pe care le-ar obține de la un investitor privat.

(c) Selectivitate

Ajutorul de stat trebuie să fie selectiv, afectând astfel echilibrul între anumite firme și competitorii acestora. „Selectivitatea” este ceea ce diferențiază ajutorul de stat de așa-numitele „măsurile generale”, respectiv măsurile care se aplică tuturor firmelor din toate sectoarele economice dintr-un Stat Membru (de exemplu, majoritatea măsurilor fiscale naționale).

O schemă este considerată „selectivă” dacă autoritățile care o gestionează se bucură de o anumită putere discreționară. Criteriul selectivității este de asemenea îndeplinit dacă schema se aplică doar unei porțiuni din teritoriul unui Stat Membru.

(d) Efectul asupra concurenței și al comerțului

Ajutorul trebuie să aibă un efect potențial asupra concurenței și comerțului între Statele Membre. Este suficient dacă se poate arăta că beneficiarul este implicat într-o activitate economică și că activează pe o piață în care există activități de comerț între State Membre.

Natura beneficiarului nu este relevantă în acest context (chiar și o organizație non-profit se poate angaja în activități economice).

Comisia este de părere că ajutorul constituit din sume mici (ajutor de minimis) nu are un efect potențial asupra concurenței și comerțului între Statele Membre. Comisia consideră așadar că un asemenea ajutor nu intră sub incidența articolului 87 alineatul (1) din Tratat.

Regulamentele europene existente în domeniul ajutorului de stat sunt:

- Regulamentul Consiliului (CE) nr.994/98 din 7 mai 1998 privind aplicarea articolelor 92 și 93 (în prezent 87 și 88) ale Tratatului CE anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr.1998/2006 din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 ale Tratatului CE privind ajutorul de minimis;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr.800/2008 din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare);
- Comunicare a Comisiei Europene nr. 2009/C 83/01 – Cadru comunitar temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a accesului la finanțare în contextul actualei crize financiare și economice.

Măsurile de ajutor care îndeplinesc criteriile precizate la articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE sunt, în principiu, incompatibile cu Piața comună. Cu toate acestea, principiul incompatibilității nu merge până la o interzicere totală. Articolul 87 alineatele (2) și (3) din Tratat specifică un număr de cazuri în care ajutorul de stat poate fi considerat acceptabil (așa-numitele "excepții"), respectiv ajutoarele compatibile. Existența acestor excepții justifică, de asemenea, verificarea de către Comisia Europeană a proiectelor de măsurilor de ajutor de stat, după cum se prevede în articolul 88 din Tratat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Acest articol prevede că Statele Membre trebuie să notifice Comisia în ceea ce privește orice intenție de a acorda un ajutor de stat înainte de punerea în aplicare a acesteia. De asemenea, articolul conferă Comisiei puterea de a decide dacă măsura de ajutor propusă este compatibilă sau de a hotărî „suspendarea sau modificarea ajutorului de către statul în cauză”.

În exercitarea prerogativelor sale, Comisia a elaborat abordări specifice în funcție de mărimea firmei, amplasamentul său, industria în cauză, scopul ajutorului etc. Pentru a asigura transparența, previzibilitatea și securitatea juridică, Comisia a făcut publice criteriile pe care le utilizează atunci când verifică compatibilitatea măsurilor de ajutor notificate.

Se disting trei categorii principale de ajutor compatibil conform articolului 87 alineatul (3) litera (a) și articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratat:

(a) Ajutor regional

Scop

Să promoveze dezvoltarea regiunilor mai puțin favorizate:

- în principal prin susținerea investiției inițiale (prevăzută atât de regulament, cât și de orientări) sau
- în cazuri excepționale, prin oferirea de ajutor de operare (prevăzut doar de orientări).

Domeniu de aplicare

Orientările cuprind ajutorul pentru investiții și ajutorul de operare pentru instituții localizate în regiuni eligibile pentru ajutor regional (a se vedea mai jos).

Orientările nu se aplică producției primare de produse agricole, producției, prelucrării și comercializării de produse din pescuit enumerate în anexa I din tratat și nici industriei cărbunelui. Norme speciale se aplică:

- transportului și construcției navale;
- nu este permis niciun ajutor regional pentru industria oțelului sau fibrelor sintetice;
- proiectelor mari de investiții (a se vedea „concepte”).

Concepte

Se pot distinge două categorii de regiuni eligibile:

- *Regiuni prevăzute la articolul 87 alineatul (3) litera (a):* Acestea sunt regiuni unde standardul de viață este extrem de scăzut sau unde șomajul este foarte grav (regiuni NUTS II cu un PIB/locuitor mai mic de 75% din media UE).
- *Zone prevăzute la articolul 87 alineatul (3) litera (c):* Acestea sunt zone problemă definite pe baza indicatorilor (naționali) propuși de statele membre, supuse unei acoperiri maxime a populației și unor condiții minime de prevenire a abuzului.

Investiție inițială: investiție în active corporale și necorporale legate de înființarea unei noi instituții, extinderea unei instituții existente, diversificarea producției unei instituții spre noi produse adiționale sau o modificare fundamentală a întregului proces de producție al unei instituții existente;

Ajutor de operare: Ajutor destinat reducerii cheltuielilor curente ale firmei (de exemplu costuri salariale, costuri de transport, chirii).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Proiectele mari de investiții sunt proiecte de investiție inițială cu costuri de investiții eligibile care se ridică la cel puțin 50 milioane EUR (costurile de investiție eligibile sunt definite mai jos).

Echivalent subvenție brută (ESB): valoarea nominală a ajutorului acordat decontată la valoarea sa la data acordării ajutorului.

Intensitatea ajutorului: ESB exprimat ca procent din costul eligibil total al proiectului.

Criteriile utilizate pentru evaluarea ajutorului regional sunt prezentate în „Orientările privind ajutorul regional național pentru 2007-2013”.

(b) Norme sectoriale

Comisia a adoptat de asemenea norme specifice în funcție de industrie (norme „sectoriale”), care definesc abordarea sa cu privire la ajutorul de stat în anumite industrii. Cele mai importante, în acest context, sunt următoarele:

• Sectoare specifice

De-a lungul anilor, au fost adoptate norme speciale pentru o serie de sectoare caracterizate printr-o serie de probleme sau exigențe care trebuiau rezolvate printr-un set specific de norme. Acestea includ, în prezent, sectoarele de producție audiovizuală, radiodifuziune, cărbune, electricitate (costuri irecuperabile), servicii poștale și construcții navale. Există, de asemenea, restricții specifice în ceea ce privește acordarea de ajutor industriei oțelului și industriei fibrelor sintetice.

• Agricultura, silvicultura, pescuitul și acvacultura

Normele care se aplică acestor sectoare sunt stabilite, în principal, în *Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru sectorul agricol și silvic pentru 2007-2013* și în *Orientările comunitare privind examinarea ajutorului de stat pentru pescuit și acvacultură*.

• Transporturi

În sectorul transportului rutier, se aplică majoritatea normelor generale privind ajutorul de stat [inclusiv *Regulamentul de minimis*, deși există un număr de excepții (de exemplu echipamentul de transport nu este în general eligibil pentru ajutor, ajutorul pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri este exclus din *Regulamentul de minimis*, iar plafonul de minimis este redus la 100 000 EUR pentru sectorul transportului rutier)].

Normele sectoriale privind ajutorul de stat se aplică în alte sectoare din domeniul transporturilor (transport feroviar, aerian, maritim și fluvial).

(b) Instrumente de ajutor specifice

Comisia a publicat un număr de Comunicări pentru a oferi îndrumare pentru utilizarea instrumentelor de ajutor specifice (garanții, ajutor fiscal, injecții de capital) sau pentru calcularea cuantumului ajutorului.

Evaluarea compatibilității unui ajutor reprezintă, în principal, analiza efectelor pozitive ale ajutorului (în termeni de contribuție la realizarea unui obiectiv de interes comun bine definit) comparativ cu efectele negative ale acestuia (în principal denaturarea concurenței și a comerțului), ceea ce constituie „testul comparativ”. Pentru ca ajutorul să fie declarat compatibil, acesta trebuie să fie necesar și proporțional pentru realizarea unui obiectiv specific de interes comun.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Cu toate acestea, abordarea economică mai precisă nu înseamnă că fiecare caz de ajutor de stat face obiectul unei evaluări aprofundate specifice. Utilizând raționamentul economic al testului comparativ, Comisia Europeană a ținut seama de cerințele economice atunci când a stabilit normele generale privind ajutoarele de stat, oferind, în același timp, posibilitatea folosirii sistemului de control cel mai adecvat. În consecință, cazurile cu cele mai mici efecte de denaturare nu sunt considerate ajutor de stat (ajutorul de minimis).

Regula *de minimis* nu se aplică întreprinderilor din sectoarele pescuit și acvacultură, sectorul cărbunelui și producției primare de produse agricole enumerate în anexa I la tratat. Aceasta se aplică, cu un anumit număr de condiții suplimentare, întreprinderilor care activează în prelucrarea sau comercializarea produselor agricole. În sectorul transportului, ajutorul *de minimis* nu poate fi utilizat pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri. În final, acest regulament nu se referă la întreprinderile aflate în dificultate.

Concept

Regula *de minimis* stabilește o cifră prag pentru ajutor sub care se poate spune că articolul 87 alineatul (1) nu se aplică, astfel că măsura nu mai trebuie notificată în prealabil Comisiei.

Regula se bazează pe presupunerea că, în marea majoritate a cazurilor, sume mici de ajutor nu au efect asupra comerțului și concurenței între statele membre.

Criterii

Pentru a beneficia de regula *de minimis*, ajutorul trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- Plafonul pentru ajutorul prevăzut în regula *de minimis* este în general 200 000 EUR
- Plafonul se va aplica la totalul ajutorului public considerat a fi ajutor *de minimis*.

Acesta nu va afecta posibilitatea ca beneficiarul să obțină alt ajutor de stat în cadrul unor sisteme aprobate de Comisie, fără a se aduce atingere regulii cumulării descrise mai jos.

- Plafonul se aplică la ajutorul de orice tip, indiferent de forma pe care o ia sau de scopul urmărit. Singurul tip de ajutor care nu beneficiază de regula *de minimis* este ajutorul pentru export.
- Regulamentul se aplică doar formelor „transparente” de ajutor, însemnând ajutor pentru care este posibil să se calculeze în prealabil echivalentul ajutorului brut fără a fi necesar să se efectueze o evaluare a riscului. Aceasta implică un anumit număr de restricții în ceea ce privește anumite forme de ajutor, cum ar fi, de exemplu, garanțiile. Doar garanțiile sub 1,5 milioane EUR pot fi acoperite de regulament.

Cumulare

Plafonul de mai sus (200 000 EUR de ajutor *de minimis* pentru o perioadă de trei ani fiscali) se aplică sumei totale de ajutor *de minimis* acordat unei singure societăți comerciale. Suma coboară la 100 000 EUR în sectorul transportului rutier.

Atunci când acordă un ajutor *de minimis* unei anumite întreprinderi, statul membru în cauză trebuie să verifice dacă noul ajutor nu va ridica suma totală de ajutor *de minimis* primită de acea întreprindere în timpul perioadei relevante de trei ani peste plafonul de 200 000 EUR (sau 100 000 EUR, după caz).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Statul membru este răspunzător pentru stabilirea instrumentelor necesare pentru asigurarea unui control eficient în ceea ce privește respectarea pragului *de minimis* cumulat. Acest lucru poate fi realizat în două moduri:

- Fie statul membru creează un registru central al ajutorului *de minimis* care să cuprindă informații complete privind toate ajutoarele *de minimis* acordate de către orice autoritate din cadrul statului membru.
- Alternativ, statul membru informează explicit întreprinderea cu privire la caracterul *de minimis* al ajutorului și obține de la întreprinderea respectivă informații complete despre alte ajutoare *de minimis* primite în timpul celor doi ani fiscali anteriori și în anul fiscal curent. În orice caz, statul membru rămâne răspunzător pentru asigurarea respectării plafonului cumulat.

În al doilea rând, cazurile pentru care se poate elabora ex ante un set de criterii de compatibilitate ușor de aplicat sunt scutite de obligația de notificare (ajutoarele de stat incluse în Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Prevederi referitoare la protejarea mediului înconjurător

Investițiile pentru protecția mediului înconjurător pot contribui pentru dezvoltarea economică în 3 feluri: prin asigurarea sustenabilității pe termen lung a acesteia, prin scăderea costurilor externe de mediu (ex. costurile cu sănătatea, costurile de curățenie) și prin stimularea inovării și a creării de locuri de muncă. Programele viitoare care sprijină coeziunea trebuie să urmărească consolidarea sinergiilor între protecția mediului și creșterea economică.

Pentru maximizarea beneficiilor economice și minimizarea costurilor, trebuie acordată prioritate combaterii poluării mediului și eliminării cauzelor acesteia. În domeniul managementului deșeurilor, acest lucru implică o concentrare către prevenirea creării deșeurilor, reciclarea și biodegradarea deșeurilor care sunt eficiente din punct de vedere al costurilor și ajută la crearea de locuri de muncă.

În cazul în care statele membre primesc sprijin atât din Fondul de Coeziune, cât și din fondurile structurale, trebuie făcută o distincție clară în cadrul programelor operaționale cu privire la ce tipuri de acțiuni vor fi finanțate de către fiecare dintre fonduri.

O prioritate o constituie și reducerea dependenței de energia tradițională prin îmbunătățirea eficienței energetice și a surselor regenerabile. Investițiile în aceste domenii contribuie la siguranța furnizării de energie pentru creșterea economică pe termen lung, acționând în același timp și ca sursă pentru inovare.

Sunt necesare, de asemenea, și investiții în sursele tradiționale de energie, pentru siguranța procesului de furnizare a acesteia. Fondurile trebuie să se concentreze pe completarea interconexiunilor, acordându-se o atenție specială rețelelor trans-europene, îmbunătățirii rețelelor de distribuție a electricității, completării și îmbunătățirii transportului de gaz metan și a rețelelor de distribuție, inclusiv în regiunile limitrofe și insulare, acolo unde este cazul.

Există o multitudine de acte normative la nivel european relevante pentru domeniul protejării mediului înconjurător (<http://eur-lex.europa.eu/en/legis/latest/chap1510.htm>):

- 124 acte normative privind prevederi generale și programe;
- 386 acte normative privind poluarea;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- 134 acte normative privind resursele naturale;
- 92 acte normative privind cooperarea internațională în domeniu.

Prevederi referitoare la achizițiile publice

Achizițiile publice din toate contractele finanțate prin Fonduri Structurale și de Coeziune, precum și din co-finanțarea națională aferentă se vor realiza în conformitate cu legislația UE, cea națională primară și secundară privind implementarea prevederilor UE referitoare la achizițiile publice.

Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 include prevederile referitoare la coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii.

Pe lângă definițiile și principiile generale aplicabile, Directiva detaliază:

- normele privind contractele de achiziții publice (pragurile aplicabile, situațiile speciale, motivele de excludere a unor contracte, procedurile aplicabile, normele privind elaborarea caietelor de sarcini și a documentelor contractuale, normele de publicitate și transparență, etapele de derulare a procedurilor;
- norme în domeniul concesiunii lucrărilor publice;
- norme aplicabile concursurilor de soluții în domeniul serviciilor;
- obligații statistice și competențe de aplicare.

La nivelul fiecărui stat membru este pus la punct un pachet legislativ specific pentru achizițiile publice de bunuri, lucrări și servicii.

Pentru asigurarea coerenței cu reglementările UE privind achizițiile publice, autoritățile române au transpus directiva CE/18/2004 prin adoptarea Legii 337/2006 pentru aprobarea OUG 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii. A fost adoptată, de asemenea, și legislația secundară. Această legislație ia în considerare prevederile Comunicării Comisiei privind concesiunile conform Legii comunitare din 29 aprilie 2000 și a celei privind legea comunitară în domeniul contractelor care se supun prevederilor directivei din domeniul achizițiilor publice din data de 1 august 2006.

Pentru a întări prevederile legale, a fost înființată, Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP). Acest organism are rol în elaborarea strategiei de achiziții publice, asigurarea unui cadru coerent și armonizat cu acquis-ul comunitar, monitorizarea, analizarea, evaluarea și supervizarea metodelor utilizate pentru acordarea contractelor de achiziții publice, consilierea metodologică dezvoltării capacității autorităților de contractare implicate în activitățile de achiziții publice. ANRMAP a creat cadrul pentru metodologiile de achiziții publice și oferirea de consiliere și sprijin.

Toate contractele de achiziții publice vor fi atribuite în conformitate cu legislația națională armonizată. Principiile care vor fi aplicate în toate contractele sunt: nediscriminare, tratament egal, recunoaștere reciprocă, transparență, proporționalitate, utilizare eficientă a fondurilor și asumarea răspunderii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Mecanismul de control ex-ante a sistemului de achiziții publice a devenit funcțional prin OUG 30/2006 și Decizia guvernamentală 942/2006 pentru aprobarea normelor metodologice pentru OUG 30/2006. În acest sens, unitatea de Coordonare și Verificare a Achizițiilor Publice (UCVAP) a fost desemnat organismul responsabil pentru asigurarea verificării ex-ante a procedurilor de achiziții publice, inclusiv celor derulate prin programe finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune. UCVAP lucrează împreună cu ANRMAP, Autoritățile de Management și cu alte instituții publice cu activitate în domeniul achizițiilor publice.

În vederea îmbunătățirii calității sistemului de achiziții publice și asigurarea corelării cu legislația națională în domeniu, Ministerul de Finanțe, prin structurile specializate de la nivel central și teritorial, verifică procesul de atribuire a contractelor, pe baza analizelor de risc și pe baza selectivă. Pentru a îndeplini activitatea de verificare UCVAP va desemna observatori în toate stadiile procedurii de achiziții publice. Observatorii vor întocmi rapoarte de activitate și în cazul în care sunt constatate nereguli în aplicarea procedurii vor emite o opinie consultativă. Opinia va fi trimisă ANRMAP precum și autorităților ierarhice superioare autorității contractante. În cazul proiectelor finanțate din Fonduri Structurale și de Coeziune opinia și rapoartele de activitate sunt transmise autorității de management în cauză.

Autoritatea contractantă are responsabilitatea deciziilor luate în timpul procesului de atribuire a contractului de achiziții publice. Deciziile luate de autoritatea contractantă sunt transmise ANRMAP și UCVAP.

Prevederi referitoare la egalitatea de șanse

Promovarea egalității de șanse va contribui la coeziunea socială atât la nivelul regiunilor de dezvoltare, cât și la nivel național. Dezvoltarea unei culturi a oportunităților egale presupune implicarea directă a tuturor actorilor sociali din sectorul public și privat, inclusiv societatea civilă. Protecția socială și incluziunea socială pot fi promovate prin acțiuni de combatere a discriminării, promovarea egalității de șanse și integrarea în societate a grupurilor vulnerabile care se confruntă cu riscul de marginalizare socială. În implementarea proiectelor nu trebuie să se facă nicio deosebire, excludere, restricție sau preferință, indiferent de: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice

Conform art. 16 din Regulamentul Consiliului Europei nr. 1083/2006 privind prevederile generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, principiul egalității de șanse trebuie respectat pe tot parcursul implementării fondurilor structurale și de coeziune, atât în faza de programare cât și în faza de implementare a programelor operaționale.

228/04/2009

Directive UE relevante:

- Directiva 2002/73/CE din 23 septembrie 2002 de modificare a Directivei

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

76/207/CEE a Consiliului din 9 februarie 1976 privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la încadrarea în muncă, la formarea și la promovarea profesională, precum și condițiile de muncă;

- Directiva 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă;
- Directiva 2000/43/CE de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică;
- Directiva 97/80/CE a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind sarcina probei în cazurile de discriminare pe motive de sex;
- Directiva 96/34/CE a Consiliului din 03 iunie 1996 privind acordul cadru referitor la concediul pentru creșterea copilului încheiat de UNICE, CEEP și CES;
- Directiva 86/613/CE privind aplicarea principiului egalității de șanse între bărbații și femeile ce desfășoară activități economice pe cont propriu, inclusiv activitățile agricole;
- Directiva 79/7/CE privind aplicarea progresiva a tratamentului egal privind regimul legal de securitate socială (protecția împotriva riscurilor la îmbolnăviri, invaliditate, bătrânețe, accidente de munca, boli profesionale, șomaj și asistență socială);
- Directiva 75/117/CE privind aplicarea principiului egalității de remunerație pentru femei și bărbați.

1.4 FEDR – domenii de finanțare, cerințe esențiale din regulament privind managementul proiectelor

Înființat în 1975 (o dată cu aderarea Marii Britanii la UE). FEDR a devenit al treilea fond de tip structural, alături de celelalte două fonduri structurale din acel moment, FSE și Secțiunea Orientare a Fondului European de Orientare și Garantare Agricolă.

Implementarea și funcționarea FEDR sunt reglementate prin Regulamentul General 1083/2006 și prin Regulamentul FEDR 1080/2006. FEDR promovează dezvoltarea armonioasă prin corectarea dezechilibrelor regionale în contextul obiectivelor de convergență, competitivitate regională și cooperare europeană teritorială.

FEDR finanțează acțiuni ce vizează întărirea coeziunii economice și sociale prin redresarea principalelor dezechilibre regionale, oferind sprijin pentru dezvoltarea și ajustarea structurală a economiilor regionale, inclusiv conversia regiunilor industriale aflate în declin și a regiunilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

rămase în urmă din punct de vedere economic și pentru susținerea cooperărilor transfrontaliere, transnaționale și interregionale.

În acest scop, FEDR se adresează priorităților comunitare și, în principal, nevoii de întărire a competitivității și inovării, creării și asigurării de locuri de muncă durabile și asigurării dezvoltării sustenabile.

Asistența acordată prin intermediul FEDR se face pe priorități tematice. Tipul și domeniul acțiunilor ce vor fi finanțate în cadrul fiecărei priorități reflectă natura diferită a fiecăruia din obiectivele pe care FEDER le acoperă, fiind singurul dintre fonduri care răspunde tuturor celor 3 obiective ale politicii de coeziune a UE: Convergență, Competitivitate regională și ocupare și Cooperare teritorială europeană.

FEDR contribuie la finanțarea²:

- investițiilor productive în vederea creării și asigurării de locuri de muncă durabile în principal prin investiții directe mai ales în întreprinderi mici și mijlocii;
- investițiilor în infrastructură;
- dezvoltării potențialului intern al regiunilor prin măsuri care să susțină dezvoltarea regională și locală. Aceste măsuri includ sprijin și servicii acordate firmelor, în principal IMM-urilor, crearea și dezvoltarea de instrumente financiare precum fondurile de împrumut și garantare, fondurile de dezvoltare locală, crearea de rețele, cooperarea și schimbul de experiență între regiuni, orașe și între actorii economici și sociali;
- asistenței tehnice necesare implementării instrumentelor structurale.

FEDR este unul dintre cele mai utilizate fonduri, finanțând atât acțiuni eligibile pentru toate cele trei obiective ale Politicii Regionale și de Coeziune a UE. În ceea ce privește cele două obiective pentru care țara noastră este eligibilă (Obiectivul 1 „Convergență” și Obiectivul 3 „Cooperare teritorială europeană”), *FEDR susține financiar următoarele domenii de intervenție:*

a. pentru Obiectivul 1

- cercetare și dezvoltare tehnologică, inovare și antreprenariat, sprijinirea cercetării și dezvoltării în IMM-uri, transferul tehnologic, îmbunătățirea legăturilor dintre IMM-uri și universități și centre de cercetare, dezvoltarea rețelelor și centrelor de afaceri, sprijin pentru furnizorii de servicii dedicate IMM-urilor prin noi instrumente de finanțare dedicate stimulării antreprenariatului și inovației;
- societatea informațională, inclusiv dezvoltarea serviciilor și aplicațiilor locale, îmbunătățirea accesului la internet, sprijin pentru IMM-uri pentru utilizarea eficientă a tehnologiei informației și comunicațiilor;
- protecția mediului, inclusiv investiții legate de managementul deșeurilor, aprovizionarea cu apă, tratarea apelor uzate, calitatea aerului, prevenirea poluării, reabilitarea zonelor contaminate, promovarea biodiversității și protejarea naturii, sprijin pentru IMM-uri pentru a promova metode durabile de producție prin introducerea managementului de mediu eficient și adoptarea tehnologiilor de prevenire a poluării;

² Regulamentul Parlamentului și Consiliului European cu privire la Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Bruxelles, 2006

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- prevenirea riscurilor, inclusiv elaborarea și implementarea planurilor de prevenire și combatere a riscurilor naturale și tehnologice;
- turismul, inclusiv promovarea valorilor culturale și resurselor naturale ca potențial pentru dezvoltarea turismului durabil, protejarea și punerea în valoare a moștenirii culturale, îmbunătățirea serviciilor turistice, prin noi servicii cu valoare adăugată ridicată;
- transport, inclusiv rețele trans-europene, strategii integrate pentru transport urban ecologic care contribuie la îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor de transport pentru pasageri și marfuri;
- energie, inclusiv rețele trans-europene, care contribuie la îmbunătățirea serviciului de furnizare a energiei, finalizarea pieței interne de energie a UE, îmbunătățirea eficienței energetice, dezvoltarea surselor regenerabile de energie;
- investiții în educație care contribuie la creșterea atractivității și calității vieții în regiune;
- sănătate, inclusiv investiții în îmbunătățirea condițiilor de sănătate care contribuie la calitatea vieții în regiune și a dezvoltării regionale;
- sprijin pentru investiții pentru IMM-uri care contribuie la crearea și păstrarea locurilor de muncă.

b. pentru Obiectivul 3

- dezvoltarea activităților economice și sociale transfrontaliere, prin strategii comune pentru dezvoltarea teritorială durabilă (ex: dezvoltarea IMM, turismului, culturii, infrastructurii pentru sănătate, protecția mediului);
- stabilirea și dezvoltarea cooperării transnaționale, inclusiv cooperarea bilaterală între regiuni maritime, prin finanțarea rețelelor și a activităților ce conduc la dezvoltarea teritorială integrată (managementul apelor, accesibilitate, prevenirea riscurilor, rețele de cooperare științifică și tehnologică);
- promovarea lucrului în rețea (networking) și a schimbului de experiență între autoritățile locale și regionale, inclusiv programele de cooperare și acțiuni ce implică studii, culegere de date, monitorizarea și analiza tendințelor de dezvoltare în comunitate.

FEDR nu finanțează:

- TVA;
- Construcția de locuințe;
- Dobânda la credite.

1.5 FSE - domeniile de finanțare, cerințe esențiale din regulamentul privind managementul proiectelor

Tratatul de Instituire a Comunității Economice Europene (cunoscut ca Tratatul de la Roma) prevede și crearea FSE, a cărei misiune era „promovarea în cadrul Comunității a facilităților de ocupare și de mobilitate geografică și profesională a lucrătorilor” (Tratatul CEE, Capitolul 2, Articolul 123, 1957, p. 66, www.eur-lex.europa.eu). FSE, cel mai vechi dintre IS, începe să funcționeze din 1960, cu scopul de a stimula mobilitatea socială. FSE susține financiar

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

două dintre cele trei obiective ale Politicii Regionale și de Coeziune – Obiectivul 1 „Convergență” și Obiectivul 2 „Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă”.

Pentru atingerea priorităților comunitare relevante domeniului său de interes, FSE are în vedere prioritățile și obiectivele relevante în domeniile: educație și instruire, creșterea participării persoanelor inactive din punct de vedere economic pe piața muncii, combaterea excluziunii sociale, promovarea egalității între femei și bărbați și a non-discriminării.

În contextul Obiectivelor „Convergență” și „Competitivitate regională și ocupare”, FSE poate sprijini acțiuni pentru următoarele *priorități*:

(a) mărirea adaptabilității muncitorilor, firmelor și a antreprenorilor pentru îmbunătățirea capacității de anticipare a schimbărilor economice și pe piața muncii prin:

- stimularea învățării pe tot parcursul vieții și a investițiilor în resurse umane, a uceniciei;
- dezvoltarea calificărilor și competențelor;
- diseminarea ICT, e-learning și a competențelor manageriale;
- promovarea antreprenoriatului și a inovării;
- demararea de afaceri;
- diseminarea unor forme inovative și productive de organizare a muncii, incluzând siguranța la locul de muncă;
- identificarea nevoilor viitoare de pregătire, mai ales în contextul restructurărilor economice.

(b) îmbunătățirea accesului la piața muncii și includerea celor care caută un loc de muncă sau a celor inactivi, prevenirea șomajului pe termen lung și a șomajului în rândul tinerilor, prelungirea vieții active prin:

- modernizarea și dezvoltarea instituțiilor de pe piața muncii (serviciile de ocupare);
- planuri de acțiune individuală, inclusiv ajutor personalizat;
- măsuri flexibile de păstrare pe piața muncii a lucrătorilor în vârstă;
- îmbinarea vieții profesionale cu viața de familie, în sensul oferirii de servicii specifice (grădinițe, spre exemplu);
- acțiuni specifice pentru îmbunătățirea accesului femeilor pe piața muncii;
- îmbunătățirea participării imigranților pe piața muncii, în vederea integrării sociale mai rapide; facilitarea mobilității geografice și ocupaționale a muncitorilor;

(c) îmbunătățirea incluziunii sociale a persoanelor dezavantajate și combaterea oricărei forme de discriminare, prin:

- rute de reintegrare pe piața muncii a persoanelor excluse social: cele cu nivel scăzut de educație, minorități, persoane cu diferite dizabilități, acces la educație și formare cu caracter vocațional etc;
- acceptarea diversității la locul de muncă, prin ridicarea nivelului de conștientizare și implicare a comunităților locale, promovarea inițiativelor locale de angajare;

(d) îmbunătățirea capitalului uman, prin:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- proiectarea și introducerea reformelor în sistemul educațional și de pregătire, îmbunătățirea relevanței educației și formării inițiale și vocaționale, ridicarea nivelului de pregătire a personalului;
- activități în rețea între instituții de învățământ superior, centre de cercetare și tehnologice și întreprinderi;

(e) promovarea parteneriatelor și inițiativelor prin includerea partenerilor relevanți: parteneri sociali, ONG-uri, la nivel național, regional, local și transnațional.

În cadrul Obiectivului “Convergență” se mai pot identifica următoarele *priorități pentru FSE:*

(a) creșterea și îmbunătățirea investițiilor în capital uman prin:

- implementare reformelor în sectorul educațional și de pregătire, cu accent pe nevoile generate de o societate bazată pe cunoaștere și de învățarea pe tot parcursul vieții;
- mărirea gradului de participare educațională;
- dezvoltarea potențialului capitalului uman în cercetare și inovare, în primul rând prin studii postuniversitare și pregătirea cercetătorilor;

(b) întărirea capacității instituționale și a eficienței administrațiilor publice, a serviciilor publice naționale, regionale și locale, inclusiv a partenerilor sociali și a ONG-urilor, promovând:

- mecanisme de îmbunătățire a politicilor, monitorizare și evaluare, sprijinire a acțiunilor interdepartamentale, dialog între instituții publice și private;
- mărirea capacității de a promova politicile și programele în domeniile relevante, inclusiv în ceea ce privește întărirea legislației (prin pregătire continuă a managerilor și a angajaților, sprijinire a serviciilor cheie, inspectorate, parteneri din mediul socio-economic, ONG-uri relevante, organizații profesionale reprezentative)³.

FSE va susține, de asemenea, acțiuni transnaționale și interregionale, în special pentru realizarea de schimburi de informații, experiențe, rezultate și bune practici și pentru dezvoltarea unor abordări complementare și coordonate sau a unor acțiuni comune.

Regulile privind implementarea FSE sunt stipulate în Regulamentul General 1083/2006 și în Regulamentul FSE 1081/2006.

1.6 FC - domenii de finanțare, cerințe esențiale din regulament privind managementul proiectelor

FC a fost creat prin Tratatul de la Maastricht, 1993 (art. 130d), cu scopul de a finanța proiecte în domeniul mediului și al rețelelor transeuropene de transport. FC era destinat mai degrabă statelor decât regiunilor și era ghidat de două obiective: să sprijine statele membre să îndeplinească mai repede criteriile de convergență nominală și să transforme convergența nominală în convergență reală, măsurată prin indicatori precum PIB/cap de locuitor, rata

³ Regulamentul Parlamentului și Consiliului European cu privire la Fondul Social European, Bruxelles, 2006

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

somajului, productivitate. Statele eligibile pentru finanțare prin FC sunt cele unde Venitul Național Brut per capita este sub 90% din media UE.

FC susține financiar acțiunile eligibile pentru finanțare prin Obiectivul 1 „Convergență”. Domeniile de intervenție ale FC în cadrul acestui obiectiv sunt:

- Rețelele trans-europene de transport;
- Proiecte majore de infrastructură de mediu;
- Domenii care se pot dezvolta durabil și care prezintă beneficii evidente în ceea ce privește protecția mediului (eficiență energetică și energie regenerabilă, sisteme de transport în afara coridoarelor europene, căi ferate, transport fluvial și maritim, sisteme de transport intermodal și interoperabilitatea acestor sisteme, transport urban și transport public ecologic).

Implementarea și funcționarea FC sunt reglementate prin Regulamentul General 1083/2006 și prin Regulamentul FC 1084/2006.

2. Instrumente Structurale în România

2.1. Cadrul Strategic Național de Referință

Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 (CSNR) este documentul strategic pentru programarea Instrumentelor Structurale. „CSNR face legătura între prioritățile naționale de dezvoltare, stabilite în Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, și prioritățile la nivel european – Orientările Strategice Comunitare (OSC) privind Coeziunea 2007-2013 și Liniile Directoare Integrate ale UE pentru Creștere Economică și Locuri de Muncă 2005-2008” (<http://www.fonduri-ue.ro/upload/118786175226.pdf>). Acest document derivă din Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 (PND); CSNR detaliază prioritățile stabilite în PND, cu excepția celei referitoare la dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol. Așadar, CSNR cuprinde doar acele priorități ale PND care sunt acoperite de Programe Operaționale susținute financiar exclusiv prin IS. Spre deosebire de PND, CSNR este un document obligatoriu în negocierile cu Comisia Europeană pentru stabilirea arhitecturii naționale a implementării IS.

CSNR cuprinde 6 capitole și 2 anexe, după cum urmează:

1. **Analiza socio-economică** – la nivelul căreia sunt prezentate: contextul macro-economic, situația infrastructurii și a mediului, competitivitatea economiei românești, capitalul uman, capacitatea administrativă, dimensiunea teritorială);
2. **Strategia** – cu indicarea viziunii strategice, a priorităților tematice și a promovării unei dezvoltări teritoriale echilibrate;
3. **Prezentarea generală a programelor operaționale din cadrul obiectivului Convergență** – Programul Operațional de *Transport*, Programul Operațional *Mediu*, Programul Operațional *Creșterea Competitivității Economice*, Programul Operațional *Regional*, Programul Operațional *Dezvoltarea Resurselor Umane*, Programul Operațional pentru *Dezvoltarea Capacității Administrative*, Programul Operațional pentru *Asistență Tehnică*);

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

4. Planul financiar;

5. Implementare și complementaritate;

6. Parteneriat și consultare;

Anexa 1 – Legătura cu Orientările Strategice pentru Coeziune ale Uniunii Europene;

Anexa 2 – Complementaritatea operațiunilor finanțate din FEDER, FSE, FC și FEADR.

Analiza la nivel strategic

Viziunea CSNR constă în *crearea unei României competitive, dinamice și prospere*, iar principalul **obiectiv general** este *reducerea disparităților sociale și de dezvoltare economică dintre România și statele membre ale Uniunii Europene prin generarea unei creșteri suplimentare de 10% a PIB până în anul 2015⁴*.

Pentru realizarea acestui obiectiv, Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 are în vedere:

1. formularea strategiei României pentru implementarea operațiunilor ce vor fi finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune, în conformitate cu obiectivele CE și având în vedere tendințele economiei europene și cele ale economiei mondiale;
2. ilustrarea modului în care România intenționează să orienteze Instrumentele Structurale spre realizarea priorităților majore naționale și de coeziune europeană;
3. abordarea problemelor majore cu care se confruntă țara noastră și reflectarea potențialul de dezvoltare al regiunilor și orașelor din România;
4. demonstrarea modalităților prin care poziția geostrategică, creșterea calității serviciilor, protecția mediului, inovațiile, spiritul antreprenorial și dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere vor duce la dezvoltare și la crearea de noi și mai bune locuri de muncă;
5. demonstrarea legăturilor și a concordanței cu prioritățile din Orientările Strategice de Coeziune, Agenda Lisabona și Programele Operaționale elaborate de România în cadrul Obiectivelor „Convergență” și „Cooperare teritorială europeană”.

Pornind de la obiectivul general, cele 6 priorități naționale de dezvoltare din PND 2007-2013 și cele 3 priorități din Orientările Strategice Comunitare privind Coeziunea, în cadrul CSNR au fost stabilite **4 priorități tematice**:

1. Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene;
2. Îmbunătățirea competitivității pe termen lung a economiei românești;
3. Dezvoltarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman;
4. Construcția unei capacități administrative eficiente.

A fost, totodată, identificată o **prioritate teritorială**, care urmărește *promovarea unei dezvoltări echilibrate a întregului teritoriu*, prin crearea condițiilor pentru dezvoltarea regiunilor rămase în urmă și valorificarea potențialului regional de dezvoltare.

⁴ Guvernul României, *Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013, Al doilea proiect*, octombrie 2006.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Analiza la nivel operațional

Transpunerea la nivel operațional a viziunii, obiectivului general, a priorităților tematice și a priorității regionale din CSNR se realizează la nivelul **programelor operaționale**, conform obiectivelor „Convergență” și „Cooperare Teritorială Europeană”, fiecare dintre ele fiind coordonat de către o Autoritate de Management, localizată la nivelul ministerului de resort.

Suma totală a Fondurilor Structurale și de Coeziune alocate României este de 19,668 miliarde Euro, din care 12,661 miliarde vor fi alocate prin Fondurile Structurale în cadrul obiectivului „Convergență”, 6,552 miliarde Euro sunt alocate prin Fondul de Coeziune, iar 0,455 miliarde vor fi alocate Obiectivului „Cooperare Teritorială Europeană” (inclusiv transferurile la IPA și ENPI = Instrumentul de Pre-Aderare și Instrumentul European de Vecinătate și Cooperare).

Cele șapte programe operaționale din cadrul Obiectivului Convergență sunt:

- PO Sectorial Transport;
- PO Sectorial Mediu;
- PO Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane;
- PO Sectorial Creșterea Competitivității Economice;
- PO Regional;
- PO Dezvoltarea Capacității Administrative;
- PO Asistență Tehnică.

Pentru implementarea Obiectivului 3 – „Cooperare teritorială europeană”, au fost concepute următoarele Programe Operaționale:

- PO de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria
- PO de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România
- PO de Cooperare Transnațională Sud Estul Europei
- PO Comun Bazinul Mării Negre
- PO Comun România – Ucraina – Republica Moldova
- PO Comun de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – Slovacia – România – Ucraina

Pentru realizarea obiectivelor cuprinse în CSNR, Comisia Europeană alocă României în perioada 2007-2013 o sumă totală de aproximativ 19,67 miliarde de euro, din care 19,21 miliarde de euro pentru Obiectivul 1 „Convergență” și 0,46 miliarde de euro pentru Obiectivul 3 „Cooperare teritorială europeană” (<http://www.fonduri-ue.ro/index.php?sectionId=172>).

Program Operațional – Obiectivul „Convergență”	Fondul din care este finanțat	Suma (miliarde euro)	Ponderea (%)
POS Transport	FEDR + FC	~ 4,56	23,7%
POS Mediu	FEDR + FC	~ 4,51	23,5%
PO Regional	FEDR	~ 3,72	19,4%
POS Dezvoltarea Resurselor Umane	FSE	~ 3,47	18,1%
POS Creșterea Competitivității Economice	FEDR	~ 2,55	13,3%
POS Dezvoltarea Capacității	FSE	~ 0.2	1,1%

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Administrative			
PO Asistență tehnică	FEDR	~ 0,17	0.9%
TOTAL		~ 19	100

Tabelul 1. Ponderea fiecărui program operațional în ansamblul fondurilor dedicate pentru atingerea Obiectivului 1 „Convergență”

Fiecare Program Operațional este structurat pe obiective, urmate de axe prioritare și domenii majore de intervenție, toate aceste aspecte fiind detaliate în Documentul Cadru de Implementare al programului respectiv. Vom prezenta mai jos fiecare dintre cele 7 PO corespunzătoare Obiectivului 1 „Convergență”.

2.2. Legislație națională privind implementarea IS

Legislația națională aplicabilă în domeniul implementării instrumentelor structurale poate fi împărțită în următoarele categorii:

A. Legislație generală privind gestionarea asistenței comunitare nerambursabile

- **H.G. 457/2008** privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale
- **Legea nr. 315 din 28/06/2004** privind dezvoltarea regională în România
- **OUG nr. 127/2007** privind Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială
- **H.G. nr. 1115 din 15/07/2004** privind elaborarea în parteneriat a Planului National de Dezvoltare
- **H.G. nr. 34/2009** privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice
- **H.G. nr. 759 din 11/07/2007** privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale- text actualizat în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 21 mai 2008
- **Hotărâre nr. 491/2008** pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale
- **Ordin nr. 1338/2008** al ministrului mediului și dezvoltării durabile privind procedura de emitere a avizului Natura 2000
- **Hotărârea 606 din 23/06/2010** privind stabilirea unor măsuri de accelerare a implementării instrumentelor structurale (Monitorul Oficial nr. 501 din 20/07/2010)
- **OUG nr. 9 din 17/02/2010** privind aprobarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României (Monitorul Oficial nr. 136 din 1 martie 2010)- Text actualizat în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 11 noiembrie 2010
- **OUG nr. 92 din 13/10/2010** pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 9/2010 privind aprobarea Programului de sprijin pentru

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, precum și pentru reglementarea unor măsuri privind majorarea capitalului social al Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii SA- IFN (Monitorul Oficial nr. 752 din 11 noiembrie 2010)

- **Hotărârea nr. 175 din 13/03/2010** privind aprobarea Normelor de implementare a Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României (Monitorul Oficial nr. 162 din 12 martie 2010)
- **OMFP nr. 820 din 18/03/2010** pentru aprobarea Convenției privind implementarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, a Contractului de garantare și a modelului înscrisului prevăzut la art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2010, precum și pentru stabilirea nivelului comisionului de gestiune a garanțiilor acordate de FNGCMM în numele și în contul statului român în cadrul Programului de sprijin (Monitorul Oficial nr. 179 din 19 martie 2010)
- **Memorandum pentru aprobarea Strategiei naționale de comunicare a Instrumentelor Structurale 2007-2013**

B. Legislație privind cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței comunitare nerambursabile

- **OUG nr. 64/2009** privind gestionarea financiară a Instrumentelor Structurale și utilizarea acestora pentru Obiectivul Convergență- Text actualizat în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 30 decembrie 2010
- **OUG nr. 120 din 23/12/2010** pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru Obiectivul Convergență (Monitorul Oficial nr. 888 din 30 decembrie 2010)
- **Ordinul nr. 2548 din 25/08/2009** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru Obiectivul Convergență - Text actualizat în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 25 mai 2010
- **Ordinul nr. 12/2010** privind modificarea și completarea Ordinului nr. 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG 64/2009
- **Ordinul nr. 1080/2010** privind modificarea și completarea Ordinului nr. 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 64/2009 (Monitorul Oficial nr. 345 din 25 mai 2010)

C. Legislație privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare

- **O.G. nr. 79 din 28/08/2003** privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător
- **Legea nr. 529 din 11/12/2003** pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător

- **O.G. nr. 94 din 26/08/2004** privind reglementarea unor măsuri financiare
- **O.G. nr. 53 din 25/08/2005** privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar și al contabilității publice
- **O.G. nr. 12 din 31/01/2007** pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător
- **Legea nr. 205 din 02/07/2007** privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 12/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător
- **H.G. nr. 1510 din 18/12/2003** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător
- **H.G. nr. 2396 din 21/12/2004** pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.510/2003
- **H.G. nr. 1358 din 27/09/2006** pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.510/2003.

2.3. Cadrul instituțional (rolul AM, OI și rolul celorlalte instituții)

Cadrul instituțional care stă la baza implementării IS în România este prezentat în schema următoare:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

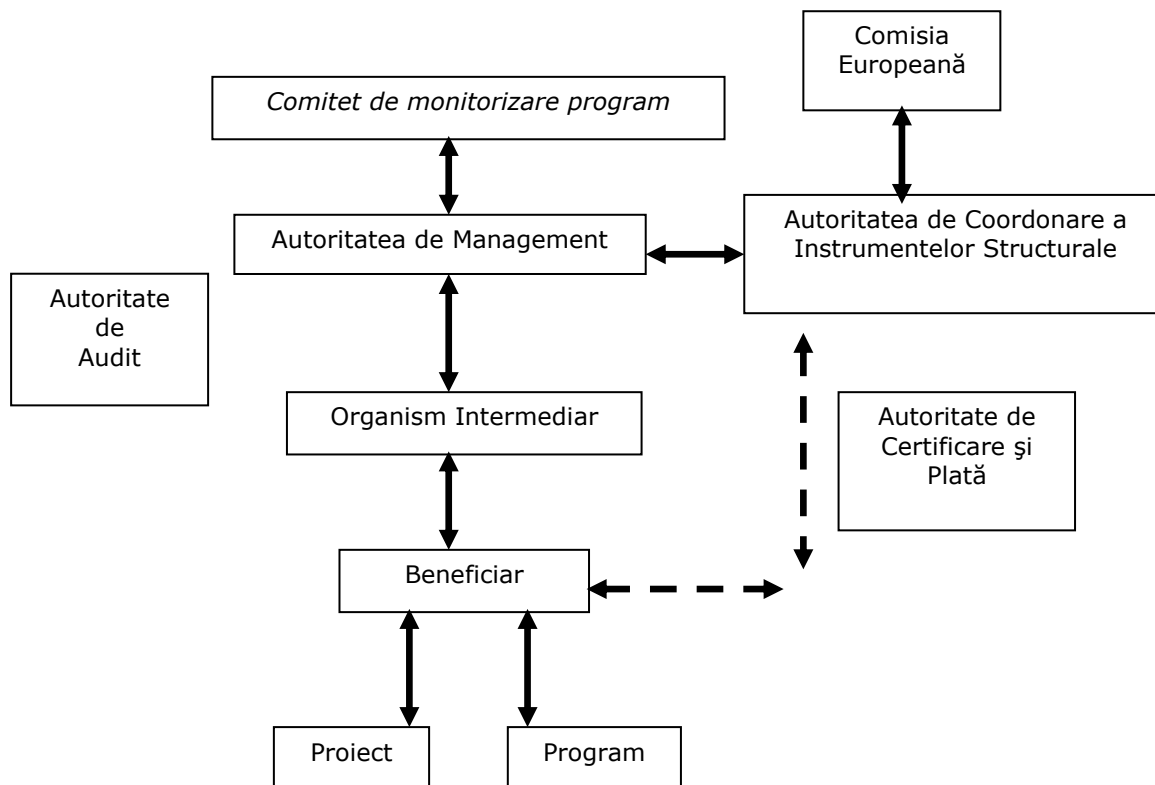

Figura 3. Cadrul instituțional al implementării IS

Autoritatea pentru Coordonarea IS **din Ministerul Finanțelor Publice** are următoarele atribuții:

- asigură coordonarea națională, instituțională și procedurală a fondurilor comunitare;
- elaborează PND și negociază CSNR cu Comisia Europeană;
- coordonează elaborarea programelor operaționale și corelarea acestora;
- înființează și asigură buna funcționare a sistemului integrat de monitorizare și evaluarea implementării PO;
- coordonează elaborarea și utilizarea manualelor și procedurilor aferente programelor
- elaborează Raportul Anual de Implementare a CNSR;
- monitorizează implementarea PO;
- este AM pentru PO Asistență Tehnică.

Autoritățile de Management, constituite pentru fiecare PO, au următoarele atribuții:

- elaborează PO și DCI aferent în concordanță cu CNSR și corelat cu celelalte programe operaționale;
- asigură implementarea PO în concordanță cu prevederile legislative naționale și UE
- elaborează și asigură sistemul de M&E a proiectelor;
- elaborează manuale de proceduri și ghiduri de implementare a PO;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- răspund pentru utilizarea eficientă, efectivă și transparentă a fondurilor ce finanțează PO, precum și pentru îndeplinirea atribuțiilor delegate;
- elaborează criteriile de selecție și evaluare a proiectelor și aprobă proiectele selectate.

Autoritatea de Certificare și Plată:

- primește cereri de rambursare și se asigură că respectivele cereri reflectă în mod corespunzător operațiunile selectate;
- efectuează transferul contribuțiilor financiare ale UE către beneficiarii finali, în cel mai scurt timp și în întregime;
- efectuează transferul către beneficiarii finali al sumelor de prefinanțare și cofinanțare aferente fondurilor de la UE alocate de la bugetul de stat;
- elaborează și transmite CE declarații de certificare a cheltuielilor intermediare și finale, împreună cu cererile de plată;
- furnizează CE evidențe detaliate privind plățile efectuate;
- restituie CE sumele neutilizate sau plătite în mod eronat.

Organismul Intermediar este interfața dintre AM și beneficiar și are următoarele atribuții:

- pregătește și lansează licitațiile de proiecte;
- asigură secretariatul diferitelor comitete și organizează selecția de proiecte, supunând AM spre aprobare proiectele selectate;
- informează și acordă asistență potențialilor beneficiari;
- încheie contractele de finanțare cu beneficiarii;
- primește cererile de plată de la beneficiari, le analizează, le verifică și le certifică pentru a transmite la AM rapoartele însoțite de avizul de plată;
- întreprinde măsuri de prevenire, detectare, urmărire nereguli;
- monitorizează, din punct de vedere tehnic și financiar implementarea proiectelor și transmite către AM rapoarte tehnice de progres, pentru fiecare domeniu de intervenție.

Beneficiarul finanțării este cel care:

- inițiază un proiect în cadrul unui PO;
- implementează proiectul aprobat spre finanțare în cadrul PO cu maximum de profesionalism, eficiență și responsabilitate;
- furnizează organismelor abilitate orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect;
- asigură conformitatea proiectului cu prevederile legale din domeniile: achiziții publice, ajutor de stat, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, informarea și publicitatea;
- asigură cofinanțarea proiectului și finanțarea cheltuielilor neeligibile;
- îndeosebi/păstrează toate documentele aferente proiectului.
- asigură accesul autorităților naționale cu atribuții de control și audit, precum și al serviciilor CE și al Curții Europene de Conturi, la toate documentele aferente proiectului finanțat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

3. Programe operaționale finanțate din IS

3.1. POR – Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari

Obiectivele specifice ale POR sunt:

- îmbunătățirea gradului general de atractivitate și accesibilitate a regiunilor;
- creșterea competitivității regiunilor ca locații pentru afaceri;
- valorificarea potențialului turistic, istoric și cultural al regiunilor și creșterea contribuției acestor domenii la dezvoltarea regiunilor;
- creșterea rolului economic și social al centrelor urbane.

Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbane de creștere

- DMI 1.1 Planuri integrate de dezvoltare urbană

Beneficiari eligibili: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) la nivel județean sau din mediul urban; Asociații de Dezvoltare Intercomunitară definite conform prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată sau Legii nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale).

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport

- DMI 2.1 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construcția / reabilitarea șoselelor de centură

Beneficiari eligibili: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Asociații de Dezvoltare Intercomunitară definite conform prevederilor Legii nr. 215/2001, cu modificările ulterioare; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale).

Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale

- DMI 3.1 Reabilitarea / modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

Beneficiari eligibili: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, definite conform prevederilor Legii nr. 215/2001, cu modificările ulterioare; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale).

- DMI 3.2 Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale

Beneficiari eligibili: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) – direct sau prin furnizorii de servicii de asistență socială din subordine – UAT; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și/ sau cu furnizorii de servicii sociale de drept public sau privat, acreditați conform legii; Furnizori de servicii sociale de drept public sau privat, acreditați conform legii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- DMI 3.3 Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale de intervenție în situații de urgență

Beneficiari eligibili: Asociații de Dezvoltare Intercomunitară definite conform prevederilor Legii nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

- DMI 3.4 Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă

Beneficiari eligibili: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) – UAT; Instituții de învățământ superior de stat; Instituții publice furnizoare de servicii de formare profesională continuă.

Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local

- DMI 4.1 Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor

Beneficiari eligibili: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Agenți economici, care se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii, înregistrați conform Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției; Camere de comerț definite în conformitate cu Legea camerelor de comerț din România, nr. 335/2007; Asociații care reprezintă mediul de afaceri, constituite în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 356/2001 a patronatelor, cu modificările și completările ulterioare; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale).

- DMI 4.2 Reabilitarea centrelor industriale poluante și neutilizate și pregătirea pentru noi activități

Beneficiari eligibili: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale).

- DMI 4.3 Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor

Beneficiari eligibili: Microîntreprinderi care dezvoltă activități în mediul urban, în domeniul producției și/sau serviciilor și/sau construcțiilor.

Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului

- DMI 5.1 Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; crearea și modernizarea infrastructurilor conexe

Beneficiari eligibili: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) – UAT; Autorități ale administrației publice centrale – APC; Unități de cult, definite conform Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul juridic al cultelor – UC; ONG-uri (persoane juridice de drept privat, fără scop patrimonial); Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Parteneriate între unități

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și autorități ale administrației publice centrale; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și/sau autorități ale administrației publice centrale și unitățile de cult; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și ONG-uri (persoane juridice de drept privat, fără scop patrimonial).

- DMI 5.2 Crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potențial turistic

Beneficiari eligibili:

Pentru activitățile privind Infrastructura de turism de utilitate publică: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Asociații de Dezvoltare Intercomunitară definite conform prevederilor Legii nr. 215/2001, republicată, cu modificările ulterioare; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale).

Pentru activitățile privind Infrastructura de turism publică / privată, care intră sub incidența regulilor ajutorului de stat: Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Asociații de Dezvoltare Intercomunitară definite conform prevederilor Legii nr. 215/2001, cu modificările ulterioare; Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și ONG-uri; IMM-uri din domeniul turismului și/sau activități conexe, înregistrate conform Legii nr. 31/1990, privind societățile comerciale, republicată, cu modificările ulterioare, sau în baza Legii nr. 1/2005, privind organizarea și funcționarea cooperăției, sau în baza HG nr. 1041/1990, privind înființarea societăților comerciale pe acțiuni în turism. Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și unități de cult, definite conform Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul juridic al cultelor.

- DMI 5.3 Valorificarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare pentru creșterea atractivității regiunilor României ca destinații turistice

Beneficiari eligibili: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului; Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); ONG-uri care desfășoară, conform statutului, activități în domeniul turismului și care au cel puțin 6 luni vechime la data depunerii cererii de finanțare; Parteneriate; Asociații profesionale din turism, înființate în baza legii 356/2001 care desfășoară, conform statutului, activități în domeniul turismului și care au cel puțin 6 luni vechime la data depunerii cererii de finanțare; Unitățile administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); Unități administrativ-teritoriale din mediul urban, localizate în zonele cu concentrare mare și foarte mare de resurse.

Axa prioritară 6: Asistență tehnică

- DMI 6.1 Sprijinirea implementării, managementului și evaluării POR
- DMI 6.2 Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind POR

Beneficiari eligibili: Autoritatea de Management a POR; Organismele Intermediare ale POR.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

3.2. POS Transport - Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari

Obiective specifice:

- Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T, cu aplicarea măsurilor necesare pentru protecția mediului înconjurător;
- Modernizarea și dezvoltarea rețelelor naționale de transport, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;
- Promovarea transportului feroviar, naval și intermodal;
- Sprijinirea dezvoltării transportului durabil, prin minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului, și îmbunătățirea siguranței traficului și a sănătății umane.

Axa prioritară 1: Modernizarea și dezvoltarea Axelor Prioritare TENT în scopul dezvoltării unui sistem durabil de transport și integrării acestuia în rețelele de transport ale UE

- DMI 1.1 Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere de-a lungul Axei Prioritare TEN-T 7

Beneficiar eligibil: Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România SA (CNADNR SA)

- DMI 1.2 Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii feroviare de-a lungul Axei Prioritare TEN-T 22

Beneficiar eligibil: Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA (CNCF "CFR" SA)

- DMI 1.3 Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport naval de-a lungul Axei Prioritare TEN-T 18

Beneficiari eligibili: Regia Autonomă Administrația Fluvială a Dunării de Jos Galați; Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială (GECT) Româno - Bulgară - structura de management

Axa prioritară 2: Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii naționale de transport în afara axelor prioritare TEN-T în scopul dezvoltării unui sistem național durabil de transport

- DMI 2.1 Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere naționale

Beneficiar eligibil: Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România SA (CNADNR SA)

- DMI 2.2 Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii feroviare naționale și a serviciilor pentru călători

Beneficiari eligibili: Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA (CNCF "CFR" SA); Operatorii naționali de transport feroviar public de călători.

- DMI 2.3 Modernizarea și dezvoltarea porturilor maritime și dunărene

Beneficiari eligibili: Compania Națională Administrația Porturilor Maritime Constanța (CN APMC SA); Compania Națională Administrația Porturilor Dunării Maritime S.A. Galați (CN APDM SA);

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Compania Națională Administrația Porturilor Dunării Fluviale S.A. Giurgiu (CN APDF SA);
Compania Națională Administrația Canalelor Navigabile S.A. (CN ACN SA).

- DMI 2.4 Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport aerian

Beneficiari eligibili: R.A. Aeroportul Cluj Napoca; R.A. Aeroportul Craiova; R.A. Aeroportul “Delta Dunării” Tulcea; R.A. Aeroportul Satu Mare; R.A. Aeroportul Baia Mare; R.A. Aeroportul Iași; S.C. Aeroportul Arad S.A.; R.A. Aeroportul Transilvania Târgu-Mureș; R.A. Aeroportul Oradea; Aeroportul George Enescu Bacău; R.A. Aeroportul Sibiu; R.A. Aeroportul Ștefan cel Mare Suceava; S.N. Aeroportul Timișoara Traian Vuia S.A; S.N. Aeroportul Mihail Kogalniceanu Constanța S.A.; Aeroportul Tuzla.

Axa prioritară 3: Modernizarea sectorului de transport în scopul îmbunătățirii protecției mediului, a sănătății umane și a siguranței pasagerilor

- DMI 3.1 Promovarea transportului inter-modal

Beneficiari eligibili: Autorități ale administrației publice locale sau parteneriate între autorități ale administrației publice locale.

- DMI 3.2 Îmbunătățirea siguranței traficului pe toate modurile de transport

Beneficiari eligibili: Compania Națională de Căi Ferate “CFR” SA (CNCF “CFR” SA); Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România SA (CNADNR SA); Autoritatea Navală Română (ANR); Compania Națională Administrația Canalelor Navigabile S.A. (CN ACN SA); Regia Autonomă Administrația Fluvială a Dunării de Jos Galați.

- DMI 3.3 Minimizarea efectelor adverse ale transporturilor asupra mediului

Beneficiari eligibili: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (Serviciul de specialitate); Compania Națională de Căi Ferate “CFR” SA; Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România SA; Compania Națională Administrația Canalelor Navigabile S.A.; Administrațiile portuare dunărene (CN APDF SA Giurgiu, CN APDM SA Galați).

Axa prioritară 4: Asistența Tehnică

- DMI 4.1 Sprijin pentru managementul, implementarea, monitorizarea și controlul POST
- DMI 4.2 Sprijin pentru informare și publicitate privind POST

Beneficiari eligibili: Autoritatea de Management POS T

3.3. POS Mediu - Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea calității și accesului la infrastructura de apă și apă uzată;
- Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor;
- Reducerea impactului negativ asupra mediului și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană;
- Protecția și îmbunătățirea biodiversității;
- Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Axa prioritară 1: Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată

Beneficiari eligibili: Operatorii Regională de Apă

Axa prioritară 2: Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate

- DMI 2.1 Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor

Beneficiari eligibili: Consilii Județene

- DMI 2.2 Reabilitarea siturilor contaminate istoric

Beneficiari eligibili: Autorități ale administrației publice locale (Consilii Județene, Consilii Locale)

Axa prioritară 3: Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare

Beneficiari eligibili: Autorități ale administrației publice locale din localitățile selectate (25 de municipalități)

Axa prioritară 4: Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii

Beneficiari eligibili: Administratorii sau custozii ariilor protejate; Agenția Națională pentru Ariile Naturale Protejate – ANAP; Administrația Rezervației Biosferei „Delta Dunării”; Autorități ale administrației publice centrale și locale; ONG-uri; Institute de cercetare; Universități; Muze.

Axa prioritară 5: Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc

- DMI 5.1 Protecția împotriva inundațiilor

Beneficiar eligibil: Administrația Națională Apele Române

- DMI 5.2 Reducerea eroziunii zonei costiere

Beneficiar eligibil: Administrația Națională Apele Române

Axa prioritară 6: Asistența tehnică

- DMI 6.1 Sprijin pentru managementul și evaluarea POS M
- DMI 6.2 Sprijin pentru informare și publicitate

Beneficiari eligibili: AM și OI POS M

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

3.4. POS CCE- Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari

Obiectivele specifice ale POS CCE sunt:

- creșterea cu 20% a contribuției IMM la PIB până în 2015;
- creșterea valorii cheltuielilor totale de Cercetare-Dezvoltare la 3% din PIB în 2015;
- creșterea utilizării serviciilor de internet (întreprinderi/populație) de la 52%/19% în 2004 la 70%/55% în 2015;
- reducerea intensității energetice primare cu 40% până în anul 2015, comparativ cu 2001.

Axa prioritară 1: Un sistem de producție inovativ și eco-eficient

- DMI 1.1. Investiții productive și pregătirea pentru concurența pe piață a întreprinderilor, în special IMM-uri
- DMI 1.2. Accesul IMM-urilor la finanțare
- DMI 1.3. Dezvoltarea unui antreprenariat

Axa prioritară 2: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru competitivitate

- DMI 2.1 CD în parteneriat între universități/ institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi, în vederea obținerii de rezultate aplicabile în economie
- DMI 2.2 Investiții pentru infrastructura de CDI
- DMI 2.3 Accesul întreprinderilor la activități de CDI (în special IMM-urile)
- DMI 2.4 Promovarea inovării în cadrul întreprinderilor

Axa prioritară 3: Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor pentru sectorul privat și public

- DMI 3.1. Susținerea utilizării tehnologiei informației
- DMI 3.2. Dezvoltarea și eficientizarea serviciilor publice electronice
- DMI 3.3. Dezvoltarea e-economiei

Axa prioritară 4: Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice

- DMI 4.1 Energie eficientă și durabilă
- DMI 4.2 Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi
- DMI 4.3 Diversificarea rețelelor de interconectare în vederea creșterii securității furnizării energiei

Axa prioritară 5: Asistență Tehnică

- DMI 5.1 Sprijin pentru managementul, implementarea, monitorizarea și controlul POS CCE
- DMI 5.2 Sprijin pentru comunicare, evaluare și dezvoltare TI

Categoriile de beneficiari eligibili pentru POS CCE sunt : IMM-urile și întreprinderile mari; autoritățile locale; operatorii economici din sectorul energetic; furnizorii de rețele de comunicații electronice; AM și OI POS CCE (pentru Axa prioritară 5).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

3.5. POS DRU- Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari

Obiectivele specifice ale POS DRU sunt:

- promovarea calității sistemului de educație și formare profesională inițială și continuă, inclusiv a învățământului superior și cercetării;
- promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității la locul de muncă;
- facilitarea inserției tinerilor și a șomerilor de lungă durată pe piața muncii;
- dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile, inclusive;
- promovarea (re)inserției pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv în zonele rurale;
- îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare;
- facilitarea accesului la educație și pe piața muncii a grupurilor vulnerabile.

Axa prioritară 1: Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere

- DMI 1.1 Acces la educație și formare profesională inițială de calitate

Beneficiari eligibili: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; Agenții, structuri, și alte organisme aflate în subordinea/coordonarea MECS și alte organisme publice cu atribuții în domeniul educației și formării profesionale, inclusiv asigurarea calității în învățământul preuniversitar; Inspectorate școlare județene și instituții afiliate/subordonate/coordonate; Institute/centre de cercetare-dezvoltare în domeniul educației și formării profesionale acreditate; Instituții de învățământ (ISCED 0-4) acreditate, publice și private, din rețeaua școlară națională; Furnizori de servicii de orientare, consiliere, mediere școlară și servicii alternative, publici și privați; Parteneri sociali din învățământul preuniversitar (ex. organizații sindicale); ONG-uri ; Consorții cu relevanță în domeniul educației și formării profesionale.

- DMI 1.2 Calitate în învățământul superior

Beneficiari eligibili: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; Agenții, structuri aflate în coordonarea/subordonarea MECS și alte organisme publice cu atribuții în domeniul învățământului superior, inclusiv în asigurarea și managementul calității și a Cadrelor Naționale de Calificări în Învățământul Superior; Instituții de învățământ superior acreditate, publice și private; Parteneri sociali din învățământul superior (ex. organizații sindicale); ONG-uri , inclusiv asociațiile studențești.

- DMI 1.3 Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională

Beneficiari eligibili: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; Agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MECS și alte organisme publice cu atribuții în formarea cadrelor didactice și a formatorilor, asigurarea calității și acreditare; Inspectorate școlare județene și instituții afiliate/subordonate/coordonate; Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților; Parteneri sociali din educație și formare profesională; Centre/furnizori publici și privați care furnizează programe de formare acreditate CNFPÎP/autorizate CNFPA pentru formarea personalului didactic și a formatorilor; Unități de învățământ (ISCED 0-6) acreditate, publice și private, din rețeaua școlară națională de învățământ.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- DMI 1.4 Calitate în Formarea Profesională Continuă

Beneficiari eligibili: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale; Agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MECTS/MMFPS și alte organisme publice cu atribuții în domeniul formării profesionale continue, inclusiv asigurarea calității și CNC; Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților – Autoritatea Națională pentru Calificări; Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; Organizații sindicale; Patronate; Asociații profesionale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și structurile teritoriale ale acesteia cu personalitate juridică; Centre publice sau private de validare/certificare a învățării anterioare; Furnizori de FPC autorizați, publici și privați.

- DMI 1.5 Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării

Beneficiari eligibili: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; Agenții, structuri, organisme aflate în subordinea/coordonarea MECTS și alte organisme publice cu atribuții în domeniul învățământului superior și cercetării științifice; Instituții de învățământ superior publice și private, acreditate, organizatoare de studii universitare de doctorat; școli doctorale și graduale cu personalitate juridică; Institute/centre de cercetare acreditate, inclusiv institute de cercetare ale Academiei Române. Academia Română;

Axa prioritară 2: Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii

- DMI 2.1 Tranziția de la școală la viața activă

Beneficiari eligibili: Unități de învățământ și instituții de învățământ superior din sistemul național de învățământ; Furnizori autorizați, publici și privați, care asigură formarea teoretică în cadrul programului de formare prin ucenicie la locul de muncă; Furnizori de FPC, publici și privați, acreditați, care asigură pregătirea pentru personalul din întreprinderi cu atribuții de tutori/maiștri de ucenicie/mentori; Angajatori; Asociații profesionale; Camere de comerț și industrie; Organizații sindicale și organizații patronale; ONG-uri; MECTS și structuri/agenții/organisme relevante, subordonate/coordonate de către acesta; MMFPS și structuri/agenții/organisme relevante, subordonate/coordonate de către acesta; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; Instituții și organizații membre ale consorțiilor și parteneriatelor regionale și locale în domeniile ocupării, educației și formării profesionale; Furnizori publici și privați de orientare și consiliere profesională; Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați; Institute de cercetare cu atribuții în domeniul educației și formării profesionale și pieței muncii.

- DMI 2.2 Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii

Beneficiari eligibili: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS); Agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MECTS și alte entități sau organisme publice cu atribuții în domeniul îmbunătățirii accesului la educație și prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, incluziunii sociale și îmbunătățirii situației grupurilor vulnerabile în educație; Inspectorate școlare județene și instituții afiliate/subordonate/coordonate (ex. Centre județene pentru resurse și asistență educațională, Centre județene pentru asistență psiho-pedagogică); Instituții de învățământ

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

superior acreditate, publice și private; Institute/centre de cercetare/dezvoltare în domeniul educației, incluziunii sociale; ONG-uri; Unități de învățământ (ISCED 0-3) acreditate, publice și private, din rețeaua școlară națională; Furnizori de orientare și consiliere școlară, publici și privați; Organizații sindicale și patronate; Instituții de cult și asociații religioase; Ministerul Sănătății și agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea acestuia; Agenția Națională Antidrog; Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții subordonate; Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale).

- DMI 2.3 Acces și participare la Formare Profesională Continuă

Beneficiari eligibili: Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; MMFPS și structuri/agenții subordonate/coordonate acestuia; Consiliul Național pentru Formarea Profesională a Adulților; Centre autorizate de Evaluare și Certificare a competențelor profesionale; Angajatori; Furnizori de orientare și consiliere în carieră, publici și privați; ONG-uri; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; Organizații sindicale și patronate; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; Instituții și organizații membre ale consorțiilor și parteneriatelor regionale și locale în domeniile ocupării, educației și formării profesionale; Asociații profesionale, camere de comerț și industrie.

Axa prioritară 3: Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor

- DMI 3.1 Promovarea culturii antreprenoriale

Beneficiari eligibili: Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare; Universități publice și private acreditate; Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta; Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul ocupării, pieței muncii și incluziunii sociale; Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; Centre sau institute de cercetare cu atribuții specifice în domeniul promovării și dezvoltării antreprenoriatului; Organismele și agențiile aflate în coordonarea/subordonate MECTS și MMFPS sau structurile teritoriale ale acestora; Organizații sindicale și patronate; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale); Asociații profesionale; Camere de comerț și industrie; ONG-uri; Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta.

- DMI 3.2 Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității

Beneficiari eligibili: Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare; Universități publice și private acreditate; Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta; Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul ocupării, pieței muncii și incluziunii sociale; Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; Organizații sindicale și patronate; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii; Asociații profesionale și asociații ale IMM-urilor; Camere de comerț și industrie; ANOFM și structurile sale teritoriale; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; ONG-uri ; Universități

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

publice și private acreditate; Institute de Cercetare în domeniul educației și formării profesionale și pieței muncii; Ministerul Sănătății și agențiile/structurile subordonate/coordonate.

- DMI 3.3 Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și societății civile

Beneficiari eligibili: Parteneri sociali reprezentativi la nivel național/regional/local; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; ONG-uri (asociații și fundații); Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; Membri ai Consorțiilor Regionale pentru educație și formare profesională; Membri ai Comitetelor Locale pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social în Învățământul profesional și tehnic (CLDPS); Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii și incluziunii sociale; Asociații profesionale; Camere de Comerț și Industrie; Asociații ale IMM-urilor; Asociații ale fermierilor și meseriașilor; Formatori de FPC autorizați publici și privați.

Axa prioritară 4: Modernizarea serviciului public de ocupare

- DMI 4.1 Întărirea capacității Serviciului Public de Ocupare pentru furnizarea serviciilor de ocupare

Beneficiari eligibili: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; Unitățile cu personalitate juridică din subordinea ANOFM.

- DMI 4.2 Formarea personalului propriu al Serviciului Public de Ocupare

Beneficiari eligibili: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; Unitățile cu personalitate juridică din subordinea ANOFM.

Axa prioritară 5: Promovarea măsurilor active de ocupare

- DMI 5.1. Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare

Beneficiari eligibili: Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; ANOFM și structurile sale teritoriale; Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; MMFPS și structuri/agenții subordonate/coordonate de acesta; Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii; Camere de Comerț și Industrie; Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare; ONG-uri; Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale); Institute de cercetare în domeniul pieței muncii; Patronate și organizații sindicale; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică.

- DMI 5.2 Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă

Beneficiari eligibili: Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; ANOFM și structurile sale teritoriale; Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; MMFPS și structuri/agenții subordonate/coordonate de acesta; Agenții guvernamentale cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

atribuții în domeniul pieței muncii; Ministerul Sănătății și structurile/agențiile subordonate/coordonate; Organizații sindicale; ONG-uri; Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare; Patronate; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; Asociații profesionale; Institute de cercetare și dezvoltare.

Axa prioritară 6: Promovarea incluziunii sociale

- DMI 6.1 Dezvoltarea economiei sociale

Beneficiari eligibili: ONG-uri; Cooperative de credit, de consum și de producție; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; MMFPS și structuri/agenții subordonate/coordonate de acesta; Ministerul Culturii și Cultelor și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta; Agenția Națională Antidrog; Ministerul de Interne, prin structurile sale de specialitate, inclusiv cele din subordine sau coordonare; Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul incluziunii sociale; Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții subordonate; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; Organizații sindicale; Patronate; Unități de cult și asociații religioase; Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; Furnizori de servicii sociale: Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați; Întreprinderi implicate în economia socială; Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale); Institute de cercetare; Universități acreditate, publice și private.

- DMI 6.2 Îmbunătățirea accesului și participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii

Beneficiari eligibili: Cooperative sociale, asociații de întraajutorare, ONG-uri cu activitate relevantă pentru specificul acestui DMI; Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; MMFPS și structuri/agenții subordonate/coordonate de acesta; Ministerul Culturii și Cultelor și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta; Ministerul de Interne, prin structurile sale de specialitate, inclusiv din subordine-coordonare; Agenții/instituții guvernamentale cu atribuții în domeniul ocupării și incluziunii sociale; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; unități de cult și asociații religioase; Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale); Organizații sindicale și patronate; Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții subordonate; Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; Furnizori de servicii sociale publici/privați; Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare și asociații ale acestora; Universități acreditate, publice și private.

- DMI 6.3 Promovarea egalității de șanse pe piața muncii

Beneficiari eligibili: ONG-uri; Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; MMFPS și structuri/agenții subordonate/coordonate de acesta; Agenții/instituții guvernamentale cu atribuții în domeniul ocupării și incluziunii sociale; Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; Organizații mass-media; Cooperative sociale; Organizații sindicale și patronate; Autorități ale administrației publice centrale și locale (unități administrativ-teritoriale); Institute de cercetare în domeniul pieței

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

muncii; Universități acreditate, publice și private; Asociații profesionale; Întreprinderi, indiferent de natura capitalului și forma de organizare.

- DMI 6.4 Inițiative trans-naționale pe piața inclusivă a muncii

Beneficiari eligibili: ONG-uri (asociații și fundații); MMFPS și agenții/structuri coordonate/subordonate acestuia; AMPOSDRU și organismele intermediare POS DRU; Agenții/instituții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii și incluziunii sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; Consiliul Național pentru Formarea Profesională a Adulților; Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții subordonate; Furnizori de FPC autorizați, publici și privați; Furnizori de servicii sociale; Furnizori de servicii de ocupare acreditați, publici și privați; Autorități ale administrației publice centrale și locale (unități administrativ-teritoriale); Institute de cercetare în domeniul pieței muncii și incluziunii sociale; Organizații sindicale și patronate; Asociații ale IMM-urilor; Asociații profesionale; Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică; Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; Universități publice și private, acreditate.

Axa prioritară 7: Asistența Tehnică

- DMI 7.1. Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU
- DMI 7.2. Sprijin pentru promovare și comunicare POS DRU

Beneficiari eligibili: AM și OI pentru POS DRU

3.6. PO DCA- Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari

PO DCA finanțează următoarele acțiuni:

- studierea și dezvoltarea aspectelor privind reforma avansată, precum și managementul cunoașterii și folosirea tehnologiilor inovative în administrație;
- studii și cercetări privind experiențele de reformă ale administrației locale din alte state membre;
- managementul reformei, inclusiv furnizarea de echipament pentru reformarea structurilor de management;
- asistență tehnică pentru elaborarea de strategii privind informatizarea instituțională;
- asistență tehnică pentru planurile de formare profesională;
- training și asistență tehnică pentru sprijinul receptării bunelor practici;
- studiile pentru dezvoltarea sistemelor informatice pentru sprijinul activităților de monitorizare și evaluare.

Axa prioritară 1: Îmbunătățiri de structură și proces ale managementului ciclului de politici publice

- DMI 1.1 Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Beneficiari eligibili: SGG – DPP; Instituțiile publice din sectoarele prioritare; Ministere; MAI; Agenții; Autorități ale administrației publice locale; ONG-uri; Universități; Asociațiile de dezvoltare inter-comunitară.

- DMI 1.2 Creșterea responsabilizării administrației publice

Beneficiari eligibili: SGG – DPP; Ministere; MAI; ONG-uri; Universități; MFP; Institutul Național de Statistică.

- DMI 1.3 Îmbunătățirea eficacității organizaționale

Beneficiari eligibili: SGG – DPP; Instituțiile publice din sectoarele prioritare; Ministere; MAI; Agenții; Autorități ale administrației publice locale; ONG-uri; Universități; Asociațiile de dezvoltare inter-comunitară.

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare

- DMI 2.1 Sprijin pentru procesul de descentralizare sectorială a serviciilor

Beneficiari eligibili: Ministere; MAI; ONG-uri; Autorități ale administrației publice locale; Structuri asociative ale autorităților administrației publice locale; Asociațiile de dezvoltare inter-comunitară.

- DMI 2.2 Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor

Beneficiari eligibili: SGG – DPP; Instituțiile publice din sectoarele prioritare; Ministere; MAI; Agenții; Autorități ale administrației publice locale; ONG-uri; Universități; Structuri asociative ale autorităților administrației publice locale; ANAF; Asociațiile de dezvoltare inter-comunitară.

Axa prioritară 3: Asistența tehnică

- DMI 3.1 Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea PO DCA și pentru pregătirea următorului exercițiu de programare
- DMI 3.2 Sprijin pentru activitățile de comunicare și de promovare ale PO DCA

Beneficiar eligibil: AM pentru PO DCA

POAT- Axe prioritare, domenii majore de intervenție, beneficiari

Obiectivul POAT este să asigure sprijinul necesar procesului de coordonare și să contribuie la implementarea și absorbția eficace, eficientă și transparentă a instrumentelor structurale în România.

Axa prioritară 1: Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor

- DMI 1.1 Sprijin pentru managementul și implementarea IS

Beneficiari eligibili: Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale; Direcțiile din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale; Unitatea Centrală de Evaluare din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale; Autoritatea de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Certificare și Plată; Autoritatea de Audit; Autoritățile de Management; Organismele Intermediare; Agențiile pentru Dezvoltare Regională (numai pentru proiectele privind activitatea „Sprijin pentru coordonarea strategiei privind polii de creștere”); Instituțiile publice implicate în coordonarea, managementul și controlul Fondurilor Structurale și de Coeziune (numai pentru proiectele privind activitatea „Sprijin pentru finanțarea parțială a cheltuielilor de personal ale instituțiilor publice pentru personalul implicat în coordonarea, managementul și controlul Fondurilor Structurale și de Coeziune”); Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice; Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.

- DMI 1.2 Evaluare

Beneficiar eligibil: Unitatea Centrală de Evaluare din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale.

- DMI 1.3 Formare orizontală în domeniul gestionării programelor/proiectelor

Beneficiari eligibili: Direcția Asistență Tehnică din cadrul ACIS; Autoritatea de Certificare și Plată; Autoritatea de Audit; Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice.

- DMI 1.4 Funcționarea AM pentru POAT, a ACIS, a ACP și a AA

Beneficiari eligibili: Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale; Autoritatea de Certificare și Plată; Autoritatea de Audit; Autoritatea de Management pentru POAT

Axa prioritară 2: Dezvoltarea și sprijin pentru funcționarea SMIS

- DMI 2.1 Dezvoltarea și mentenanța SMIS și a rețelei sale digitale

Beneficiar eligibil: Direcția Coordonare de Sistem din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale.

- DMI 2.2 Funcționarea Unității Centrale SMIS și a rețelei de coordonatori

Beneficiar eligibil: Direcția Coordonare de Sistem din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale.

- DMI 2.3 Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor de proceduri și a manualelor de utilizator, precum și activități de informare privind SMIS

Beneficiar eligibil: Direcția Coordonare de Sistem din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale.

- DMI 2.4 Achiziția de echipamente și servicii TI&C

Beneficiari eligibili: Direcția Coordonare de Sistem din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale; Autoritatea de Certificare și Plată; Autoritatea de Audit; Autoritățile de Management; Organismele Intermediare.

Axa prioritară 3: Diseminarea informației și promovarea IS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- DMI 3.1 Diseminarea informațiilor generale și derularea activităților de publicitate cu privire la IS alocate României
- DMI 3.2 Funcționarea Centrului de Informare pentru IS

Beneficiar eligibil: Direcția Coordonare de Sistem din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale.

4. Managementul ciclului de proiect

4.1. Programare, identificare, elaborare, finanțare (contractare), monitorizare, evaluare

Managementul ciclului de proiecte (Project Cycle Management, PCM) este instrumentul de planificare cel mai utilizat pentru proiectele și programele finanțate de UE. PCM este o metodologie de pregătire, implementare și evaluare a proiectelor și programelor bazată pe o abordare integrată și logică. Această metodă permite identificarea proiectelor și programelor și organizarea acestora în portofolii. PCM ajută la măsurarea următoarelor aspecte:

- gradul în care proiectele respectă și contribuie la implementarea politicilor UE (ex: respectarea drepturilor omului, dezvoltare durabilă, protecția mediului etc.);
- gradul de relevanță al proiectelor pentru probleme/nevoi reale ale grupurilor țintă / beneficiarilor;
- fezabilitatea proiectelor – obiectivele acestora sunt realist formulate și pot fi atinse în contextul dat;
- beneficiile generate de proiect sunt durabile.

PCM este organizat în șase faze: programare, identificare, formulare, finanțare (contractare), implementare, evaluare. Aceste faze sunt interdependente, fiind integrate într-un sistem de tip feedback loop (un element în modifică pe următorul și este modificat de schimbările produse în elementul care îl precede).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

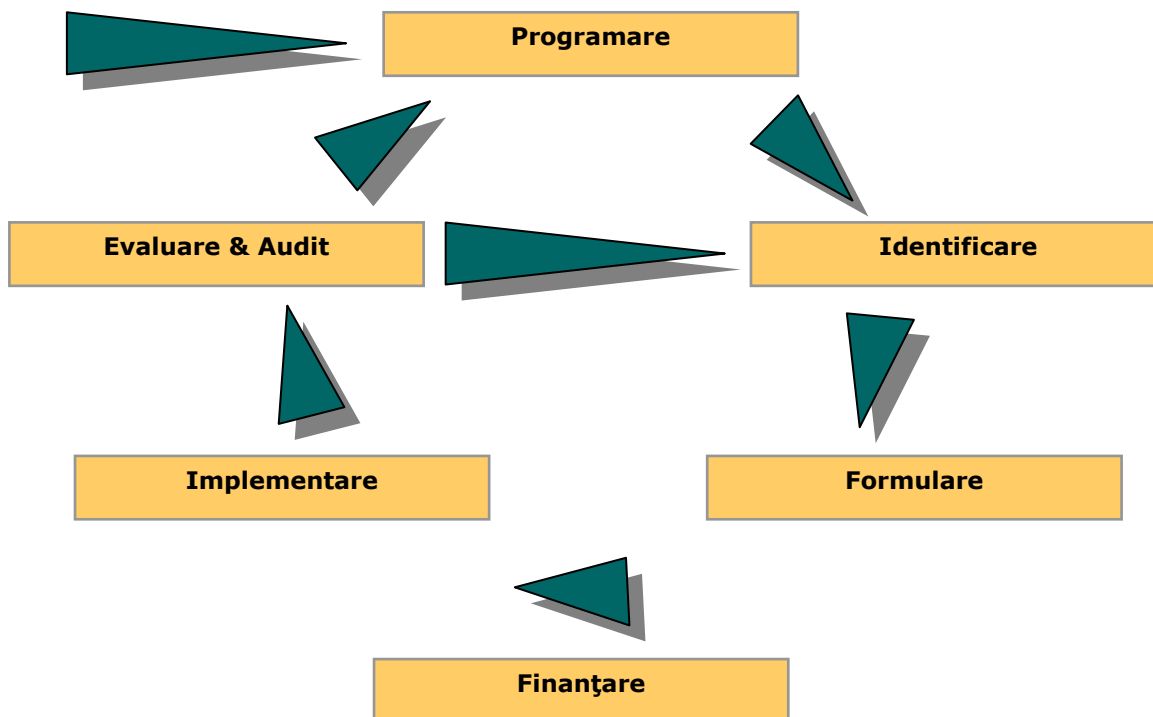

Figura 4. Fazele PCM

Etapa de programare cuprinde:

- Analizarea situației (la nivel național, sectorial etc.);
- Identificarea problemelor, constrângerilor;
- Identificarea oportunităților de dezvoltare;
- Identificarea priorităților sectoriale.

Identificarea presupune:

- Conceptualizarea ideii de proiect;
- Parcurgerea pașilor etapei de analiză (analiza părților interesate, analiza problemelor, analiza obiectivelor, selectarea strategiei);
- Măsurarea relevanței ideii de proiect.

În etapa de formulare, următoarele acțiuni au loc:

- Operaționalizarea ideii de proiect (project plan);
- Evaluarea ideii de proiect în termeni de succes și durabilitate;
- Redactarea cererii de finanțare.

Finanțarea presupune:

- Evaluarea propunerii de proiect de către finanțator;
- Evaluarea documentelor de sprijin;
- Semnarea contractului de finanțare.

Etapa de implementare cuprinde:

- Executarea contractului de finanțare;
- Organizarea licitațiilor din cadrul contractului;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Utilizarea managementului de proiect (verificarea rapoartelor de progres: indicatori realizați în mod real vs. indicatori planificați);
- Ajustarea planificării.

În etapa de evaluare:

- Finanțatorul evaluează proiectul pentru a vedea modul în care s-au atins obiectivele;
- Sunt identificate exemple de bună practică și lecții învățate;
- Rezultatele evaluării sunt folosite pentru a planifica proiecte viitoare.

PCM are la bază o un proces sistematic și analitic – Abordarea logică în proiecte – care “sprijină” planificarea și implementarea unui proiect sau a unui program. Planificarea are la bază analiza problemelor existente așa cum sunt acestea percepute de cei care se confruntă cu ele; acest lucru asigură relevanța intervenției.

Abordarea logică în proiecte (*Logical Framework Approach*) cuprinde trei etape principale:

- Etapa de analiză;
- Etapa de planificare;
- Elaborarea matricei logice.

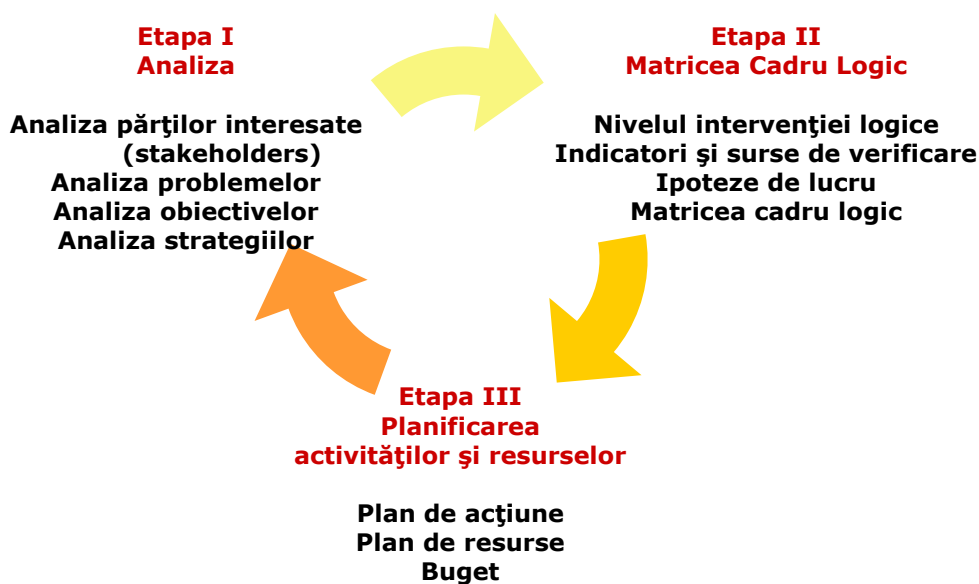

Figura 5. Etape ale Abordării logice în proiecte

Etapa de analiză cuprinde:

- Analiza părților interesate (stakeholder analysis) – identificare și caracterizarea factorilor interesați; evaluarea capacității lor de a influența proiectul;
- Analiza problemelor – analiza situației actuale, identificarea problemelor-cheie și a problemei centrale (core problem), a constrângerilor și a oportunităților; determinarea relațiilor cauză-efect;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Analiza obiectivelor – soluții la problemele identificate (situația dezirabilă); stabilirea relațiilor mijloace-scopuri;
- Analiza strategiilor – compararea diferitelor opțiuni de aplicare a soluțiilor; selectarea strategiei optime.

Etapa de planificare cuprinde:

- Planul de acțiune – când vor fi derulate activitățile?
- Planul de resurse – ce fel de resurse sunt necesare pentru implementarea proiectului?

Completarea Matricei logice presupune:

- Definirea structurii proiectului;
- Testarea logicii verticale (verificarea necesității) și a celei orizontale (verificarea suficienței)
- Formularea indicatorilor de succes măsurabili.

4.2. Elaborarea unei cereri de finanțare – greșeli frecvente

Cererea de finanțare este un document cheie al dosarului de aplicație în vederea participării la o licitație pentru proiecte finanțate din IS. În ciclul de viață al unui proiect, elaborarea cererii de finanțare face legătura dintre etapa de planificare și etapa de implementare. În general, cererea de finanțare este un document tip, pus la dispoziție de către finanțator, pe care solicitantul trebuie să-l completeze și să-l depună în competiția pentru proiecte. Dat fiind că face legătura dintre exercițiul de planificare și cel de implementare, de cele mai multe ori, erorile de planificare se regăsesc în cererea de finanțare și se transformă, inevitabil, în erori de implementare, în cazul în care propunerea de proiect este selectată pentru finanțare.

Evaluarea propunerilor de proiecte pentru finanțare prin IS se face prin verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare (criterii administrative) și prin verificarea conținutului cererii (criterii tehnice și financiare). În ceea ce privește prima etapă în evaluarea propunerilor de proiect – etapa administrativă – , cele mai des întâlnite erori ale cererilor au fost:

- Lipsa unor documente solicitate prin cererile de finanțare (cele mai frecvente fiind fișele de post și CV-urile persoanelor implicate în managementul proiectului);
- Prezentarea unor documente expirate;
- Prezentarea unor certificate fiscale din care rezultă existența unor datorii către stat, deși una dintre condițiile impuse este tocmai lipsa unor astfel de datorii;
- Nerespectarea formatului standard și completarea parțială a cererii de finanțare;
- Transmiterea cererii de finanțare nesemnată, neștampilată, nedatată;
- Lipsa datelor de identificare pe plic (ex: numele solicitantului, titlul proiectului, numărul de înregistrare on-line);
- Nedepunerea proiectelor în termen după înregistrarea on-line;
- Proiecte cu activități neeligibile;
- Valoarea finanțării solicitate pentru anumite categorii de cheltuieli nu se încadrează în plafoanele admise;
- Solicitantul nu se încadrează în categoria solicitanților eligibili;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Printre cele mai des întâlnite greșeli de natură tehnică și financiară întâlnite în cererile de finanțare pentru IS se regăsesc următoarele:

- Nerespectarea Ghidului solicitantului aferent cererii de propuneri de proiecte;
- Întocmirea greșită a devizului estimativ al proiectului (câmpuri care nu sunt completate, calcule aritmetice greșite, nu se face corect încadrarea între cheltuieli eligibile și neeligibile sau între valoarea totală a proiectului, valoarea eligibilă și valoarea finanțării solicitate);
- Solicitantul nu dovedește capacitatea sa de sustenabilitate a proiectului;
- Necunoașterea sau interpretarea incorectă a unor elemente importante precum achizițiile publice, ajutorul de stat, informarea și publicitatea;
- Supraestimarea costurilor eligibile sau a necesarului;
- Lipsa justificării pentru necesitatea solicitării finanțării publice;
- Detalierea insuficientă a obiectivului proiectului sau a nevoilor pe care le rezolvă;
- Prezentarea neclară și chiar incoerentă a activităților avute în vedere și a planului de implementare a proiectului, cum ar fi succesiunea etapelor, durata fiecărei activități etc;
- Lipsa corelării între obiectivul proiectului, rezultatele și activitățile prevăzute;
- Lipsa corelării între soluția tehnică și rezultatul expertizei tehnice;
- Deviz estimativ necorelat cu activitățile;
- Proiectul nu contribuie la realizarea obiectivelor axei prioritare și ale domeniului major de intervenție;
- Analiza financiară greșit efectuată și lipsa relevanței rezultatelor acestora;
- Obiectivele/ activitățile/ rezultatele/ gupul țintă al proiectului nu sunt încadrate corect în obiectivele și activitățile eligibile ale domeniului major de intervenție (de exemplu, se solicită finanțare pentru activități eligibile în cadrul altor domenii majore de intervenție) sau menționarea unor categorii de grup țintă neeligibile;
- Nu se detaliază elemente de valoare adăugată;
- Nu se corelează informațiile menționate de solicitant în diferite secțiuni (de exemplu informațiile de la activități cu cele de la graficul activităților, sau informațiile de la buget cu cele de la detalierea bugetului) sau există costuri care nu se regăsesc în activități corelate etc.;
- Justificări incomplete/ lipsa datelor statistice pentru justificarea nevoii/ problemei pentru soluționarea căreia se solicită finanțare;
- Prezentarea lacunară/ incoerentă a nevoilor reale la care ar răspunde proiectul propus;
- Descrierea lacunară/ incoerentă a grupului țintă (caracteristici, cuantificare, nevoi specifice) sau prezentarea unor grupuri țintă neeligibile;
- Nerespectarea procentului aferent contribuției proprii.

În funcție de PO și de Domeniul Major de Intervenție la care se referă propunerea de proiect, pot exista și alte tipuri de greșeli specifice programului respectiv. De aceea, se recomandă solicitanților:

- să citească atent Ghidul solicitantului și să-și completeze cererea de finanțare în mod corespunzător, neținând cont de ghidurile aferente altor programe de finanțare anterioare;
- să studieze Programele Operaționale și a ariile relevante și încercarea definirii ariei principale de intervenție în care proiectul trebuie încadrat;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- să citească cu atenție a priorităților și a ariei principale de intervenție în care poate fi încadrat proiectul și extragerea informațiilor-cheie cu privire la elementele pe care ar trebui să se axeze pentru a fi eligibile;
- să planifice temeinic proiectul astfel încât să existe o logică internă care fundamentează propunerea de proiect prezentată.

4.3. Evaluarea unei cereri de finanțare

Principiile de bază privind depunerea, selecția și evaluarea proiectelor reprezintă cadrul general pentru instituțiile care gestionează și implementează programele operaționale cofinanțate din instrumente structurale (AM/OI).

Acest proces este detaliat în ghidurile solicitantilor, pe parcursul implementării operațiilor. Activitățile legate de depunerea, selecția și evaluarea proiectelor au la bază proceduri clare și precise care urmăresc ca procesul în ansamblul său să fie simplu, să evite duplicarea sarcinilor, să fie flexibil și să aibă o durată rezonabilă.

În apelurile de proiecte pentru fiecare operațiune și în ghidurile solicitantilor vor fi detaliate tipurile de depuneri de proiecte și specificul acestora.

În general, se parcurg următoarele etape:

I. Cererea de propuneri de proiecte

ghidul s

a documentelor necesare și formularelor pentru depunerea proiectelor. Solicitățile vor fi depuse conform formatului obligatoriu al cererii de finanțare și vor conține toate documentele așa cum s-a stabilit în cererea de propuneri și în ghid. Vor fi posibile comp

corecteze erori/omisiuni minore.

II. Verificarea conformității administrative

Constă în verificarea:

- Corectitudinii (și) completării cererii de finanțare;
- Prezentării tuturor documentelor solicitate în cererea de propuneri de proiecte;
- Formatului corespunzător al documentelor solicitate;
- Respectării termenului de depunere, conform cererii de propuneri;

Cererile care nu sunt conforme se resping și solicitantul este informat despre aceasta și despre motivele respingerii. Cererile care sunt conforme sunt acceptate mai departe pentru verificarea eligibilității, iar solicitantul este informat despre aceasta.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

III. Verificarea eligibilității

- OI/AM verifică eligibilitatea pe baza criteriilor specifice de eligibilitate pentru fiecare operațiune. Se verifică eligibilitatea solicitantului, eligibilitatea activitatilor, eligibilitatea proiectului și eligibilitatea cheltuielilor, după cum au fost menționate în Ghidul solicitantului;
- OI/AM poate solicita clarificări suplimentare;

Cererile care nu sunt conforme se resping și solicitantul este informat despre aceasta și despre motivele respingerii. Cererile care sunt conforme sunt acceptate mai departe pentru evaluarea tehnică, financiară și economică, cu informarea solicitantului.

IV. Evaluarea tehnică, financiară și economică

Un comitet de evaluare/selecție alcătuit din experți interni și/sau externi și condus de OI/AM, va efectua evaluarea economică și tehnică privind sustenabilitatea și viabilitatea proiectului precum și evaluarea financiară a proiectului.

Criteriile de evaluare pot fi de tipul:

- Relevanța proiectului;
- Calitatea și coerența proiectului;
- Maturitatea proiectului;
- Sustenabilitatea proiectului;
- Capacitatea instituțională a solicitantului sau, după caz, capacitatea solicitantului de implementare a proiectului.

Aceste criterii variază ca formulare de la un program operațional la altul și de la un domeniu major de intervenție la altul. În funcție de tipologia și complexitatea proiectelor criteriile de selecție sunt detaliate și explicitate la lansarea apelului de proiecte. Evaluarea/selecția

cu tipul de cerere de propuneri de proiecte și cu tipurile de beneficiari pentru fiecare operațiune.

V. Selecția

Punctajul obținut la evaluarea tehnică și financiară este hotărâtor pentru selecția proiectelor.

- În cazul cererilor de propuneri de proiecte cu termen limită de depunere, selecția se face în ordinea descrescătoare a punctajelor în limita bugetului disponibil;
- În cazul cererilor de propuneri de proiecte cu depunere continuă vor fi selectate proiecte care întrunesc un punctaj minim impus, până la epuizarea pachetului financiar alocat.

Pentru proiectele de infrastructură, evaluarea include și analiza proiectului tehnic. În această etapă se urmărește concordanța proiectului tehnic propus cu cererea de finanțare și studiul de fezabilitate. Proiectul poate fi admis fără modificări, cu modificare sau poate fi respins, în cazul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

in care solutia tehnica este cu totul diferita de ceea ce fusese prezentat anterior studiului de fezabilitate.

Principalele greșeli ale solicitanților de finanțare constatate cu ocazia parcurgerii etapelor de evaluare, pot fi clasificate astfel:

- A. Greșeli legate de eligibilitate (alegerea unei idei de proiect care nu respectă cerințele din ghidul solicitantului, solicitant sau partener neeligibil, includerea de activități neeligibile, grup țintă neeligibil);
- B. Greșeli legate de completarea bugetului (includerea unor cheltuieli neeligibile ca eligibile, greșeli de aritmetică în calculul bugetului, incompatibilitate între buget și metodologie, neîncadrarea bugetului în limitele permise de ghid, lipsa unei analize realiste cu privire la modul de obținere a resurselor, supraestimarea costurilor eligibile);
- C. Greșeli legate de completarea cererii de finanțare, atât din punct de vedere al formei (neconformitate administrativă), cât și al conținutului (ignorarea unor aspecte specifice precum achizițiile publice, egalitatea de șanse, informare și publicitate, generarea de venituri etc.).

5. Managementul proiectelor finanțate din IS

5.1. Managementul timpului

Fiind o resursă importantă și dinamic unidirecțională, timpul trebuie planificat astfel încât să fie utilizat cu maxim de eficiență. Managementul timpului înseamnă controlul acestei resurse nelimitate, care reprezintă esența progresului tehnic și economic, deoarece fructificarea și dovedirea unei idei depinde de factorul timp.

Rolul gestionării eficiente a timpului îi face pe cei mai mulți să fie capabili de a:

- ✓ estima în mod realist timpul necesar pentru îndeplinirea unei sarcini în funcție de complexitatea acesteia.
- ✓ stabili prioritățile în realizarea sarcinilor în funcție de importanța, urgența și/sau rezultatele estimate ale acestora
- ✓ organiza propriile activități pentru a respecta termenele limită
- ✓ delega responsabilitățile persoanelor adecvate pentru a facilita atingerea mai multor termene limită simultan.

1. Eficientizarea timpului în cadrul unui proiect

Managementul timpului în cadrul unui proiect cuprinde totalitatea proceselor necesare pentru asigurarea respectării termenului planificat de realizare a proiectului. Aceste procese includ: definirea activităților, segmentare activităților și estimarea duratei acestora, programarea activităților prin elaborarea unui plan calendaristic și monitorizarea executării planului.

Un element care trebuie avut în vedere la managementul timpului unui proiect este durata totală de desfășurare a unui proiect, element care se referă la intervalul de timp în care se efectuează toate activitățile, luându-se în considerare și interdependențele existente între

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

acestea. Durata de desfășurare reprezintă, totodată, elementul cheie în programarea unui proiect.

O sarcină a managementului de proiect se referă la dezvoltarea detaliilor și modurile de realizare ale acestora. Managementul timpului cuprinde o serie de procese care asigură terminarea la timp a proiectului, precum:

- ✓ *definirea activităților proiectului.* Primul pas are în vedere identificarea activităților necesare pentru realizarea proiectului, precum și perioadele de timp alocate acestora.
- ✓ *stabilirea succesiunii activităților și estimarea duratei lor,* care are ca scop determinarea dependențelor dintre acestea și constituirea lor succesivă în ceea ce reprezintă organigrama sarcinilor. Descompunerea proiectului în activități necesită, de cele mai multe ori, o analiză amănunțită a documentației economice și a condițiilor de lucru. Prin intermediul acesteia se creează o imagine de ansamblu asupra proiectului, care are rolul de a permite cunoașterea unor elemente importante: perioada în care urmează să se execute proiectul, modalitatea de lucru și termenele limită, posibilitățile de execuție, persoanele responsabile de execuție, resursele disponibile, identificarea factorilor de risc, etc.
- ✓ *realizarea planului de desfășurare a proiectului,* prin apelarea, în funcție de complexitatea proiectului, la metode clasice sau moderne de programare. Aceasta presupune ordonarea activităților, stabilirea termenelor de începere pentru fiecare activitate, în corelație cu durata activităților, cu resursele disponibile și cu restricțiile tehnice de execuție. Planul de desfășurare este și un instrument de evaluare a progreselor înregistrate în cadrul proiectului. Se are în vedere și alocarea resurselor (umane, materiale, instrumente de lucru) pentru fiecare activitate. În cazurile în care se are de-a face cu resurse limitate, managerul are rolul de a elimina, pe cât posibil, costurile suplimentare care pot apărea în desfășurarea proiectului. Pentru evitarea situațiilor de acest gen este important să existe o evidență clară a activităților și a duratei acestora, a necesarului de resurse pentru fiecare activitate și a resurselor disponibile existente pentru execuția proiectului.
- ✓ *monitorizarea și controlul programului* în timpul derulării lui, care include măsurarea și raportarea progresului în executarea programului și utilizarea resurselor, actualizarea și ajustarea acestuia. Pentru a se putea urmări mai ușor derularea și evoluția unui program este nevoie de existența permanentă a informațiilor la zi.

2. Gestionarea timpului de către managerul de proiect

Un rol extrem de relevant în ceea ce privește managementul timpului în cadrul proiectelor îi revine managerului de proiect. De aceea este foarte important ca acesta să dispună de cunoștințele și abilitățile necesare gestionării cât mai eficiente a timpului pe care îl are la dispoziție.

Acesta trebuie să asigure derularea proiectului în parametrii stabiliți, pentru a respecta condițiile contractuale stabilite de clienți sau de nevoie proiectului. Managerul de proiect trebuie să aibă abilități de comunicare interpersonală puternice, abilități de gestionare eficientă a timpului și să fie familiarizat cu activitățile din fiecare secție sau departament.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Există foarte multe tehnici care pot canaliza managerii să-și utilizeze timpul disponibil într-un mod cât mai eficient pentru realizarea obiectivelor propuse. O metodă de a urmări eficiența folosirii timpului este de a fi conștient de tendințele personale de utilizare a timpului ineficient. În cazul neluării în seamă a lor, aceste tendințe pot avea influențe negative în ceea ce privește apariția stresului datorat timpului.

Un exemplu în această direcție îl poate constitui realizarea activităților neprogramate înaintea celor programate, caz în care activitățile care prezintă importanță ar putea rămâne nerezolvate. Cu această situație se confruntă mulți manageri care dau dovadă de tendințe de rezolvare a problemelor urgente înaintea celor importante, amplificând astfel sentimentul de suprasolicitare și stres. Ineficiența timpului unui manager apare și din orientarea către rezolvarea problemelor mai ușoare înaintea celor dificile, întrucât rezolvă probleme care nu țin de capacitățile sale și care ar putea fi foarte ușor delegate subalternilor.

Pentru evitarea apariției unor astfel de situații și pentru eficientizarea timpului trebuie luate în calcul diverse metode, care vor fi prezentate succint în cele ce urmează:

a) Primul set de metode se referă la organizare, prioritizare și planificare.

- *Organizarea* presupune crearea zilnică a unei liste cu sarcinile care trebuie îndeplinite în perioada următoare. Foarte important este să se evite tendința de a planifica totul în această etapă. Lista ar trebui să cuprindă toate sarcinile și activitățile, indiferent de importanța lor. Pentru obținerea unei imagini de ansamblu se recurge la notarea acestora pe o perioadă mai lungă, ce poate ajunge chiar și la o săptămână. Acest fapt permite evitarea scăpării din vedere a unor sarcini și îi conferă managerului o mai mare flexibilitate în ceea ce privește timpul.
- *Prioritizarea* reprezintă următorul pas în procesul de eficientizare a timpului. În această etapă, sarcinile organizate anterior sunt trecute în ordinea priorităților, cu scopul de a concentra atenția asupra celor mai importante lucruri. Prioritizarea se face pentru a ține minte datele diferitelor sarcini, activități, evenimente, precum și contribuția acestora la succesul întregului proiect. Presupune o responsabilitate ridicată pentru că prioritizarea se face în mod subiectiv, în funcție de alegerile personale ale fiecăruia.
- *Planificarea* are rolul de a așeza în timp sarcinile organizate și planificate la etapele precedente. Acest pas trebuie să țină cont de activitățile deja existente din programul fiecăruia (aici poate fi vorba de familie, școală, loc de muncă, etc). La fel, și planificarea poate fi făcută pe mai multe zile și cu cât este mai flexibilă, cu atât mai ușor va fi să fie efectuate și sarcinile care apar neplanificate. Este foarte important ca planificarea să fie realistă, să existe un program rezonabil care poate fi respectat. O planificare cât mai detaliată poate conferi un control mai mare asupra activităților, însă acest fapt nu înseamnă planificarea fiecărui minut din zi. Ea poate cuprinde și pauzele sau activitățile de socializare care există deja în program sau care pot apărea.

b) O altă clasificare a metodelor și tehnicilor de care ar trebui să se țină cont pentru un management bun al timpului presupune:

- Stabilirea cu claritate a scopului unor activități și a termenului de realizare a acestora. Managerii se lasă deseori „prinși” în sarcinile de zi cu zi în asemenea măsură încât nu-și mai pun problema legat de motivul pentru care acele activități se întâmplă. Din când în când, ei trebuie să reflecteze asupra obiectivelor pe

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

termen scurt și să aibă în vedere strategiile care sunt necesare pentru atingerea acestora.

- Alcătuirea unei liste de lucru și organizarea activității zilnice prin intermediul acestora (așa numite „to do lists”). Listele conferă o organizare necesară și asigură luarea în calcul a tuturor etapelor unui proiect
- Notarea în agendă: reprezintă o modalitate de a nu uita dar și o sursă eliberatoare de stres. Multe dintre ideile și informațiile referitoare la desfășurarea unei activități importante acaparează toată energia managerului iar abilitatea de a gândi concentrat se diminuează semnificativ. Managerul se va simți tensionat de teama de a nu pierde din detalii. Notarea pe hârtie va elimina necesitatea memorării acestora, lăsând cale liberă pentru alte proiecte.
- Impunerea și respectarea cu rigurozitate a termenelor limită;
- Stabilirea priorităților personale și profesionale și elaborarea matricei priorităților
- Luarea în calcul a existenței unui asistent manager care să aibă rolul de a prelua o parte din responsabilitățile mai puțin importante. Faptul de a avea un asistent va obliga managerul să delege (ceea ce înseamnă timp câștigat), iar pe de altă parte îi va impune să stabilească priorități privind sarcinile de lucru, să le organizeze atât de bine încât altcineva le va putea prelua total sau parțial. Prin aceasta, managerul va putea să-și canalizeze energia și timpul pe dezvoltarea afacerii.
- Crearea unui sistem coerent, în cadrul căruia poziția fiecărei activități este delimitată într-o manieră foarte clară, iar fiecare responsabil știe ce sarcini are de îndeplinit și este competent să își ducă singur responsabilitățile la capăt. Se iau în calcul, totodată, și instrumentele și tehnicile profesionale de gestionare a timpului..
- Concentrarea asupra lucrurilor importante care trebuie făcute și evitarea implicării în alte activități care consumă timp și sunt de natură să îndepărteze atenția de la priorități.

c) Setarea priorităților (considerată tot modalitate de eficientizare a timpului alocat în cadrul unui proiect) are ca scop realizarea sarcinilor prin soluționarea activităților cu prioritate maximă. Activitățile cu prioritate maximă se pot clasifica în 4 categorii:

- prioritatea 1 - sarcinile pe care trebuie să le realizez personal
- prioritatea 2 - sarcini pe care ar trebui să le fac eu și nu altcineva
- prioritatea 3 - sarcini pe care mi-ar plăcea să le realizez
- prioritatea 4 - sarcini neesențiale pe care le-ar putea realiza și alții.

3. Tehnici de planificare a timpului

Tehnicile clasice de gestionare a timpului sunt:

- spreadsheet-urile
  - managementul prin obiective (MBO)
  - diagramele: graficele Gantt, PERT
- **Spreadsheet**-urile sunt foi de calcul conținând coloane pentru: arii cheie, obiective, termene limită, costuri și alte detalii. Tabelul de mai jos exemplifică modalitatea în care acestea pot fi folosite.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Obiective	Termene limită	Măsurarea	Activitatea	Planificarea

- **Managementul bazat pe obiective (MBO).** Implementarea managementului bazat pe obiective începe prin comunicarea scopurilor organizației tuturor membrilor echipei de proiect în cadrul unei întruniri. Managerul aprobă sau modifică, dacă este necesar, prin negociere, obiectivele individuale propuse ale membrilor echipei. Ulterior, acesta verifică progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor individuale, iar prin realizarea unui feed-back eficient și în măsura în care circumstanțele o dictează, poate autoriza modificarea obiectivelor în ideea respectării programului propus inițial.

		Grafic planificare				
Activitate	Resurse	Scară a timpului				

- **Graficul Gantt** reprezintă o modalitate uzuală de reprezentare a unui program de activități și presupune enumerarea activităților pe o pagină, de sus în jos. Diagrama Gantt este foarte ușor accesibilă și prezintă perioadele de început și încheiere, precum și durata activităților.

Dacă este întocmit în urma unei analize temeinice, graficul Gantt oferă informații bogate și extrem de sugestiv prezentate, privind desfășurarea lucrărilor, precum și o serie de informații derivate, privind eșalonarea resurselor (forță de muncă, materii prime, materiale, fonduri bănești).

Graficul este constituit dintr-o bară orizontală sau un grafic liniar, care se realizează astfel:

- activitățile sunt reprezentate pe ordonată, iar timpul pe abscisă;
- sunt desenate pentru fiecare activitate un dreptunghi sau o linie, arătând durata de realizare a acesteia;
- partea din dreptunghi hașurată sau partea din linie marcată reprezintă timpul alocat fiecărei activități care deja s-a scurs;
- momentul prezent este reprezentat cu ajutorul unei linii care poate arăta foarte ușor activitățile desfășurate în avans sau în întârziere.

Ca și dezavantaj al diagramei Gantt este faptul că aceasta nu arată interdependențele dintre activități și evenimente, ceea ce este esențial pentru înțelegerea și urmărirea proiectului deoarece multe activități se desfășoară concomitent și deseori trebuie să preceadă activități ulterioare.

Un exemplu de diagramă Gantt se poate observa în imaginea alăturată, însă trebuie amintit că nu există un model general de urmat în cadrul acestui grafic.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Proiectul trebuie să se încadreze în perioada de implementare prevăzută în contractul de finanțare. În cazul în care se constată întârzieri pentru anumite activități, se vor face propuneri de acte adiționale, în vederea aprobării acestor decalaje, cu condiția prezentării unei motivații bine fundamentate. În cazul în care se constată că este necesară prelungirea duratei de implementare totale a proiectului, se poate face o solicitare de act adițional pentru prelungirea până la incidența perioadei maxime permise în ghid, de asemenea, cu condiția prezentării unei justificări adecvate.

5.2. Bugetul proiectului

Bugetul unui proiect reprezintă oglinda financiară a activităților și a rezultatelor. Bugetul proiectului face obiectul unui formular distinct din documentația de proiect, alături de sursele de finanțare a costurilor calculate.

Estimarea bugetului trebuie să se bazeze pe calcule realiste privind cantitățile de resurse necesare, pe categorii relevante și prețurile unitare ale acestora. Se vor evita atât supra-estimarea, cât și sub-estimarea categoriilor de cheltuieli necesare pentru implementarea unui proiect.

Corecta estimare a unui buget presupune ca acesta să fie corelat cu activitățile prevăzute, cu resursele materiale implicate în realizarea proiectului și cu rezultatele anticipate. Este important să nu existe mențiuni în secțiunile privind activitățile, resursele și rezultatele anticipate din cererea de finanțare care să nu aibă acoperire într-un subcapitol bugetar/linie bugetară. De asemenea, este important să nu existe subcapitol bugetar/linie bugetară fără corespondență în secțiunile privind activitățile, resursele și rezultatele.

În cazul proiectelor de care presupun lucrări de construcții, fundamentarea bugetului proiectului se face pornind de la devizul general al investiției, la rândul său calculat pe baza devizelor pe obiect, a listelor de cantități și prețuri unitare.

În cazul proiectelor care nu presupun lucrări de construcții, se va proceda la o estimare a cantităților de resurse necesare pe categorii. Sumele bugetate vor rezulta din ponderarea cantităților de resurse cu prețurile și tarifele unitare existente pe piață.

Costurile avute în vedere la calculul de buget trebuie să fie realiste, suficiente și necesare pentru implementarea proiectului. Este utilă, în acest sens, citarea unor surse independente și verificabile (statistici oficiale, prețuri standard, etc.) sau raportarea la rezultatele unei cercetări de piață efectuate de solicitant.

Completarea formularului de buget trebuie să aibă în vedere următoarele reguli:

- respectarea formatului standard impus în ghidul solicitantului, atât pentru buget, cât și pentru sursele de finanțare, acolo unde acestea sunt incluse în formulare diferite;
- încadrarea corectă a cheltuielilor în categoria celor eligibile sau neeligibile;
- respectarea pragurilor procentuale pentru anumite cheltuieli, conform ordinului privind cheltuielile eligibile și a prevederilor schemei de ajutor de stat, în cazul proiectelor care intră sub incidența unei scheme de ajutor de stat;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- corelarea deplină dintre buget și sursele de finanțare;
- corectitudinea calculului, inclusiv pentru TVA, acolo unde este cazul.

Bugetul unui proiect va include acele categorii de cheltuieli eligibile stipulate în ordinul de cheltuieli eligibile aferent fiecărui domeniu major de intervenție. Cheltuielile care nu intră în rândul celor stipulate în ordin sau care depășesc pragurile procentuale specificate în ordin vor fi încadrate și asumate de solicitanți ca și cheltuieli neeligibile. Categoriile de cheltuieli neeligibile reflectă acele cheltuieli necesare realizării proiectelor finanțate din instrumentele structurale în cadrul programelor operaționale, care nu pot fi finanțate din instrumentele structurale, conform reglementărilor comunitare și naționale.

Se va face distincție între:

- cheltuielile reflectate din start de solicitant, la elaborarea bugetului, ca fiind neeligibile;
- cheltuielile declarate de către AM/OI ca neeligibile în etapa de implementare a proiectului, ca urmare a verificării cheltuielilor efectuate.

La elaborarea bugetului unui proiect se va avea în vedere precizarea din ghidul solicitantului cu privire la nivelul minim și, respectiv, maxim permis al bugetului. Nerespectarea acestor prevederi este un motiv de neconformitate administrativă.

Totodată, se vor avea în vedere sursele de finanțare:

- asistența financiară nerambursabilă;
- contribuția proprie la cheltuielile eligibile;
- cheltuielile neeligibile, cu evidențierea distinctă a TVA, acolo unde este cazul.

5.3. Cerințe de monitorizare, raportare, verificare și audit

Monitorizarea este o analiză periodică a resurselor, activităților și rezultatelor proiectului. Procesul de monitorizare se bazează pe un sistem coerent de culegere de informații (rapoarte, analize și indicatori). Monitorizarea constituie un mecanism de analiză sistematică ce prezintă evaluarea analitică a implementării proiectului și constă în colectarea, analiza datelor, comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului.

În timpul implementării proiectului, monitorizarea asigură colectarea datelor ce vor genera informații despre stadiul îndeplinirii obiectivelor și deci constituie o sursă importantă de informații privind „lecțiile învățate” pentru perioada următoare a implementării proiectului precum și pentru alte proiecte sau politici în domeniu. Procesul permite factorilor interesați (atât la nivelul proiectului, cât și la nivelul AM/OI) să identifice problemele potențiale înainte de apariția acestora sau imediat după aceea.

Implementarea unor măsuri de monitorizare corespunzătoare dă posibilitatea beneficiarilor de proiecte să introducă măsuri corective care să mențină implementarea proiectului în starea de funcționare. Este deci important ca monitorizarea să fie percepută mai mult ca un instrument de management decât un mecanism de control.

Distingem două categorii de instrumente de monitorizare, care se află într-o strânsă corelare:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

A. Instrumentele de monitorizare la nivelul beneficiarilor:

- Pregătirea calendarelor lunare și urmărirea orarelor;
- Asigurarea că toate livrabilele proiectului s-au finalizat la timp
- Participarea la pregătirea rapoartelor de activitate
- Pregătirea modelelor de raportare pentru activități

B. Instrumente de monitorizare folosite de AM/OI:

- Verificarea rapoartelor tehnico-financiare (de progres);
- Efectuarea de vizite de monitorizare.

Raportul tehnico-financiar un instrument de monitorizare atât a activităților proiectului, cât și a operațiunilor financiare derulate în perioada de raportare.

Raportul tehnico-financiar se va întocmi de către personalul responsabil din cadrul proiectului împreună cu o echipă de lucru cu sarcini clare, în conformitate cu progresul activităților și înregistrării operațiunilor financiar-contabile.

AM/OI va verifica, cu ocazia efectuării vizitelor la fața locului, realitatea și acuratețea informațiilor furnizate de beneficiari privind implementarea tehnică și financiară a proiectului, prin verificarea documentelor justificative suport deținute la sediul beneficiarului.

Vizitele de monitorizare sunt întâlniri oficiale, în vederea monitorizării implementării proiectului care au loc la sediul beneficiarului sau la locul de implementare al proiectului, în cadrul cărora participă reprezentanți ai beneficiarului și reprezentanți ai AM/OI.

Vizitele de monitorizare pot fi de mai multe tipuri:

- planificate, inițiate de către AM/OI;
- ad-hoc (anunțate și neanunțate), inițiate de către AM/OI.

Scopul acestor vizite este verificarea conformității între situația descrisă în rapoarte și documentele aferente și situația reală de la locul implementării proiectului, în vederea prevenirii erorilor de implementare sau eventualelor fraude și a limitării efectelor eventualelor erori sau fraude deja înfăptuite.

De asemenea, în cadrul acestor vizite se vor discuta problemele apărute și măsurile întreprinse de Beneficiar pentru soluționarea acestora. După caz, vor fi recomandate beneficiarului posibile modalități de eficientizare și/sau acțiuni corective, care se vor consemna în Raportul de vizită. În plus, se vor consemna și diferențele între raportare și situația de pe teren.

Planul vizitelor de monitorizare periodice se întocmește anual și conține o planificare pe luni a vizitelor care urmează a se efectua, locația vizitelor și persoanele propuse să participe. Beneficiarul va fi înștiințat în scris înainte de efectuarea vizitei, în vederea asigurării condițiilor necesare efectuării vizitei și a disponibilității personalului implicat în proiect (manager de proiect, responsabil financiar, coordonator, etc), precum și a documentelor justificative (liste de prezență, materiale elaborate în cadrul proiectului, etc.).

Vizitele de monitorizare ad-hoc sunt inițiate de către AM/OI și pot fi anunțate sau neanunțate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Vizita de monitorizare ad-hoc poate avea loc de fiecare dată când se consideră necesară verificarea realității activităților aflate în derulare și/sau dacă apar probleme deosebite în implementarea proiectului care trebuie constatate la locul de implementare (de exemplu nerespectarea termenelor de transmitere al clarificărilor solicitate, verificarea unei activități a proiectului în timpul derulării acesteia, etc).

Vizita de monitorizare ad-hoc anunțată se desfășoară la sediul beneficiarului/locul de implementare al proiectului/locul de desfășurare al activităților pentru a verifica conformitatea între situația descrisă în rapoarte/documente și situația reală de la locul implementării proiectului.

Vizitele de monitorizare ad-hoc vizează în mod special următoarele elemente: autenticitatea proiectului, respectarea termenului prevăzut pentru executarea activităților, furnizarea bunurilor/serviciilor, gradul de executare al proiectului, respectarea regulilor comunitare cu privire la publicitate, respectarea temelor orizontale asumate în cadrul proiectului.

Raportul de vizită este un document oficial, întocmit de către reprezentanții OIPOS DRU delegat/AMPOS DRU, pe baza observațiilor directe, a discuțiilor cu reprezentanții beneficiarilor și a documentelor prezentate și verificate și propune beneficiarului măsuri corective ce trebuie adoptate în vederea unei bune implementări. Raportul de vizită cuprinde o prezentare a stadiului implementării proiectului la momentul vizitei, justificări pentru abaterile/întârzierile de la calendarul și/sau condițiile contractului de finanțare și concluziile vizitelor de monitorizare cu eventuale recomandări și termene de îndeplinire a acestora.

Problemele identificate în timpul vizitelor de monitorizare sunt înregistrate și expuse în mod corespunzător în Raportul de vizită, conform unui model standard, stabilindu-se metodele de corectare-prevenire a acestora în cadrul tabelului privind monitorizarea acțiunilor subsecvente vizitei de monitorizare. Monitorizarea măsurilor corective se realizează de AM/OI prin intermediul tabelului privind monitorizarea acțiunilor subsecvente vizitei de monitorizare, completat de către beneficiar în momentul implementării recomandării.

Raportul de vizită va fi completat de către reprezentanții AM/OI și va fi transmis beneficiarului, spre informare.

Beneficiarul are obligația de a asigura accesul neîngrădit al autorităților naționale cu atribuții de verificare, control și audit, al serviciilor Comisiei Europene, al Curții Europene de Conturi, al reprezentanților serviciului specializat al Comisiei Europene - Oficiul European pentru Lupta Antifraudă - OLAF, precum și al reprezentanților Departamentului pentru Lupta Antifraudă - DLAF, în limitele competențelor care le revin, în cazul în care aceștia efectuează verificări/controale/audit la fața locului și solicită declarații, documente, informații.

În cazul nerespectării prevederilor de mai sus, beneficiarul este obligat să restituie întreaga sumă primită, aferentă proiectului, reprezentând asistență financiară nerambursabilă cofinanțată din instrumente structurale, cofinanțarea aferentă alocată din fonduri de la bugetul de stat și finanțarea contravalorii taxei pe valoarea adăugată plătite din fonduri de la bugetul de stat, după caz, inclusiv dobânzile/penalizările aferente.

Auditul reprezintă un tip de serviciu prin care un auditor financiar autorizat în condițiile legii se angajează să efectueze acele proceduri de natura unui audit, asupra cărora auditorul a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

convenit împreună cu entitatea și orice altă terță parte interesată și raportează asupra constatărilor efective, fără a emite o opinie. Destinatarii raportului își formează propriile lor concluzii pe baza raportului auditorului. Raportul este adresat exclusiv acelor părți care au convenit asupra procedurilor care urmează să fie efectuate, deoarece alte persoane, care nu cunosc motivele pentru care au fost aplicate procedurile, ar putea interpreta în mod eronat rezultatele. În funcție de prevederile din ghidul solicitantului, se va proceda la realizarea de auditări periodice (pentru fiecare cerere de rambursare depusă), finale sau auditul poate rămâne opțional.

5.4. Controlul și managementul financiar al proiectelor

Managementul Programelor Operaționale se realizează în cadrul unor structuri de management similare.

Autoritatea de Management

Conform Regulamentelor Comisiei Europene (CE), statul membru nominalizează pentru fiecare Program Operațional o Autoritate de Management responsabilă cu întregul proces de implementare a programului care se asigură că proiectele sunt selectate conform criteriilor Programului, verifică cheltuielile cofinanțate de program conform regulilor comunitare și naționale și raportează progresele realizate în cadrul programului și se asigură că au fost respectate cerințele de informare și publicitate ale instrumentelor structurale ale Uniunii Europene.

Organisme Intermediare

Autoritatea de Management poate delega anumite responsabilități unuia sau mai multor Organisme Intermediare. Aria de cuprindere a acestor responsabilități va varia de la un program la altul, dar în general, acestea vor acoperi implementarea curentă și relația cu beneficiarii. Responsabilitățile Organismelor Intermediare vor acoperi în cea mai mare parte aspecte precum evaluarea și monitorizarea proiectelor individuale.

Beneficiari

Beneficiarii sunt instituțiile care aplică pentru finanțare și implementează proiecte individuale sau scheme de grant cofinanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune în cadrul unui Program Operațional. Beneficiarii contractează lucrări, servicii și achiziții de bunuri pentru implementarea proiectelor lor. În anumite cazuri, beneficiarii vor administra schemele de grant prin care organizațiile mai mici sau IMM-urile vor aplica pentru finanțare europeană.

Beneficiarii pot fi instituții ale administrației publice centrale și locale (ministere, agenții, consilii județene sau locale etc) sau organizații neguvernamentale (ONG-uri) sau parteneri din sectorul privat în funcție de specificul domeniilor majore de intervenție / operațiunilor finanțate prin programul respectiv.

UNIUNEA EUROPEANĂ

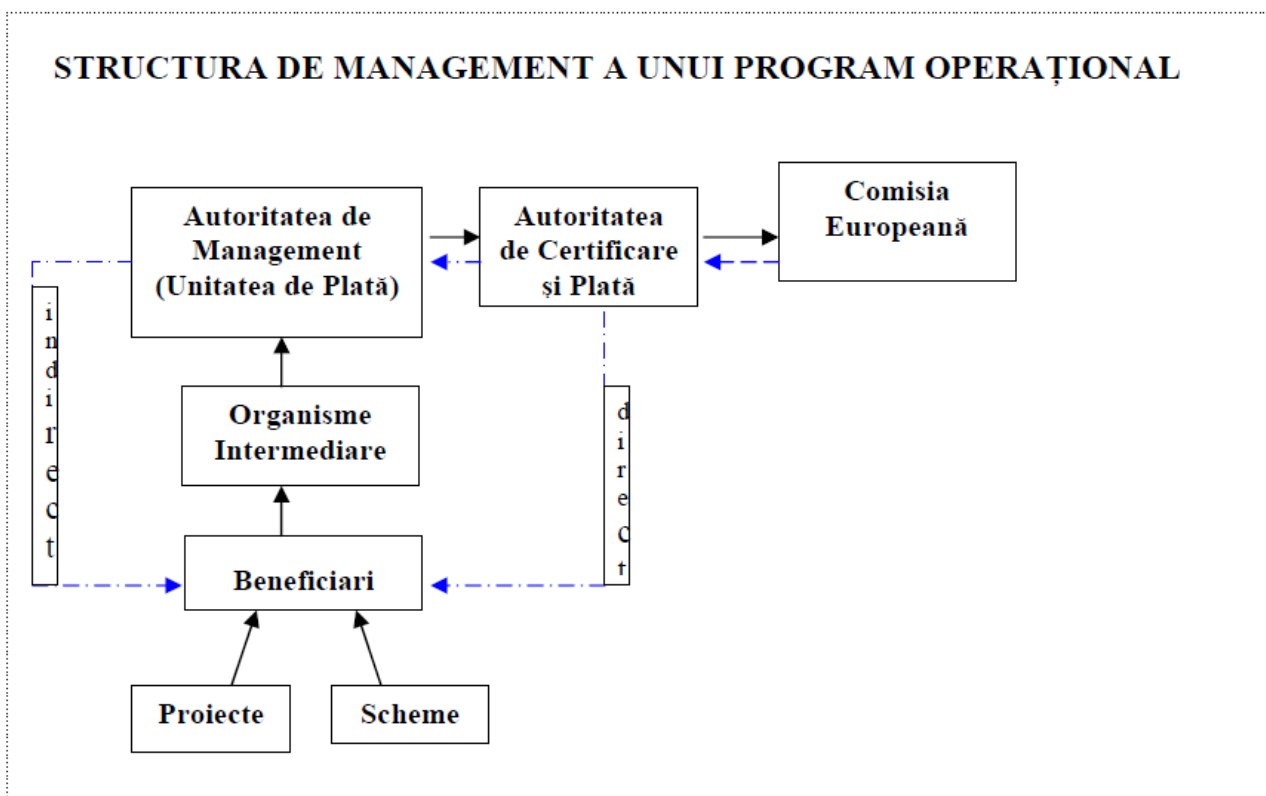

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”

Parteneriat și transparență

Implementarea fiecărui Program Operațional este supravegheată de un Comitet de Monitorizare în care sunt reprezentate toate grupurile de interes relevante. Această abordare partenerială garantează transparența procesului de implementare și sporește șansele de succes ale investițiilor sprijinite în cadrul fiecărui Program Operațional.

- Sistemul de management al Programelor Operaționale, și în acest sens atribuțiile instituțiilor implicate în gestionarea Instrumentelor Structurale din România, Autoritățile de Management și Organismele Intermediare, au fost stabilite prin Hotărârea de Guvern nr. 497/2004 cu modificările și completările ulterioare. Coordonarea la nivel național a gestionării acestor fonduri revine Ministerului Economiei și Finanțelor, în timp ce coordonarea strategică va fi asigurată de Comitetul Național de Coordonare pentru Instrumentele Structurale, înființat conform HG nr. 1200/2004.
- În ceea ce privește managementul financiar și controlul, Ministerul Economiei și Finanțelor a fost desemnat să îndeplinească rolul de Autoritate de Certificare pentru toate Programele Operaționale. Organismul competent responsabil cu primirea plăților de la Comisia Europeană aferente contribuțiilor din FEDR, FSE și FC este Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor. Organismele responsabile cu efectuarea plăților către beneficiari sunt: a) Autoritatea de Certificare și Plată pentru POS Mediu și POS Transport (plăți

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- directe); b) Unitățile de Plată înființate în cadrul ministerelor în care funcționează Autoritățile de Management (plăți indirecte).
- Un organism independent de pe lângă Curtea de Conturi din România a fost desemnat ca Autoritate de Audit, care are rolul de verifica anual modul de funcționare a sistemelor de management și control stabilite pentru derularea Programelor Operaționale, de a certifica anual conturile Fondurilor Structurale și de Coeziune din punctul de vedere al integralității, acurateței și veridicității acestora, precum și de a transmite un raport anual de control Comisiei Europene.
  - Structuri de management și domenii de investiții pentru fiecare Program Operațional

Managementul financiar se realizează conform următoarei scheme:

UNIUNEA EUROPEANĂ

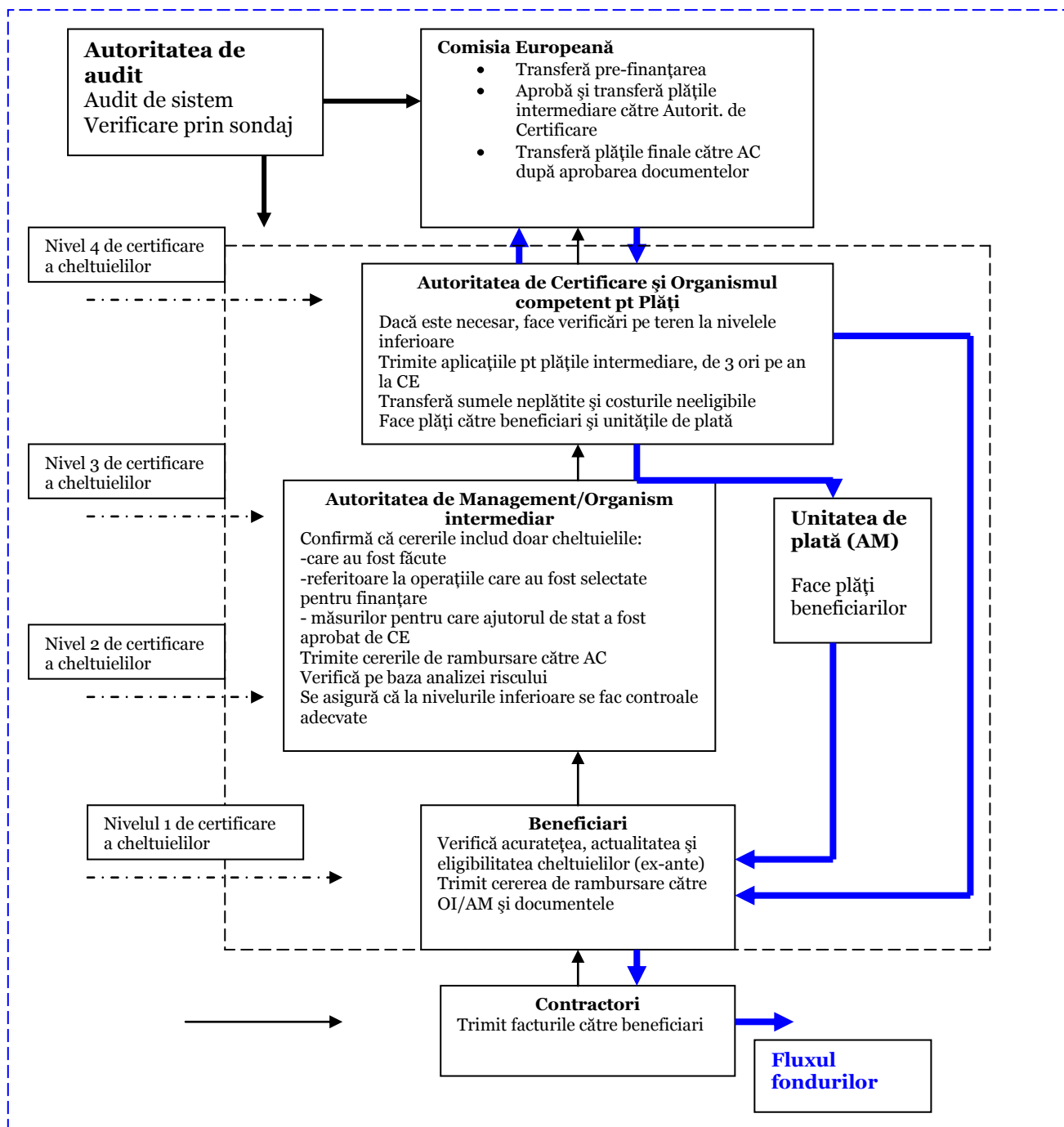

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Managementul financiar al proiectelor finanțate din instrumentele structurale este coordonat la nivel central de către Ministerul Economiei și Finanțelor (MEF) care are rolul de **Autoritate de Certificare** pentru toate Programele Operaționale. Acesta elaborează și transmite Comisiei declarațiile de certificare a cheltuielilor și a cererilor de rambursare, în conformitate cu prevederile Art. 61 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Organismul competent pentru primirea platilor din FEDR, FSE si Fondul de Coeziune de la Comisia Europeana pentru toate PO este Autoritatea de Certificare si Plata din cadrul Ministerului Economiei si Finantelor.

Autoritatea de Certificare și Plată are următoarele responsabilități:

- 1. Certificarea cheltuielilor** - elaborarea si transmiterea la Comisie a declaratiilor de cheltuieli certificate si a cererilor de plata in format electronic prin „Serviciul Certificare”.
- 2. Primirea platilor de la Comisia Europeana** a sumelor din FEDR, FSE si FC, sub forma de prefinantare, plati intermediare si plata finala.
- 3. Efectuarea platilor** catre beneficiari pentru POS Mediu si POS Transport si virarea fondurilor UE catre unitatile de plata din cadrul ministerelor care sunt Autoritati de Management, pentru celelalte PO (responsabilitatea „Compartimentului Plati”). În

Organismul responsabil pentru efectuarea platilor catre beneficiari este Serviciul de Plati din cadrul Autoritatilor de Management ale Programelor Operationale.

Autoritatea de Audit pentru toate Programele Operationale a fost infiintată pe lângă Curtea de Conturi a Romaniei în baza Articolului 59 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006, aceasta fiind independentă operațional de Autoritățile de Management si de Autoritatea de Certificare si Plata.

Unitățile de plată din cadrul ministerelor în care sunt Autorități de Management au urmatoarele responsabilități principale: să primeasca transferurile contributiei comunitare pentru PO de la Autoritatea de Certificare si Plata, să efectueze plati catre beneficiari din Fondurile Structurale si sumele de cofinantare.

Autoritățile de Management sunt responsabile pentru managementul si implementarea programelor operationale în mod eficient, eficace și corect, în concordanță cu prevederile Articolului 60 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006. Autoritățile de Management cooperează cu Autoritatea de Certificare si Plata privind managementul financiar si controlul, pentru a asigura că banii sunt folositi in modul cel mai eficient pentru atingerea obiectivelor fiecarui PO, folosirea resurselor este transparentă, atât față de UE cat si fata de Statul Membru, controlul bugetar este eficace, astfel incat angajamentul este sustenabil in cadrul fiecarui PO si se urmaresc profilele de planificare financiara, contractarea este in limita bugetului, achizitiile de bunuri si servicii in cadrul proiectelor finantate sunt in conformitate cu legislatia UE si a Statului Membru; respecta principiul economicitatii in conditii de performanta; declaratiile financiare trimise la Comisia Europeana si la celelalte organisme sunt corecte, exacte si complete.

La nivelul programelor operationale sunt derulate o serie de proceduri de verificare a corectitudinii modului de utilizare a fondurilor, regularității plăților către beneficiari, a modului de alocare a resurselor pentru cofinantare în acordarea cu planificarea acestora. Neregulile sunt notificate in conformitate cu reglementarile UE, orice suma care a fost platita in mod gresit fiind recuperată rapid și în totalitate. Se verifică că sumele neutilizate sau recuperate sunt realocate in interiorul respectivului Program Operațional, se evita dezangajarea resurselor in special in raport cu regula $n+3/n+2$ și că închiderea fiecarui PO are loc la timp.

La nivelul proiectului Beneficiarul verifica acuratetea, realitatea si eligibilitatea cheltuielilor in raport cu legislatia nationala in ceea ce priveste controlul intern. În vederea certificării

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

cheltuielilor către Comisia Europeană, pentru Programele Operaționale se realizează verificări pe 3 niveluri:

- Verificarea cheltuielilor la nivelul Organismelor Intermediare
- Verificarea cheltuielilor la nivelul Autorității de Management
- Certificarea cheltuielilor la nivelul Autorității de Certificare. Verificarile desfășurate la nivelul OI reprezintă atribuții delegate de către AM pe baza evaluării capacității administrative. AM va rămâne responsabilă pentru sarcinile delegate OI. Sarcinile realizate în acest sens nu vor dubla verificarile efectuate la nivelul OI. În ceea ce privește procesul de efectuare a plăților la nivelul Ministerului Economiei și Finanțelor au fost stabilite două fluxuri de plăți: **a. plăți directe**, pentru contribuția financiară a Uniunii Europene și sumele din cofinanțare, de la Autoritatea de Certificare și Plata către beneficiari, în cazul POS Transport și POS Mediu, **b. plăți indirecte**, prin unitățile de plată care sunt înființate în cadrul Autorităților de Management, pentru celelalte Programe Operaționale.

Furnizor - Emite factura către Beneficiar

Beneficiar

Verifică exactitatea, realitatea și eligibilitatea cheltuielilor

Transmite cererea de plată pentru rambursare la AM/OI și documentele justificative

Autoritatea de Management/Organism Intermediar

- Confirmă că cererile includ doar cheltuielile: care au fost efectuate în operațiunile care au fost aprobate pentru finanțare în conformitate cu criteriile și procedurile de selecție din măsurile pentru care întregul ajutor de stat a fost aprobat în mod oficial de CE
- Execută la fața locului verificări la nivel inferior pe baza analizei riscului și asigură că sunt executate controale adecvate la nivel inferior
- Transmite cererea de plată și validarea către ACP Unitatea de Plată (AM)
- Face plățile către Beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plata

- Verifică existența procedurilor de control adecvate la nivel de AM/OI
- Dacă este cazul, realizează verificarile la fața locului la nivel inferior
- Depune cererile de plată intermediare + certificarea lor către CE, de 3 ori pe an
- Transmite CE cererea de plată finală
- Transferă sumele neplătite și cheltuielile neeligibile
- Execută plățile către Beneficiari/ unitățile de plată Comisia Europeană
- Transferul prefinanțării
- Aprobă și transferă plățile intermediare la Autoritatea de Certificare și Plata;
- Transferă plata finală la ACP după aprobarea documentelor justificative specifice
- Control intern Nivelul 1 al certificării cheltuielilor Nivelul 2 al certificării cheltuielilor Nivelul 3 al certificării cheltuielilor Autoritatea de Audit și Audit de sistem
- Verificări pe esanșion
- Declarație de Validitate
- Fluxul Financiar al PO

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Circuitul documentelor Circuitul financiar

Sistemul de control intern

Sistemul de control intern a fost înființat în cadrul AM-urilor și în cadrul organismelor intermediare, în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 793/2005 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Luptă Antifraudă pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene în România. Procedurile și politicile de control acoperă două domenii: funcția de supervizare (control managerial) și controlul financiar preventiv. Funcția de control financiar este asigurată de Unitatea de Control Financiar Preventiv Intern (UCFPI), organizată în cadrul Autorității de Management și se aplică asupra documentelor înainte ca acestea să devină angajamente legale. Controlul preventiv intern funcționează pe baza legislației naționale relevante – Legea nr. 84/2003 și pe baza normelor metodologice ale Ministerului Economiei și Finanțelor și ale Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, iar auditul intern este organizat în conformitate cu Legea Auditului Public Intern nr. 672/2002 și Ordinul ministrului de finanțe nr. 38/2003. Verificarea sistematică realizată de UCFPI, pentru fiecare operațiune înaintată spre control, va lua în considerare:

- **Legalitatea**, care se referă la respectarea tuturor prevederilor, aplicabile și în vigoare la data operațiunii; –
- **Regularitatea**, care se referă la respectarea tuturor principiilor și regulilor procedurale;
- **Conformitatea**, care se referă la nedepășirea sumei maxime din fondurile externe acordate, inclusiv a cotei din alocarea bugetară, potrivit legii.

În același timp, coordonatorii diferitelor compartimente de specialitate, care pregătesc și înaintează operații/documente pentru viză, sunt responsabili, la nivelul lor de competență, de realitatea, regularitatea și legalitatea documentelor certificate.

UCFPI din cadrul AM-urilor realizează verificări pentru următoarele categorii de operații: – contracte; cereri de plăți către Autoritatea de Certificare și Plată; autorizații de plată pentru prefinanțare, plăți intermediare sau finale, ordine de plată; recuperarea fondurilor (pentru diferite situații: când contractul semnat este finalizat, când suma aprobată ca fiind cheltuielă eligibilă este inferioară prefinanțării efectuate, când a fost identificată o eroare sau neregulă având un impact financiar).

Nereguli

Ca parte a obligațiilor lor de management și control, Statele Membre trebuie să raporteze și să monitorizeze neregulile. Baza legală este reprezentată de Regulamentul Comisiei nr. 1828/2006 cu privire la implementarea Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006 și al Regulamentului nr. 1080/2006, Regulamentul Consiliului nr. 2988/1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene și Ordonanța Guvernului României nr. 79/2003 care stabilește modalitățile de control și recuperare a sumelor rezultate din asistența financiară nerambursabilă a Uniunii Europene. Obiectivul acestei secțiuni este să descrie identificarea și raportarea oricărei suspiciuni de fraudă sau alta neregulă. Această secțiune se referă, de asemenea, la importanța implementării imediate a acțiunilor corective (inclusiv sancțiuni și intentarea de procese civile sau penale) considerate necesare ca o consecință a investigării unei nereguli. Neregulile privind prejudiciile de fonduri ale UE mai mici de 10.000 Euro nu se raportează către Comisie, conform Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1828/2006, cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

exceptia cazului in care Comisia solicita acest lucru. In consecinta, neregulile privind prejudiciile mai mari de 10.000 Euro si toate neregulile savarsite cu intentie trebuie sa fie raportate catre Comisia Europeana. Aceste rapoarte sunt colectate si verificate de catre Autoritatea de Certificare si Plata si apoi sunt inaintate Departamentului de Lupta AntiFrauda (DLAF) pentru a fi transmise trimestrial Oficiului de Lupta AntiFrauda (OLAF). Autoritatea de Certificare si Plata primeste rapoartele de nereguli de la AMuri, la care trebuie sa adauge orice rapoarte de nereguli din cadrul ACP. Pentru a avea un proces adecvat de prevenire, identificare si raportare a neregulilor, a fost desemnat cate un ofiter de nereguli la nivelul fiecarei AM si OI. Ofiterul de nereguli desemnat la nivelul OIurilor pregateste rapoarte trimestriale si adhoc pe care le transmite la AM. Ofiterul de nereguli desemnat la nivelul AM pregateste rapoarte trimestriale si adhoc si le transmite Autoritatii de Certificare si Plata. Orice persoana implicata in implementarea proiectelor poate sa raporteze cazurile suspecte de frauda ofiterilor de nereguli din cadrul Autoritatii de Certificare si Plata, AM, OI sau Unitatilor de Audit Intern ale ACP, AM sau OI, fie oficial fie anonim. Persoana care raporteaza cazul suspect nu va avea nici o implicare ulterioara in procesul de nereguli, din motive de securitate personala. Neregulile suspecte vor fi analizate si investigate de serviciile competente, iar raspunsul va fi transmis in conformitate cu procedurile interne ale autoritatii competente si cu cadrul juridic national in vigoare.

Audit intern

In cadrul tuturor ministerelor implicate in implementarea Programelor Operaționale au fost create Unitati de Audit Intern, independente de structurile care indeplinesc sarcinile Autoritatii de Management sau a Organismelor Intermediare si sunt subordonate direct conducatorului institutiilor respective. Coordonarea metodologica a acestor Unitati este asigurata de o unitate speciala din cadrul Ministerului Economiei si Finantelor, respectiv Unitatea Centrala de Armonizare a Auditului Public Intern (UCAAPI) care elaborează și implementează proceduri și metodologii bazate pe standarde internationale agreate de Uniunea Europeana, incluzand manuale de audit intern si piste de audit, metodologii privind managementul riscului, codului etic al auditorului intern. Unitățile de Audit Public Intern din cadrul ministerelor care implementeaza Fonduri Structurale si Fondul de Coeziune, au manuale specifice de audit pentru Fondurile Europene. Conform legii, Unitățile de Audit Intern îndeplinesc activități de audit intern, cu scopul de a evalua daca managementul financiar si sistemele de control ale institutiilor publice sunt transparente si se supun normelor prevazute de legislatie, periodicitatii, raportului cost/eficienta, eficacitatii si eficientei. Auditul intern informează UCAAPI cu privire la recomandarile care nu au fost respectate de conducatorul entitatii publice supusa procesului de auditare si consecintele lor.

Autoritatea de Audit

Romania a infiintat o Autoritate de Audit pentru toate Programele Operationale in baza Legii nr. 200/2005, care indeplineste functiile stabilite in articolul 62 al Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006. Autoritatea de Audit este un organism asociat Curtii de Conturi, fara personalitate juridica, independent din punct de vedere operational de Curtea de Conturi si, in acelasi timp, independent de Autoritatile de Management si Autoritatea de Certificare. In conformitate cu prevederile Legii nr. 200/2005, art.14, Autoritatea de Audit are urmatoarele responsabilitati: – auditul de sistem, verificari pe baza de esantion si auditul final; – verificari si auditul extern pentru fondurile structurale; – verificari anuale ale sistemelor de management si control; – verificarea cheltuielilor eligibile declarate, pe baza de esantion reprezentativ; –

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

efectuarea unor verificari adecvate in vederea emiterii declaratiilor de inchidere la finalizarea masurilor si programelor; – verificarea existentei si corectitudinii cofinantarii nationale.

Reguli de eligibilitate a cheltuielilor

Pentru a fi eligibila, o cheltuiala trebuie sa indeplineasca in mod cumulativ urmatoarele conditii:

- sa fie efectiv platita de la data intrarii in vigoare a contractului/ordinului de finantare (prin exceptie se poate prevedea o data anterioara pentru anumite tipuri de cheltuieli eligibile, conform contractului de finantare);
- sa fie efectuata si efectiv platita pentru realizarea activitatilor din cadrul proiectului;
- sa fie prevazuta in bugetul estimativ al proiectului;
- sa fie in conformitate cu principiile unui management financiar riguros, avand in vedere utilizarea eficienta a fondurilor si un raport optim cost-rezultate;
- sa fie insotita de facturi, in conformitate cu prevederile legislatiei nationale, sau de alte documente contabile cu valoare probatorie, echivalenta facturilor, pe baza carora cheltuielile sa poata fi auditate si identificate;
- sa fie inregistrata in contabilitatea Beneficiarului si a partenerilor, in cazul in care sunt implicati financiar, sa fie identificabila, verificabila si sa fie dovedita prin documente originale;
- sa nu fi facut obiectul altor finantari publice;
- sa fie in conformitate cu prevederile contractului / ordinului de finantare incheiat de catre Autoritatea de management;
- sa fie conforma cu prevederile legislatiei nationale si comunitare;
- sa fie mentionata in lista cheltuielilor eligibile prezentata la subcapitolul II.

Justificarea cheltuielilor eligibile

Pentru a putea fi decontate, cheltuielile efectuate in cadrul bugetului aprobat al proiectului vor fi sustinute de documente justificative. Rapoartele financiare incadrează si detaliază cheltuielile efectuate in implementarea proiectului pe categorii și subcategorii.

Tipuri de cheltuieli care se includ in cadrul cheltuielilor cu personalul

In cadrul cheltuielilor cu personalul se includ cheltuieli aferente salarizarii angajatilor implicati in managementul proiectului, respectiv:

- onorarii (lectori, experti, formatori, etc);
- cheltuieli de salarizare pentru functionarii publici si/sau personalul contractual angajat cu norma partiala sau intreaga de lucru, avand atributii privind managementul proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Documente justificative - cheltuielile cu personalul

Tipul cheltuielii	Documentul care sta la baza efectuării plății	Documentul care atesta efectuarea plății
Salarii si asimilate acestora	<ul style="list-style-type: none"> • contracte individuale de munca sau acte aditionale la contractele de munca, incheiate pe perioada determinata sau nedeterminata inregistrate si avizate de ITM (cu exceptia angajatilor din administratia publica pentru care nu este necesara viza); • lista de avans chenzinal (daca este cazul); • centralizatoare state de plata; • fisele de pontaj, fisele de post, CV-urile expertilor; • state de plata a drepturilor banesti. 	<ul style="list-style-type: none"> • ordin de plata/cotor fila CEC/foaie de varsamant, borderou virare in cont de card, registru de casa; • dispozitia de plata (in cazul platilor in numerar); • extras de cont din care sa rezulte viramentele si/sau extragerile;
Onorarii	<ul style="list-style-type: none"> • contracte civile de prestari servicii; • contract de cedare drepturi de autor; • fise de pontaj; • factura emisa; 	<ul style="list-style-type: none"> • ordin de plata/cotor fila CEC/foaie de varsamant, borderou virare in cont de card, registru de casa; • dispozitia de plata (in cazul platilor in numerar); • extras de cont din care sa rezulte viramentele si/sau extragerile;
Contributii sociale aferente cheltuielilor salariale si cheltuielilor asimilate acestora	<ul style="list-style-type: none"> • state de plata • centralizatoare state de plata; • situatia privind stabilirea contributiilor CAS, CASS, somaj, comision ITM, contributia pentru accidente de munca si boli profesionale • declaratia 100 - Declaratia privind obligatiile de plata la bugetul de stat, declaratia 102 - Declaratia privind obligatiile de plata la bugetele asigurarilor sociale si fonduri speciale, declaratia fiscala privind stabilirea comisionului ITM. 	<ul style="list-style-type: none"> • ordin de plata/cotor fila CEC/foaie de varsamant; • extras de cont.

Tipuri de cheltuieli se includ in cadrul cheltuielilor cu deplasarea

In cadrul acestei categorii de cheltuieli se includ cheltuieli legate de:

- cazare;
- diurna;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- cheltuieli pentru transportul participantilor (inclusiv taxa de autostrada, taxa trecere pod, taxa traversare cu bacul);
- cheltuieli cu transportul de materiale;
- cheltuieli cu transportul de mobilier și echipamente (inclusiv taxa de autostrada, taxa trecere pod, taxa traversare cu bacul).

Documente justificative care se solicita pentru cheltuielile cu deplasarea

Tipul cheltuielii	Documentul care sta la baza efectuării plății	Documentul care atesta efectuarea plății
Transport de persoane (personal propriu și/sau participanți);	<p><u>Documente comune</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • bonuri taxe autostrada; • bonuri taxe de trecere a podurilor bac, etc.; • chitante/bonuri taxe parcare; <p><u>Transport personal propriu cu autoturismul personal</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • bon fiscal de combustibil cu inscrierea pe verso a numărului mașinii; • declarație privind consumul de carburant; • ordin de deplasare și referatul de justificare (pentru salariații instituțiilor publice); • ordinul de deplasare; <p><u>Transport cu autoturismul de serviciu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • foaia de parcurs și foaia de activitate zilnică; • bon fiscal de consum; • declarație privind consumul de carburant; • ordinul de deplasare; <p><u>Transport cu avionul/trenul/navigație fluvială</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • biletele de călătorie / tichetele (în condițiile prevăzute de dispozițiile legale, fără a putea depăși drepturile de această natură care se pot acorda salariaților instituțiilor publice); • ordinul de deplasare; • factura externă sau internă (dacă este cazul); <p><u>Transport cu autocarul</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ordinul de deplasare; • factura externă sau internă (dacă este cazul); 	<ul style="list-style-type: none"> • ordin de plată/cotor fila CEC/foaie de varsamant, borderou virare în cont de card, registru de casa; • dispoziția de plată (în cazul plăților în numerar); • extras de cont sau alta dovadă a achitării facturii (pentru plățile electronice);
Transport de materiale și echipamente;	<ul style="list-style-type: none"> • contractul de prestări servicii (unde se aplică); • contractul de închiriere (unde se aplică); 	<ul style="list-style-type: none"> • ordin de plată/cotor fila CEC/foaie de varsamant, borderou virare în cont de card,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Tipul cheltuielii	Documentul care sta la baza efectuării plății	Documentul care atesta efectuarea plății
	<ul style="list-style-type: none"> factura externa si / sau interna emisa de vanzator, prestator, locator; 	registru de casa; <ul style="list-style-type: none"> dispozitia de plata (in cazul platilor in numerar); extras de cont sau alta dovada a achitarii facturii (pentru platile electronice);
Diurna	<ul style="list-style-type: none"> ordinul de deplasare; 	<ul style="list-style-type: none"> dispozitia de plata catre casierie / dispozitie de incasare, registru de casa / foaie de varsamant; extras de cont;
Cazare	<ul style="list-style-type: none"> factura externa sau interna - cazare cu mentionarea numelor persoanelor cazate, a duratei cazarii si a tarifului perceput; (sau tabel centralizator cu persoanele cazate anexat la factura); ordinul de deplasare; 	<ul style="list-style-type: none"> ordin de plata/cotor fila CEC/foaie de varsamant, borderou virare in cont de card, registru de casa; dispozitia de plata (in cazul platilor in numerar); extras de cont sau alta dovada a achitarii facturii (pentru platile electronice);

Tipuri de cheltuieli se includ in cadrul cheltuielilor pentru inchirieri si leasing

Tipurile de cheltuieli ce se includ in categoria cheltuielilor privind inchirierile si leasingul sunt:

- cheltuieli cu inchirierea de cladiri, sedii, pentru managementul proiectului finantat;
- cheltuieli cu inchirierea de spatii pentru desfasurarea diverselor activitati specifice proiectului finantat;
- cheltuieli cu inchirierea de echipamente;
- cheltuieli pentru inchiriere servicii de transport;
- cheltuieli pentru inchiriere mijloace de transport;
- cheltuieli pentru inchiriere mobilier (diverse bunuri);
- cheltuieli pentru inchirierea de instalatii;
- cheltuieli cu ratele de leasing pentru mijloace de transport;

Documente justificative se solicita pentru cheltuielile pentru inchirieri si leasing

Tipul cheltuielii	Documentul care sta la baza efectuării plății	Documentul care atesta efectuarea plății
Inchiriere (locatii, bunuri)	<ul style="list-style-type: none"> contractul de inchiriere/prestari servicii; factura externa si / sau interna emisa de vanzator, prestator; 	<ul style="list-style-type: none"> ordine de plata/cotor fila CEC/ foaie de varsamant vizata de banca, registru de casa; dispozitia de plata/chitanta (in cazul platilor in numerar); extras de cont sau alta dovada a achitarii facturii

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

		(pentru platile electronice)
Rate de leasing	<ul style="list-style-type: none"> • contractul de leasing cu scadentul ratelor de leasing; • facturile fiscale cu ratele de leasing platite; • procesul verbal de receptie provizorie/finala (unde este cazul). 	<ul style="list-style-type: none"> • ordine de plata/cotor fila CEC/ foaie de varsamant vizata de banca, registru de casa; • dispozitia de plata/chitanta (in • cazul platilor in numerar); • extras de cont sau alta dovada a achitarii facturii (pentru platile electronice).

Pentru cheltuielile cu subventii si burse

- decizia conducatorului institutiei privind acordarea subventiei/premiului/bursei
- dosarul de solicitare a subventiei
- lista subventiilor acordate
- borderou de plata a subventiilor
- registru de casa
- file CEC
- dispozitii de plata
- extrase de cont, din care sa rezulte viramentele si/sau extragerile
- foaie de varsamant

Cheltuieli cu serviciile

- contractul de prestari servicii
- factura externa sau interna
- PV de receptie a serviciului prestat
- ordine de plata
- file CEC
- foi de varsamant
- borderouri virare in cont de card
- registre de casa
- dispozitii de plata, chitanta
- extrase de cont, din care sa rezulte viramentele si/sau extragerile

Cheltuieli cu achizitionarea de produse

- contract de furnizare
- factura externa sau interna
- avizul de insotire a marfii
- nota de receptie
- bon de consum
- registrul obiectelor de inventar
- fisa mijloacelor fixe
- registrul mijloacelor fixe
- ordine de plata

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- file CEC
- foi de varsamant
- borderouri virare in cont de card
- registre de casa
- dispozitii de plata, chitanta
- extrase de cont, din care sa rezulte viramentele si/sau extragerile

Cheltuieli financiare si juridice

- polita de asigurare
- contract de asigurare
- contractul de prestari-servicii in cazul onorariilor de consultanta juridica , expertizei tehnice si financiare sau serviciilor de audit
- factura
- ordine de plata
- file CEC
- foi de varsamant
- borderouri virare in cont de card
- registre de casa
- dispozitii de plata, chitanta
- extrase de cont, din care sa rezulte viramentele si/sau extragerile

Cheltuieli de inchiriere

- contractul de inchiriere
- factura
- ordine de plata
- file CEC
- foi de varsamant
- borderouri virare in cont de card
- registre de casa
- dispozitii de plata, chitanta
- extrase de cont, din care sa rezulte viramentele si/sau extragerile

Cheltuieli de informare si publicitate

- contractul de prestari-servicii
- factura
- ordine de plata
- file CEC
- foi de varsamant
- borderouri virare in cont de card
- registre de casa
- dispozitii de plata, chitanta
- extrase de cont, din care sa rezulte viramentele si/sau extragerile

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Costuri indirecte – cheltuieli generale de administratie

Costurile indirecte sunt costurile efectuate de Beneficiar si/sau Parteneri, care nu sunt sau nu pot fi atribuite in mod direct unei operatiuni si nu pot fi masurate corespunzator in legatura cu activitatea finantata.

Din categoria costurilor directe fac parte urmatoarele tipuri de cheltuieli:

- Salarii si asimilate acestora aferente personalului administrativ, secretariat si personalului auxiliar, precum si contributiile sociale aferente
- Utilitati: apa si canalizare, servicii de salubritate, energie electrica, energie termica si / sau gaze naturale, telefon, fax, internet, acces la baze de date, servicii postale, servicii curierat.
- Servicii de administrare a cladirilor: intretinerea curenta, asigurarea securitatii cladirilor, salubritate si igienizare.
- Servicii de intretinere si reparare echipamente si mijloace de transport: intretinere echipamente, reparatii echipamente, intretinere mijloace de transport, reparare mijloace de transport.
- Arhivare documente

In conformitate cu articolul 11.3 (b) din Regulamentul Comisiei nr.1081/2006, costurile indirecte se decontează doar pe baza sumelor declarate de catre Beneficiari in cererile de rambursare, fara a fi nevoie de prezentarea de documente justificative. Beneficiarii inregistrează analitic in contabilitatea proiectului toate costurile indirecte si păstrează documentele suport in conformitate cu prevederile contractului de finantare.

Autoritatea de Management / Organismele Intermediare responsabile au posibilitatea verificarii sumelor aferente costurilor indirecte declarate de catre Beneficiar, prin efectuarea de vizite la fata locului si confruntarea valorilor solicitate spre rambursare cu documentele justificative si cu inregistrările contabile.

Costurile indirecte din cadrul proiectului se stabilesc prin aplicarea unui procent fix la totalul costurilor directe (mai puțin costurile de tip FEDR) prevazute in bugetul proiectului. Acest procent este stabilit de catre AM, si poate fi diferit in functie de tipologia si de marimea proiectului.

Procentul folosit pentru stabilirea valorii costurilor directe, pentru fiecare tip de proiect se poate consulta in Ghidul solicitantului la Secțiunea Bugetul proiectului.

In cazul in care pe durata proiectului valoarea costurilor directe scade, valoarea costurilor indirecte va fi recalculata prin aplicarea procentului stabilit in ghidul solicitantului la noua valoare a costurilor directe.

De exemplu, in valoare absoluta, daca Beneficiarul a solicitat spre rambursare AM / OI costuri indirecte in valoare de 100.000 Ron. In urma misiunilor de verificare la fata locului efectuate de catre reprezentantii AM / OI se descopera, prin verificarea documentelor justificative si a inregistrarilor contabile, ca Beneficiarul a cheltuit efectiv doar 90.000 Ron aferent costurilor indirecte. In acest caz Beneficiarul va restitui AM suma de 10.000 Ron excedentar platita pe baza declaratiilor incorecte ale Beneficiarului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Eligibilitatea costurilor

Doar „costurile eligibile” pot fi luate în considerare pentru a fi finanțate. În consecință, bugetul reprezintă atât o estimare a costurilor, cât și un plafon maxim al costurilor eligibile. Trebuie să se acorde o mare atenție faptului că aceste costuri eligibile trebuie să fie costuri reale și nu pot lua forma unor sume globale.

Pentru a fi considerate eligibile în contextul proiectului, costurile trebuie:

- Să fie necesare pentru derularea proiectului, să fie incluse în contract și să fie în concordanță cu principiile unui management financiar sănătos;
- Să fie efectuate pe parcursul executiei proiectului și după semnarea contractului;
- În cazul în care au fost efectuate, să fie înregistrate în registrul contabil, să fie identificabile și verificabile și să poată fi susținute cu documente originale;
- Costurile indirecte sunt eligibile numai dacă nu includ costuri alocate altor capitole de buget prevăzute în contract;
- Costurile de personal angajat pentru proiect trebuie să corespundă salariilor actuale plus taxele pentru asigurări sociale și alte costuri aferente remunerării; salariile și costurile nu trebuie să depășească pe cele practicate în mod obișnuit de contractant, iar taxele pe cele acceptate la nivel național;
- Transportul și cheltuielile de subsistență pentru personalul implicat în proiect trebuie să corespundă celor aplicate pe piață și nu depășesc suma acceptată de finanțator (inclusiv biletele de avion la clasa economic).
- Costurile pentru achizițiile de echipamente (noi sau uzate) și pentru servicii (transport, chirie etc.) trebuie să corespundă preturilor pieței.

Următoarele costuri nu sunt eligibile:

- Rezerve pentru posibile pierderi sau datorii viitoare;
- Dobânzi datorate;
- Cumpărarea de terenuri sau clădiri, cu excepția cazului în care acestea sunt necesare pentru implementarea directă a proiectului;
- Pierderi datorate ratei de schimb valutar.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

5.5. Managementul contractelor de achiziții (condiții contractuale de bază: achizițiile publice, raportarea și greșeli frecvente)

Atribuirea contractelor de achiziții se face în conformitate cu prevederile:

- legislației europene în vigoare;
- legislației naționale în vigoare;
- Ordonanța de urgență nr. 34/2006 cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2006;
- OUG nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică, cu modificările și completările ulterioare ;
- Hotărârea nr. 942/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică;

Etape și operațiuni desfășurate în derularea procedurilor de achiziții

Programarea și realizarea achizițiilor se va realiza în conformitate cu una din procedurile de achiziție prevăzute de OUG nr. 34/2006 de către autoritățile contractante definite conform articolului 8 și operatorii economici în situațiile prevăzute în articolul 9c și 9c1 din OUG 34/2006.

În cazul în care se aplică prevederile Ordonanței 34 calendarul procedurii este:

Pas	Etapa	Operațiunea	Documente
1	Intocmirea programului achizițiilor publice	<ul style="list-style-type: none"> • identificarea necesității • estimarea valorii • punerea în corespondență cu CPV • ierarhizarea • alegerea procedurii • elaborarea calendarului • definitivarea și aprobarea programului • dacă se impune, elaborarea și transmiterea anunțului de intenție (se respectă în cazul în care se urmărește reducerea termenelor și când valoarea totală estimată a contractelor este ≥ 750.000 euro pentru produse și servicii și $\geq 5.000.000$ euro pentru lucrări) 	<ul style="list-style-type: none"> • Referat de necesitate • Nota justificativă privind determinarea valorii estimate, fără TVA • Programul anual de achiziții detaliat pe luni din care să se desprindă achizițiile pe proiect • Nota justificativă privind alegerea procedurii de atribuire dacă este alta decât licitație deschisă/restransă • Calendarul procedurii de atribuire • Extras din Mon. Of., SEAP, JOUE cu anunțul de intenție
2	Elaborarea documentației de atribuire	<ul style="list-style-type: none"> • stabilirea specificațiilor tehnice sau documentației descriptive • stabilirea cerințelor minime de 	<ul style="list-style-type: none"> • Fișa de date a achiziției • Caietul de sarcini • Nota justificativă privind alegerea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

		<p>calificare, dacă este cazul, a criteriilor de selectare</p> <p>stabilirea criteriului de atribuire</p> <ul style="list-style-type: none"> • dacă este cazul, solicitarea garanției de participare • completarea Fișei de date a achiziției • stabilirea formularelor și modelelor nestandardizate • anunț către Ministerul Finanțelor Publice privind verificarea procedurală • definitivarea documentației de atribuire 	<p>criteriul de atribuire</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nota justificativă privind criteriul de selecție (cerințe minime de calificare privind situația economică și financiară sau capacitatea tehnică) • Nota justificativă privind accelerarea procedurii de atribuire, dacă este cazul • Notificare către Ministerul Finanțelor
3	Chemarea la competiție	<ul style="list-style-type: none"> • publicarea invitației/anunțului de participare (invitația de participare se publică numai în cazul aplicării procedurii cerere de oferte; în cazul licitației deschise, licitației restransă, dialog competitiv sau negociere, se publică anunțul de participare) • punerea la dispoziție a documentației de atribuire • răspuns la solicitările de clarificări • reguli de participare și de evitare a conflictului de interese 	<ul style="list-style-type: none"> • Extras din Mon. Of., SEAP, JOUE cu invitația / anunțul de participare • Decizia de numire a comisiei de evaluare • Solicitățile de clarificări, precum și clarificările transmise/primate de autoritatea contractantă • Declarațiile de imparțialitate ale membrilor comisiei de evaluare, semnate de evaluatori
4	Derularea procedurii de atribuire	<ul style="list-style-type: none"> • dacă este cazul, primirea candidaturii și selectarea candidaților • dacă este cazul, derularea rundelor de discuții • termen pentru elaborarea ofertelor • primirea ofertelor • deschiderea ofertelor • examinarea și evaluarea ofertelor • stabilirea ofertei castigatoare • anularea procedurii, dacă este cazul 	<ul style="list-style-type: none"> • Proces verbal al ședinței de deschidere a ofertelor • Ofertele depuse în cadrul procedurii de atribuire; • Raportul procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

5	Atribuirea contractului de achizitie publica sau incheierea acordului-cadru	<ul style="list-style-type: none"> • notificarea rezultatului • perioada de asteptare • daca este cazul, solutionarea contestatiilor • semnarea contractului sau incheierea acordului-cadru • transmiterea spre publicare a unui anunt de atribuire 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicarea acceptarii ofertei castigatoare • Comunicarea rezultatului procedurii • Contestatiile formulate in cadrul procedurii de atribuire si solutionarea acestora, daca este cazul; • Contractul semnat de ambele parti • Extras din Mon. Of., SEAP, JOUE cu anuntul de atribuire
6	Incheierea dosarului de achizitie publica	<ul style="list-style-type: none"> • definitivarea dosarului de achizitie 	<ul style="list-style-type: none"> • OPIS al documentelor anexate
7	Derularea contractului sau acordului-cadru	<ul style="list-style-type: none"> • daca este cazul, constituirea garantiei de buna executie • intrarea in efectivitate • indeplinirea obligatiilor asumate si receptii parțiale 	<ul style="list-style-type: none"> • Constituirea Garantiei de buna executie • Proces verbal de receptie partiala (numai pentru lucrari)
8	Finalizarea contractului	<ul style="list-style-type: none"> • receptia finala • daca este cazul, eliberarea garantiei de buna executie 	<ul style="list-style-type: none"> • Proces verbal de receptie / receptie finala (numai pentru lucrari)

Procedurile de atribuire a contractului de achizitie publica sunt:

- licitatia deschisa, respectiv procedura la care orice operator economic interesat are dreptul de a depune oferta;
- licitatia restransa, respectiv procedura la care orice operator economic are dreptul de a-si depune candidatura, urmand ca numai candidatii selectati sa aiba dreptul de a depune oferta;
- dialogul competitiv, respectiv procedura la care orice operator economic are dreptul de a-si depune candidatura si prin care autoritatea contractanta conduce un dialog cu candidatii admisi, in scopul identificarii uneia sau mai multor solutii apte sa raspunda necesitatilor sale, urmand ca, pe baza solutiei/solutiilor, candidatii selectati sa elaboreze oferta finala;
- negocierea, respectiv procedura prin care autoritatea contractanta deruleaza consultari cu candidatii selectati si negociaza clauzele contractuale, inclusiv pretul, cu unul sau mai multi dintre acestia.

Negocierea poate fi:

- o negociere cu publicarea prealabila a unui anunt de participare;
  - o negociere fara publicarea prealabila a unui anunt de participare;
- cererea de oferte, respectiv procedura simplificata prin care autoritatea contractanta solicita oferte de la mai multi operatori economici.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Pentru alegerea unei proceduri de achiziție trebuie să respectați următoarele praguri valorice reglementate de OUG 34/2006:

Valoare estimată în euro fără TVA	PROCEDURI DE ACHIZIȚIE			
	TIP CONTRACT	ACHIZIȚIE DIRECTĂ	CERERE DE OFERTE	LICITAȚIE DESCHISĂ/RESTRANSĂ
	Contract de furnizare (P) Contract de servicii (S)	<15.000	<125.000	≥125.000
	Contract de lucrări (L)		<4.845.000	≥4.845.000

Achiziție directă

- Beneficiarul are dreptul de a achiziționa direct produse, servicii sau lucrări, când valoarea contractului respectiv nu depășește echivalentul în lei a 15.000 euro pentru fiecare achiziție de produse, servicii sau lucrări. Achiziția se realizează pe baza de document justificativ care, în acest caz, se consideră a fi contract de achiziție.

Cererea de oferte

- Invitația de participare trebuie trimisă spre SEAP cu cel puțin 10 zile înainte de data limită de depunere a ofertelor

Licitatia deschisa / restransa

- pentru depunerea ofertelor anunțul de participare se transmite către SEAP cu cel puțin 20/10 zile înainte de data limită de depunere a ofertelor

Documente care alcatuiesc dosarul achizitiei publice

- ✓ Coperta Dosarului de achiziție;
- ✓ OPIS al documentelor anexate;
- ✓ Programul anual de achiziție - din care să rezulte achizițiile pe proiect;
- ✓ Extras din SEAP, JOUE cu anunțul de intenție - dacă este cazul;
- ✓ Calendarul procedurii de atribuire;
- ✓ Nota justificativă privind determinarea valorii estimate, fără TVA;
- ✓ Nota justificativă privind alegerea procedurii de atribuire dacă este alta decât licitație deschisă/ restransă;
- ✓ Nota justificativă privind criteriul de selecție (cerințe minime de calificare privind situația economică și financiară sau capacitatea tehnică);
- ✓ Nota justificativă privind alegerea criteriului de atribuire;
- ✓ Nota justificativă privind accelerarea procedurii de atribuire, dacă este cazul;
- ✓ Documentația de atribuire
  - Fișa de date a achiziției;
  - Caietul de sarcini;
  - Formulare și modele - în conformitate cu fișa de date
- ✓ Extras din SEAP, JOUE cu anunțul de participare;
- ✓ Notificare către Ministerul Finanțelor Publice (UCVAP);

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- ✓ Decizie de verificare Ministerul Finantelor Publice (UCVAP);
- ✓ Solicitarile de clarificari, precum si clarificarile transmise/primate de autoritatea contractanta
- ✓ Decizia de numire a comisiei de evaluare;
- ✓ Declaratiile de impartialitate ale membrilor comisiei de evaluare, semnate de evaluatori;
- ✓ Proces verbal al sedintei de deschiderea ofertelor ofertelor;
- ✓ Formularele de oferta depuse în cadrul procedurii de atribuire;
- ✓ Solicitarile de clarificari, precum si clarificarile transmise/primate de autoritatea contractanta
- ✓ Raportul procedurii de atribuire a contractului de achizitie publica ofertelor;
- ✓ Comunicarea acceptarii ofertei castigatoare ofertelor;
- ✓ Comunicarea rezultatului procedurii ofertelor;
- ✓ Contractul semnat de ambele parti, inclusiv anexele la contract (oferta castigatoare);
- ✓ Anuntul de atribuire si dovada transmiterii acestuia spre publicare;
- ✓ Contestatiile formulate în cadrul procedurii de atribuire, (punct de vedere al autoritatii contractante, Decizie CNSC) daca este cazul;
- ✓ Constituirea Garantiei de buna executie;

Note intermediare, avize consultative, raportul de activitate UCVAP, daca este cazul.

In conformitate cu prevederile contractului de finantare, OI/AM pot solicita orice alte documente relevante in procesul de verificare a cheltuielilor eligibile.

Pe parcursul derularii contractului, dosarul achizitiei publice se poate completa cu:

- dovada indeplinirii obiectului contractului, procese-verbale de receptie preliminara si finale;
- dovada efectuarii platilor;
- dovada inregistrarii in contabilitate a rezultatului derularii contractului.

Transmiterea spre avizare a dosarului/ dosarelor de achizitii publice la OI

Beneficiarul contractului de finantare intocmeste si transmite **Biroului Monitorizare Verificare Proiecte** pentru avizare dosarul achizitiei publice, ca parte a Cererii de prefinantare/ rambursare, **in conformitate cu tipul si marimea contractului**, insotit de Coperta Dosarului de achizitii, ca anexa a Cererii de pre-finantare/ rambursare.

Beneficiarii vor depune la OI documentele care atesta aplicarea corecta a procedurii de achizitii, aceasta fiind o conditie de eligibilitate a cheltuielilor. Verificarea se va face obligatoriu cu ocazia transmiterii Cererilor de pre-finantare/ rambursare.

Dosarul achizitiei publice va fi inaintat in 2copii, fiecare dintre acestea facand parte din Dosarul Cererii de rambursare/pre-finantare.

Pastrarea dosarului de achizitie publica la sediul proiectului

Dosarul de achizitie publica cu documentele originale:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- se întocmesc și se păstrează de către beneficiar/autoritatea contractantă prin compartimentul intern specializat;
- se întocmesc pentru
  - Fiecare contract de achiziție publică atribuit/ acord-cadru încheiat
  - Fiecare lansare a unui sistem de achiziție dinamic;
- se păstrează atât timp cât contractul de achiziție publică sau acordul-cadru produce efecte juridice, cel puțin 5 ani de la data finalizării acestuia / de la încheierea oficială a Programului Operațional Regional în cadrul căruia este finanțat respectivul proiect.

Copiile dosarului de achiziție, așa cum au fost înaintate spre verificare ANRMAP / UCVAP / OI, se păstrează împreună cu toate celelalte documente ale proiectului pentru asigurarea a unui acces facil din partea reprezentanților organelor de control (conform Contractului de finanțare); locul unde se păstrează documentele este menționat în pista de audit a beneficiarului.

Dacă este solicitat, dosarul poate fi pus la dispoziția:

- oricărei autorități publice interesate spre consultare, cu condiția ca nici o informație să nu fie dezvăluită dacă dezvăluirea ei ar fi contrară legii, ar împiedica aplicarea legii, ar afecta interesul public, ar prejudicia interesul comercial legitim al partilor sau ar afecta libera concurență;
- organelor abilitate de a ridica documente care pot servi la dovedirea fraudelor, contravențiilor sau infracțiunilor;

În cazul în care este solicitat originalul dosarului de achiziție publică, autoritatea contractantă înmânează o copie a acestuia, iar originalul rămâne la autoritatea contractantă (beneficiar). Dosarul de achiziție publică se pune la dispoziția celor interesați pe baza de proces-verbal de predare-primire, care trebuie să cuprindă lista documentelor continute, precum și numărul de file al fiecărui document.

Dosarul de achiziție are caracter de document public. Accesul persoanelor la aceste informații se realizează cu respectarea termenelor și procedurilor prevăzute de reglementările legale privind liberul acces la informațiile de interes public.

Monitorizarea achizițiilor publice

Se realizează prin Biroul Monitorizare și Verificare Proiecte. În termen de **3 zile lucrătoare** de la primirea Contractului de Finanțare cu toate anexele sale de la Biroul Evaluare, Selecție și Contractare, Ofiterul de monitorizare transmite Beneficiarului o solicitare de informații referitoare la situația achizițiilor. Solicitarea conține mod obligatoriu termenul limită până la care beneficiarul trebuie să transmită **raspunsul la solicitare**, respectiv **maximum 3 zile lucrătoare** de la data transmiterii solicitării. Beneficiarul furnizează informațiile din Cererea de finanțare la secțiunea ACHIZITII PUBLICE DEMARATE/ EFECTUATE PANA LA DEPUEREA CERERII DE FINANȚARE și secțiunea ACHIZITII PUBLICE PRECONIZATE DUPA DEPUEREA CERERII DE FINANȚARE) atât la solicitarea Ofiterului de contract cât și la apariția unor modificări legate de programul achizițiilor desfășurate în cadrul proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

La primirea situațiilor cu informații, Ofiterul de monitorizare procesează informațiile primite de la Beneficiar și le transmite către AM până pe data de 30 a fiecărei luni, urmând ca informațiile transmise după data de 28 a lunii respective să fie incluse în raportarea aferentă lunii următoare.

Verificarea achizițiilor publice de către O.I.

Beneficiarii transmit la O.I. Dosarul achiziției publice, însoțit de **Coperta Dosarului de achiziție**, aceasta fiind o condiție de eligibilitate a cheltuielilor. Verificarea se face obligatoriu cu ocazia transmiterii Cererilor de prefinanțare/rambursare.

OI are obligația verificării tuturor achizițiilor realizate în regiune, în cadrul proiectelor finanțate; în același timp, conform Protocolului privind cooperarea interinstituțională dintre UCVAP – ANRMAR – MDRT, este posibil ca prin esanționare, achizițiile publice să fie verificate de către UCVAP sau ANRMAR.

Ofiterii de contract „stabilesc măsurile care se impun ca urmare a verificării cheltuielilor efectuate de beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul programelor gestionate de către acesta, din punctul de vedere al conformității acestora cu legislația în materie de achiziții publice, inclusiv prin luarea în considerare a rezultatelor verificării aspectelor procedurale de către M.F.P. – U.C.V.A.P. și/sau a supravegherii modului de atribuire a contractelor de către A.N.R.M.A.P.”, în baza prevederilor protocolului menționat mai sus. Dacă la dosarul achiziției este atașat raportul de activitate UCVAP/ANRMAR, Experții OI vor face o verificare administrativă a dosarului de achiziție conform „Listei de verificare administrativă a dosarului achiziției publice”, documentele aferente dosarului achiziției publice.

Verificarea modului în care au fost atribuite contractele de achiziție publică de către beneficiarii de finanțări nerambursabile se realizează ex-post.

Experții din cadrul Biroului de Monitorizare și Verificare Proiecte:

- Certifică respectarea procedurii de achiziție de către un organ specializat (dacă este cazul, UCVAP sau ANRMAR); existența unui aviz favorabil
- dacă achizițiile facute respectă procedura de achiziții publice, pentru proiectele care nu fac obiectul verificărilor de către UCVAP sau ANRMAR
- dacă achizițiile facute sunt prevăzute în cererea de finanțare (natura cheltuielilor și cantitățile specificate în Cererea de finanțare/ Proiectul tehnic).

Verificarea preliminară include confruntarea, de exemplu în cadrul unui dosar de achiziție LUCRARI, listelor de cantități din proiectul tehnic cu listele de cantități date spre ofertare și cele din oferta castigatoare. Acestea trebuie să fie identice articol de articol, și în acest mod vor fi și la verificarea rambursărilor urmărite în situațiile de lucrări.

Verificarea dosarului achiziției se va realiza cu respectarea principiului „4 ochi” și va consta în parcurgerea atentă a tuturor documentelor de către doi ofiteri de contract din cadrul Biroului de Monitorizare pentru a vedea dacă acestea sunt corect întocmite, respecta cerințele din legislația națională și europeană specifică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Pentru verificarea dosarului cererii de prefinantare/ rambursare, care include dosarul achizitiei / achizițiilor publice, Ofiterii de contract au la dispoziție 30 zile calendaristice de la data înregistrării acestuia.

Seful Biroului Monitorizare și Verificare Proiecte desemnează doi ofiteri de contract care vor efectua verificarea și ordinea în care o vor face, respectiv Ofiter de contract 1 și Ofiter de contract 2.

Ofiterii de contract verifică și analizează Dosarul achizitiei publice cu completarea coloanelor aferente a Listelor de verificare a achizițiilor conform tipului de contract (bunuri/ servicii/ lucrări) și procedurii de atribuire alese. Dacă la dosarul achiziției este atașat raportul de activitate UCVAP/ANRMAP, Ofiterii de contract vor consemna acest lucru.

Eventualele divergențe aparute în completarea listelor de către cei doi ofiteri de contract pe parcursul verificărilor, după principiul „4 ochi”, vor fi soluționate de către Seful de Birou și consemnate în Listele de verificare a achizițiilor.

În cazul în care, după parcurgerea listei de verificare a Cererii de prefinantare/rambursare, se constată că sunt necesare clarificări/ completări, Ofiterii de contract pot întocmi câte o solicitare de clarificări, transmisă prin fax/ posta beneficiarului.

Dacă nu sunt probleme în sensul respectării regularității achizitiei de către Beneficiar, cei doi ofiteri completează lista de verificare și aviează” dosarul de achiziții.

Rolul Autorității de management

În scopul implementării eficiente a proiectelor finanțate din Instrumentele Structurale precum și pentru angajarea și utilizarea corectă și eficientă a fondurilor comunitare, AM-ul are rolul de a informa și verifica Beneficiarii în procesul de derulare a procedurilor de achiziții publice. Autoritatea de Management este însărcinată cu gestionarea și implementarea programului operational în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, aceasta urmând să verifice furnizarea de produse și de servicii cofinanțate și să controleze dacă toate cheltuielile declarate de beneficiari pentru operațiuni au fost efectuate și că sunt în conformitate cu normele comunitare și naționale.

Verificarile pe care le efectuează Autoritatea de management privind achizițiile publice

Verificarea administrativă a achizițiilor publice

Beneficiarii proiectelor finanțate comunică prin rapoartele tehnice de progres achizițiile publice efectuate și transmit documentele justificative solicitate de Autoritatea de Management, cum ar fi: publicarea anunțului de participare; procesul verbal de deschidere a ofertelor; raportul de evaluare a ofertelor; contractul de achiziție publică încheiat cu contractorul; publicarea anunțului de atribuire; procesul verbal de recepție. În baza documentelor furnizate de Beneficiar se va efectua o verificare administrativă a achizițiilor publice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Verificarile la fata locului (on-the-spot)

Vor avea loc la sediul beneficiarilor proiectelor finanțate. Reprezentanții Autorității de Management vor verifica modul în care sunt respectate reglementările naționale și comunitare în materie de achiziții publice urmărindu-se aspecte precum:

- respectarea legislației privind procedura de achiziție publică aleasă;
- modul de întocmire a documentației de atribuire și de desfășurare a procedurii de achiziție;
- stadiul de execuție a contractului de achiziție publică;
- îndeplinirea de către furnizor/prestator a obligațiilor asumate prin contractul de achiziție publică;
- deficiențele în execuția achiziției.

Dacă în urma verificărilor efectuate, ofiterii de control constată nereguli în aplicarea procedurii de achiziție publică, aceștia vor aplica corecții financiare beneficiarului. Corecțiile financiare ca urmare a nerespectării de către beneficiar a procedurii de achiziție publică vor fi aplicate așa cum sunt ele prevăzute în documentul *Committee of the Coordination of Funds* (Comitetul de coordonare al Fondurilor) 07/0037/02 din data de 21.11.2007- Ghid pentru determinarea corecțiilor financiare ce trebuie aplicate cheltuielilor cofinanțate din fondurile structurale și de coeziune pentru nerespectarea regulilor privind achizițiile publice.

Corecțiile financiare privind neregulile în domeniul achizițiilor publice:

	Neregula constatata	Procent aplicat
1	Nerespectarea condițiilor inițiale de publicitate pentru achizițiile publice (nu a fost făcută nici un fel de publicitate)	100%
2	Publicitate inițială defectuoasă pentru achizițiile publice (publicitate la nivel inferior celui prevăzut de legislația în vigoare)	25%
3	Atribuirea contractelor de achiziții publice prin negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț s-a făcut fără respectarea integrală a condițiilor privind dreptul de aplicare a procedurii	100%
4	Atribuirea contractelor de achiziții publice, pentru contractele suplimentare, prin negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț s-a făcut cu depășirea pragului de 50% din valoarea contractului inițial	100% din ceea ce depășește 50% din valoarea contractului inițial
5	Criteriile de calificare, selecție și atribuire sunt incomplete sau insuficient detaliate în documentația de atribuire	- 25% - Valoarea poate fi redusă la 10% sau 5%, în funcție de gravitate
6	Criteriile de calificare, selecție și atribuire sunt incorecte sau discriminatorii	- 25% - Valoarea poate fi redusă la 10% sau 5%, în funcție de gravitate (O corecție financiară de 100% se impune în cazuri mai grave în care se considera că a existat)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

	Neregula constatata	Procent aplicat
		intentiona de a exclude anumiti ofertanti)
7	Obiectul contractului de achizitie publica este definit insuficient si/sau discriminatoriu in documentatia de atribuire	- 25% - Valoarea poate fi redusa la 10% sau 5%, in functie de gravitate
8	Pe parcursul procedurilor de licitatie deschisa/restransa s-au desfasurat negocieri cu anumiti ofertanti, cu exceptia celor inerente desfasurarii acestor proceduri	- 25% - Valoarea poate fi redusa la 10% sau 5%, in functie de gravitate
9	Obiectul contractului de achizitie a fost redus dupa atribuire, fara modificarea proportionala a valorii	100% din valoarea cu care trebuia redus contractul, la care se adauga 25% din valoarea reala a contractului
10	Publicitate defectuoasa a rezultatului procedurii de atribuire a contractului de achizitie publica	- 2%, 5% sau 10%, in functie de gravitate si de repetabilitate
11	Dosarul achizitiei nu este complet si nu este pastrat in conditiile legii	- 2%, 5% sau 10%, in functie de gravitate si de repetabilitate

Beneficiarul este singurul raspunzător de respectarea prevederilor contractuale si, implicit, de cele referitoare la procedura de achizitie.

5.6. Întocmirea unei cereri de rambursare și greșeli frecvente

Acordarea prefinanțării

Prefinanțarea se acordă în tranșe anuale, în procentul stabilit prin contractul de finanțare (30% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare aferentă fiecărui an de implementare. Suma totală a tranșelor de prefinanțare se acordă în procent de maximum 30% din valoarea totală eligibilă a contractului de finanțare.).

Prefinanțarea anuală se recuperează prin deducerea din fiecare cerere de rambursare, a unui procent stabilit în contractul de finanțare din valoarea cheltuielilor eligibile certificate, stabilită în contractul de finanțare. Cu ocazia transmiterii ultimei cereri de rambursare intermediară se va putea aplica un procent de recuperare a prefinanțării diferit de cel menționat anterior, astfel încât suma aferentă prefinanțării să fie recuperată integral înainte de depunerea cererii finale de rambursare.

Prima cerere de prefinanțare se va transmite după data de începere a implementării proiectului menționată în contractul de finanțare. Prefinanțarea se poate acorda, atât la începutul implementării proiectului, cât și pe parcursul derulării proiectului, conform condițiilor stabilite în contractul de finanțare. O nouă cerere de prefinanțare anuală poate fi depusă în momentul recuperării a cel puțin 70% din prefinanțarea anuală acordată anterior, cu respectarea prevederilor contractuale și ale legislației în vigoare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Depunerea si inregistrarea cererii de prefinantare

In cazul in care beneficiarul doreste acordarea prefinantarii, acesta are obligatia completarii cererii de prefinantare care va fi insotita de urmatoarele documente, in conformitate cu prevederile contractului de finantare (inclusiv acte aditionale la acesta) si a legislatiei in vigoare:

1. Garania de returnare a prefinantarii (in conformitate cu obligatiile contractuale si prevederile legislative in vigoare). Pentru proiectele care intra sub incidenta ajutorului de stat / de minimis Beneficiarul va prezenta si o scrisoare de garantie bancara pentru suma aferenta prefinantarii solicitate.

Valoarea scrisorii de garantie va fi acoperitoare atat pentru recuperarea integrala a prefinantarii, cat si pentru recuperarea prejudiciilor care ar putea fi aduse prin imobilizarea fondurilor publice in cazul neindeplinirii sau indeplinirii necorespunzatoare a obligatiilor contractuale ce deriva din acordarea prefinantarii. Garantia se elibereaza pe parcurs in momentul deducerii prefinantarii din plati intermediare sau plati de solduri efectuate in beneficiul contractantului, in conformitate cu conditiile contractuale.

2. Comunicarea deschiderii contului special de pentru proiect, emisa de catre institutia financiara responsabila de deschiderea acestuia. Comunicarea de deschidere a contului va purta in mod obligatoriu data, semnatura si stampila unitatii emitente;

3. Formularul de Identificare Financiara;

4. Contractul de furnizare de bunuri / prestare servicii / executie lucrari incheiat intre beneficiar si un operator economic, conform prevederilor legale in vigoare.

In termen de cel mult un an de la data semnarii contractului de finantare Beneficiarul are obligatia prezentarii unui Contract de furnizare de bunuri/prestare servicii/executie lucrari incheiat intre beneficiar si un operator economic. Pentru proiectele a caror implementare se realizeaza fara incheierea vreunui contract de furnizare de bunuri/prestare servicii/executie lucrari incheiat intre beneficiar si un operator economic pe toata durata de implementare, Beneficiarul nu va prezenta acest contract. In cazul in care beneficiarul nu a incheiat niciun contract de achizitie publica la momentul solicitarii prefinantarii, este obligat sa faca dovada existentei acestui contract in termen de maximum un an de la data semnarii contractului de finantare. In cazul in care Beneficiarul nu face dovada existentei contractului in termen de maxim un an de la data semnarii contractului de finantare cu AM, suma acordata drept prefinantare va fi recuperata integral.

Setul de documente prezentat de beneficiar va fi depus si inregistrat. Inregistrarea acestor documente se va face in ordinea cronologica a depunerii lor. Indiferent de modalitatea in care va fi depus, setul de documente va contine 2 exemplare originale ale cererii de prefinantare si ale anexelor pe suport hartie.

In maximum 15 zile de la data inregistrarii cererii de prefinantare se va realiza transferul prefinantarii solicitate, in contul comunicat de catre beneficiar (in cazul aprobarii cererii de prefinantare). In masura in care in procesul de verificare al cererii de prefinantare, se solicita clarificari beneficiarului, se suspenda curgerea termenelor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Verificarea și aprobarea cererii de prefinanțare

Cererea de prefinanțare este transmisă către coordonatorul direcției de Control și Verificare Financiară Preventivă a Finanțării pentru a fi înregistrată în evidența acestora.

1. Conformitatea documentelor transmise:

- documentele sunt conform formatului standard;
- cererea de prefinanțare este în original.

2. Corectitudinea cererii de prefinanțare:

- datele beneficiarului sunt corecte, în conformitate cu prevederile contractului;
- cererea de prefinanțare este corect completată, datată, stampilată, semnată de către reprezentantul legal sau persoana care a semnat contractul;
- datele proiectului sunt corecte (titlul și numărul proiectului), în conformitate cu prevederile contractului;
- exigibilitatea sumei solicitate;
- contul special deschis pentru proiect este corect, în conformitate cu comunicarea deschiderii contului emisă de unitatea emitentă;

3. Conformitatea cu condițiile contractuale:

- corectitudinea sumei cerute pentru prefinanțare;
- conformitatea comunicării deschiderii contului emisă de unitatea emitentă, după caz;
- conformitatea garanției bancare pentru returnarea prefinanțării, conform condițiilor contractuale și legale aplicabile - pentru proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat / de minimis.

Verificarile administrative sunt efectuate în proporție de 100% pentru toate cererile de prefinanțare transmise de beneficiari.

Dacă în procesul de verificare a cererii de prefinanțare sunt neclarități, sau dacă documentele nu sunt conforme, va fi transmisă scrisoarea de observații către Beneficiar pentru soluționare. Dacă în urma observațiilor făcute de OI beneficiarul elaborează o nouă cerere de prefinanțare, termenul prevăzut pentru efectuarea plății se reia. În cazul în care nu se emite o nouă cerere de prefinanțare, ci se trimit doar clarificări (furnizate de beneficiar în maximum 5 zile lucrătoare), termenul de plată se suspendă pe perioada cuprinsă între solicitarea clarificărilor și primirea acestora. În cazul în care beneficiarul nu se încadrează în termenul stabilit, va transmite clarificările solicitate însoțite de o nouă cerere de prefinanțare; în acest caz termenul prevăzut pentru efectuarea plății se reia.

Procesul de verificare și validare a cererii de prefinanțare se desfășoară în maximum 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii de prefinanțare la sediul OI (10 zile pentru proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat..

OI transmite către AM centralizatorul cererilor de prefinanțare / rambursare și dosarele aferente cererilor de prefinanțare.

La nivelul OI, dosarul cererii de prefinanțare cuprinde:

- Fișa de urmărire;
- Lista de verificare a Compartimentului de Plăți (CP);
- Cererile de prefinanțare aprobate cu „Bun de Plata”; cererile de prefinanțare vor conține mențiunea „Bun de Plata”, acordată de către ofiterul de tip B imputernicit;
- Comunicarea deschiderii contului special, emisă de către Trezoreria Statului;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Contractul de furnizare de bunuri / prestare servicii / executie lucrari incheiat intre beneficiar si un operator economic (daca exista);
- Eventualelor scrisori de clarificare solicitate de catre OI si clarificarile primite de la beneficiari;
- Scrisoare de garantie bancara pentru suma aferenta prefinantarii solicitate, daca este cazul, conform conditiilor contractuale (pentru proiectele care intra sub incidenta ajutorului de stat / de minimis, implementate la nivelul OI).

La nivelul OI, dosarul cererii de prefinantare este complet si poate fi arhivat dupa primirea de la AM a copiilor privind ordonantarea si efectuarea platii de catre compartimentul responsabil din cadrul AM.

Rambursarea cheltuielilor

Verificarile administrative aferente cererilor de rambursare intermediare / finale transmise de catre beneficiari se efectueaza prin selectarea articolelor de cheltuieli pe baza unui esantion de tranzactii stabilit in functie de factorii de risc.

Beneficiarul are obligatia de a transmite catre OI graficul estimativ de depunere a cererilor de rambursare a cheltuielilor, precum si actualizari / modificari ale acestuia pentru ca OI să planifice activitățile de verificare administrativa a cheltuielilor si a cererilor de rambursare.

Depunerea si inregistrarea cererii de rambursare la OI

Nu exista termene obligatorii pentru Beneficiar pentru solicitarea rambursarii cheltuielilor efectuate, cu exceptia primei cereri de rambursare care trebuie depusa la OI in maximum 6 luni de la data primirii prefinantarii sau de la data inceperii implementarii proiectului daca nu se solicita prefinantare.

Beneficiarul poate solicita rambursarea in momentul in care au fost realizate cheltuieli in procentul precizat in contractul de finantare (inclusiv pentru prima cerere de rambursare) din valoarea eligibila conform prevederilor contractuale.

Dosarul cererii de rambursare cuprinde:

1. **Cererea de Rambursare** – Formular standard;
2. **Raportul Tehnic-Financiar** insotit de documentele suport tehnic;
3. **Evidenta cheltuielilor** - lista cu evidenta cronologica si sistematica a articolelor individuale de cheltuieli totalizate si indicand valoarea cheltuielilor, referinte la facturile aferente, data efectuarii platii si numarul de referinta al instrumentului de plata;
4. **Raportul auditorului financiar independent** care sa ofere o imagine fidela asupra corectitudinii tuturor articolelor de cheltuieli declarate de catre beneficiar in aceasta;

Cererea de rambursare va fi insotita si de:

- Cererea de plata a TVA;
- Previuziunea fondurilor care sa acopere necesarul de finantare al activitatilor prevazute in cererea de finantare pentru urmatoarele 3 luni de implementare a proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Pentru proiectele care intra sub incidenta ajutorului de stat AM si OI verifica documentele suport in procent de 100%, toate cererile de rambursare transmise de beneficiar vor fi insotite de toate documentele suport justificative.

In functie de prevederile contractuale, Beneficiarul va depune, daca este cazul, la sfarsitul anului financiar, un raport de verificare a cheltuielilor emis de catre un auditor financiar independent si autorizat.

Dosarul Cererii de rambursare se depune la sediul OI prin delegat sau prin posta - cu confirmare de primire si va fi inregistrat in registrul de evidenta al OI. Inregistrarea documentelor se face cronologic. Dosarul cererii de rambursare va contine in 2 exemplare originale urmatoarele documente: CR, RTF, Evidenta Cheltuielilor, Raport al auditorului financiar si Previziunea fondurilor, atestarea privind regularitatea si sinceritatea operatiunilor.

Prima cerere de rambursare va fi insotita de toate documentele suport (in copie) pentru cheltuielile declarate in Evidenta cheltuielilor. Pentru celelalte cereri de rambursare, documentele justificative / documente suport pentru cheltuielile declarate de beneficiar in Evidenta cheltuielilor vor fi solicitate, ulterior, de catre OI pe baza de esantion.

In maximum 45 zile de la data inregistrarii cererii de rambursare la OI, AM va realiza rambursarea cheltuielilor in contul comunicat de catre beneficiar. In masura in care, in procesul de verificare al cererii de rambursare, OI sau AM solicita clarificari beneficiarului, se suspenda curgerea termenelor. Toate termenele curg de la data inregistrarii cererii de rambursare la OI si se suspenda in cazul solicitarii de clarificari de catre OI / AM.

Verificarea si aprobarea cererii de rambursare

Dupa inregistrarea cererii de rambursare in registrul OI, aceasta va fi inregistrata in evidenta si va fi repartizata pentru verificare administrativa.

In functie de clasa de risc a proiectului, vor fi solicitate Beneficiarului un set de documente justificative, pe baza de esantion. Beneficiarul va fi informat cu privire la documentele pe care va trebui sa le puna la dispozitia OI in termen de 5 zile lucratoare. In aceasta perioada, termenul aferent platii se va suspenda. Beneficiarul va pune la dispozitia OI toate documentele solicitate, in copie legalizata / certificata cu mentiunea „Conform cu Originalul”, iar facturile vor purta obligatoriu stampila „solicitat spre decontare” si numarul proiectului. Documentele vor fi transmise catre OI atat in format de hartie cat si in format electronic, scanate pe suport CD, etichetat cu “documente justificative”, numarul proiectului si numarul si data cererii de rambursare.

Pentru prima cerere de rambursare intermediara, beneficiarii proiectelor vor prezenta toate documentele suport in vederea verificarii administrative si, in functie de corectitudinea, legalitatea si conformitatea tranzactiilor declarate, precum si a modului in care s-au prezentat documentele. La urmatoarea cerere de rambursare intermediara se va folosi metoda esantionarii in solicitarea documentelor, tinand cont de gradul de risc asociat fiecarui proiect, determinat conform metodologiei de atribuire initiala a riscului si esantionare pentru verificarea operatiunilor pe baza anizei de risc, prevazuta in PO Managementul Calitatii

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Dacă beneficiarul nu răspunde la scrisoarea de solicitare a documentelor, atunci Compartimentul de Verificare Financiară poate dispune de demararea unei vizite la fața locului la sediul Beneficiarului.

OI realizează verificările operațiunilor pe baza unei evaluări de risc.

Astfel, atât verificările administrative cât și cele la fața locului vor ține cont de riscul proiectului, acesta fiind reflectat în nivelul de control asupra cheltuielilor efectuate.

Nivelul de risc al proiectelor va fi stabilit pe baza unor criterii de risc, urmând ca proiectul să fie încadrat într-una dintre cele 3 categorii generale de risc A, B, C după cum urmează:

- Proiecte cu gradul de risc cel mai ridicat vor fi încadrate în categoria de risc C;
- Proiecte cu gradul de risc moderat vor fi încadrate în categoria de risc B1 și B2 în funcție de apropierea de categoriile de risc extreme;
- Proiecte cu gradul de risc cel mai scăzut, și vor fi încadrate în categoria de risc A.

Fiecare proiect va fi încadrat într-o categorie de risc pe baza mai multor criterii pentru care se vor acorda punctaje pe o scară de la 1 – 4, unde:

- 1 = grad de risc extrem de ridicat;
- 2 = grad de risc ridicat;
- 3 = grad de risc mediu;
- 4 = grad de risc redus.

Nivelul de risc al proiectelor, stabilit conform metodologiei de mai sus va determina volumul de documente justificative care vor trebui să fie transmise împreună cu cererea de rambursare .

Pentru prima cerere de rambursare intermediară, beneficiarii prezintă toate documentele suport în vederea verificării administrative și, în funcție de corectitudinea, legalitatea și conformitatea tranzacțiilor declarate, precum și a modului în care s-au prezentat documentele, la următoarea cerere de rambursare intermediară se va folosi metoda esanționării în solicitarea documentelor, ținând cont de gradul de risc asociat fiecărui proiect.

În funcție de rezultatul verificărilor, categoria de risc atașată proiectului va fi crescută, scăzută sau menținută, folosind următoarea metodă:

Pentru verificările administrative, criteriile de evaluare a riscurilor în implementare adoptate de OI sunt:

- a) Capacitate operațională;
- b) Erori în implementare;
- c) Impactul achizițiilor publice.

Criteriu – capacitate operațională

Riscul operațional se referă la capacitatea beneficiarului de a finaliza proiectul conform planului de implementare stabilit. În funcție de gradul de îndeplinire al proiectului versus planificare și al întârzierilor înregistrate, se vor acorda următoarele punctaje:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

CRITERII	DETALII CRITERII	PUNCTAJ RISC
Proiectul este implementat conform planului	In totalitate	4
	Proiectul prezinta mici intarzieri (mai putin de 30 zile calendaristice)	3
	Proiectul este in urma planului, existand posibilitatea ajungerii din urma a planului intr-un orizont de timp scurt (intarzieri intre 30-90 zile calendaristice)	2
	Proiectul este mult in urma planului (mai mari de 90 zile calendaristice)	1

Criteriu – erori in implementare

Erorile in implementare sunt cuantificate in functie de neregulile cu impact financiar constatate la nivel de proiect. Neregulile pot fi de doua tipuri: intentionate si neintentionate. In cazul erorilor neintentionate cu impact financiar, in functie de valoarea erorii raportata la valoarea totala eligibila a proiectului (ex: lipsa documente justificative, diferente de sume, etc.), vor fi acordate urmatoarele punctaje:

CRITERII	DETALII CRITERII	PUNCTAJ RISC
Nivelul erorilor financiare descoperite in anii anteriori	<2%	4
	2-5%	3
	5-15%	2
	>15%	1

In cazul neregulilor confirmate descoperite in anii anteriori, proiectele vor primi punctajul 1. Acest indicator se va utiliza incepand cu al doilea an de implementare a proiectelor

Criteriu – impactul achizițiilor publice

In functie de numarul si valoarea reala a achizițiilor publice realizate de beneficiar in cursul anului curent (N), se va ajusta categoria de risc a proiectului in mod corespunzator.

Impactul achizițiilor publice in estimarea gradului de risc adecvat va proveni din doua zone:

- Numarul si valoarea achizițiilor publice estimate pentru anul care urmeaza
- Numarul si valoarea achizițiilor publice efectiv realizate in anul anterior

Pe ranga calculul indicatorilor aferenti anului in curs (N), se va realiza si o corectie a punctajului acordat proiectelor in anul precedent (N-1), in functie de numarul si valoarea reala a achizițiilor publice contractate de beneficiari in cadrul proiectelor in anul N-1.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

CRITERII	DETALII CRITERII	PUNCTAJ RISC
ACHIZITII PUBLICE		
Indicatori		Punctaj risc
(Numar de licitatii publice estimate/an N-1- Numar de licitatii publice efectiv/an N-1)/ Numar de licitatii publice estimate/an N-1*	<=50%	4
	50% < Value <= 70%	3
	70% < Value <= 100%	2
	>100%	1
(Valoarea licitatiilor publice estimate/an N-1- Valoarea licitatiilor publice efectiv/an N-1 ca pondere in valoarea proiectului)/ Valoarea licitatiilor publice estimate/an N-1	<=50%	4
	50% < value <= 70%	3
	70% < value <= 100%	2
	>100%	1

In cazul in care aceasta evaluare de risc survine dupa derularea mai multor ani, numarul si valoarea licitatiilor publice din anii anteriori se vor cumula in formulele respective CJAPS va fi responsabil pentru furnizarea punctajului pentru acest criteriu.

Determinarea categoriei generale de risc

Incadrarea beneficiarilor in categorii de risc se va face conform punctajului acordat, prin cumularea celor doua rezultate obtinute, astfel:

- Punctaj intre 4-6 reprezinta proiecte cu gradul de risc cel mai ridicat, si vor fi incadrate in categoria de risc C;
- Punctaj intre 7-9 reprezinta proiecte cu gradul de risc moderat, si vor fi incadrate in categoria de risc B1;
- Punctaj intre 10-12 reprezinta proiecte cu gradul de risc moderat, si vor fi incadrate in categoria de risc B2;
- Punctaj de 13-16 reprezinta proiecte cu gradul de risc cel mai scazut, si vor fi incadrate in categoria de risc A.

Ajustarea ulterioara a riscului proiectelor

Ulterior, functie de calitatea implementarii proiectelor, riscul acestora va putea fi ajustat ca urmare a constatarilor verificarilor cheltuielilor la fata locului.

Metodologia completa de esantionare se regaseste in cadrul procedurii operationale managementul calitatii.

Dupa primirea documentelor solicitate, cerererea de rambursare si documentele suport sunt verificate după următoarele aspecte:

1. Conformitatea documentelor transmise:

- documentele sunt conform formatului standard;
- cererea de rambursare este in original;
- evidenta cheltuielilor este in original;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- raportul auditorului exista.
2. Corectitudinea cererii de rambursare:
- datele beneficiarului sunt corecte, in conformitate cu prevederile contractului;
  - datele proiectului sunt corecte (titlul si numarul proiectului), in conformitate cu prevederile contractului;
  - incadrarea corecta a cheltuielilor in bugetul aprobat;
  - cheltuielile declarate in cererea de rambursare nu contin TVA;
  - cererea de rambursare este corect completata, datata, stampilata, semnata de catre reprezentantul legal sau persoana care a semnat contractul, precum si de celelalte persoane conform prevederilor contractului de finantare;
  - existenta stampilei si semnaturii expertului contabil/contabilului autorizat;
  - existenta raportului auditorului financiar independent.
3. Conformitatea cu conditiile contractuale:
- suma solicitata de beneficiar atinge pragul minim specificat in contract;
  - recuperarea prefinantarii a fost calculata corect (inclusiv pentru ultima cerere de rambursare intermediara cu recuperarea integrala a prefinantarii acordate);
  - deducerea contributiei proprii a fost calculata corect;
  - procentul de cheltuieli indirecte a fost calculat corect.
4. Eligibilitatea cheltuielilor; cheltuielile sunt considerate eligibile daca respecta conditiile stabilite de HG nr. 759/2007, cu modificarile si completarile ulterioare, Ordinul de cheltuieli eligibile precum si de alte dispozitii legale aplicabile.
5. Eligibilitatea perioadei in care au fost efectuate cheltuielile.
6. Respectarea regulilor privind ajutorul de stat/de minimis (daca este cazul).
7. Evitarea dublei finantari.
8. Deducerea din suma rambursata a eventualelor venituri obtinute in cadrul proiectului.
9. Deducerea din suma rambursata a eventualelor debite neplatite voluntar de catre beneficiar.

In cazul in care exista rapoarte privind verificarea achizitiilor publice ca urmare a unor misiuni de verificare la fata locului, anterioare verificarii administrative a Cererii de Rambursare, concluziile acestora vor fi utilizate in procesul de verificare a Cererii de Rambursare. In cazul in care rapoartele/documentele prezentate cu ocazia depunerii cererii de rambursare contin neclaritati cu privire la respectarea regulilor de atribuire a contractelor de achizitii publice secundare, se poate initia o vizita de verificare a achizitiilor publice secundare ad-hoc. Ofiterii financiari responsabili cu verificare administrativa vor lua in considerare concluziile raportului de verificare la fata locului a achizitiilor publice secundare. .

Vizitele la fata locului

Compartimentul de Verificare Financiara este responsabil de coordonarea efectuării misiunilor de verificare a cheltuielilor la fata locului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Rezultatele verificarilor cheltuielilor la fata locului si al vizitelor de monitorizare, consemnate in rapoarte specifice contribuie la ajustarea categoriei generale de risc in care este incadrat proiectul, influentand verificarea administrativa a viitoarelor cereri de rambursare, in ceea ce priveste tipurile si dimensiunea tranzactiilor selectate pentru verificare administrativa, precum numarul documentelor justificative solicitate beneficiarului.

Recuperarea creantelor bugetare ca urmare a unei nereguli

In cazul proiectelor implementate la nivel de OI, va fi informat de catre AM in cazul platii in mod voluntar a sumei datorate de catre beneficiar.

În cazul proiectelor implementate la nivel de OI, va fi notificat prin intermediul unei scrisori standard daca beneficiarul nu ramburseaza suma datorata in termenul stabilit, prin plata voluntara, in vederea deducerii sumei datorate din cererile de rambursare ulterioare.

In urma deducerii sumei datorate de catre debitor, din transele ulterioare, CVPF are obligatia notificarii (Anexa 16 -Anexa 9 Recuperare debite) SE cu privire la diminuarea sumei certificate la plata cu suma aferenta debitului.

In cazul in care deducerea din transele ulterioare nu mai este posibila, CVPF notifica prin intermediul unei scrisori standard SE, in vederea demararii procedurii de informare a ANAF-ului

Recuperarea creantelor bugetare ca urmare a rezilierii contractului

CVFPF, pentru proiectele implementate la nivel de OI, este informat de catre Serviciul Economic AM in cazul platii in mod voluntar a sumei datorate de catre beneficiar.

CVFPF, in cazul proiectelor implementate la nivel de OI, va fi notificat prin intermediul unei scrisori standard daca beneficiarul nu ramburseaza suma datorata in termenul stabilit, prin plata voluntara. Lunar, Ofiterul Financiar responsabil din cadrul Compartimentului Verificare Proiecte Finantate realizeaza reconcilierea intre Registrul Debitorilor la nivelul OI si situatia debitorilor inregistrate in Registrul Debitorilor la nivelul Serviciului Economic – AM.

Verificarea modului de atribuire a contractelor de achizitie publica secundara

Verificarea modului de atribuire a contractelor de achizitie publica se realizeaza de catre CJAPS in cadrul misiunilor de verificare la fata locului.

Modul de desfasurare a vizitelor si elementelor verificate se regasesc in cadrul sectiunii Verificari la fata locului, P.O. Management financiar.

Verificarea dublei decontari

Anexa Cererii de Rambursare „Evidenta Cheltuielilor” contine lista tuturor documentelor justificative astfel incat la momentul verificarii administrative, documentele justificative pot fi verificate in conformitate cu procedura de esantionare. Toate documentele justificative trebuie sa fie disponibile pentru verificarea la fata locului. Documentele justificative trebuie marcate, de catre beneficiar cu mentiunea “solicitat spre rambursare”, ca o masura suplimentara pentru evitarea dublei decontari. AM-ul va solicita beneficiarului prezentarea copiilor certificate ale

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

tuturor documentelor justificative declarate de beneficiari în evidențele cheltuielilor, anterior CR finale pentru a putea dispune, astfel de toate documentele justificative care au fost declarate pentru validarea cheltuielilor. Toate acestea reprezintă măsuri adoptate de AM pentru reducerea riscului dublei decontări.

Parcurgerea fazei de verificare a cererilor de rambursare, la nivelul AM, se desfășoară în maximum 30 zile calendaristice de la data depunerii cererii de rambursare la sediul AM. Beneficiarul va fi informat pe tot parcursul procesului de verificare și validare a CR, cu privire la stadiul verificării CR.

Centralizatorul va fi însoțit și de dosarele aferente cererilor de rambursare. Fiecare dosar va conține:

- cererea de rambursare aprobată cu mențiunea „Bun de plată” (în original); cererile de rambursare vor conține mențiunea „Bun de Plată”, acordat de către persoana împuternicită;
- Raportul Tehnico-Financiar aprobat (în original) și copii ale documentelor suport (dpdv tehnic);
- Evidența cheltuielilor (în original);
- Raportul elaborat de auditorul financiar independent (în original);
- Declarația de conformitate (în original);
- copii ale listelor de verificare completate la nivelul AM-ului;
- copii ale altor rapoarte care au stat la baza deciziei de „Bun de Plată”;
- documentele suport solicitate de către OI, în format electronic, pe suport CD

Plata finală

Cererea finală de rambursare va fi transmisă AM în termen de 30 zile de la finalizarea perioadei de implementare. Înainte de depunerea cererii de rambursare finală, beneficiarul va prezenta toate documentele justificative prezentate anterior în anexele Cererilor de Rambursare – „Evidența Cheltuielilor” în vederea rambursării, stampilate cu mențiunea „solicitat spre decontare” și numărul proiectului, în copii certificate „conform cu originalul” de către beneficiar. Astfel, se poate urmări „istoricul” decontărilor solicitate de beneficiar pe întreaga perioadă de derulare a proiectului indiferent de solicitarea sau nu a documentelor respective în esanșionul de verificare.

Vor fi verificate următoarele aspecte:

1. Conformitatea documentelor transmise;
2. Corectitudinea cererii de rambursare:
  - datele beneficiarului sunt corecte;
  - datele proiectului sunt corecte (numărul proiectului);
  - încadrarea corectă a cheltuielilor în bugetul aprobat;
  - cheltuielile declarate în cererea de rambursare nu contin TVA;
  - cererea de rambursare este semnată de persoana care a semnat contractul (sau împuternicit) și de celelalte persoane conform obligațiilor din contractul de finanțare;
  - existența stampilei și semnăturii expertului contabil/contabilului autorizat;
  - existența raportului auditorului financiar independent.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

3. Conformitatea cu condițiile contractuale:
  - suma solicitată de beneficiar atinge pragul minim de 5% pentru strategice și 10% pentru granturi;
  - deducerea contribuției proprii a fost calculată corect;
  - procentul de cheltuieli indirecte a fost calculat corect;
  - cheltuielile declarate, aferente subcontractării nu depășesc 30% din valoarea contractului;
  - cheltuielile declarate, aferente cheltuielilor de tip FEDR nu depășesc procentul stabilit în contractul de finanțare;
  - dobânda netă acumulată în contul special al proiectului (în cazul în care contul deschis la trezorerie statului este purtător de dobândă).
4. Eligibilitatea cheltuielilor în conformitate cu prevederile legale comunitare și naționale.
5. Eligibilitatea perioadei în care au fost efectuate cheltuielile.
6. Respectarea regulilor privind ajutorul de stat (dacă este cazul).
7. Evitarea dublei finanțări.
8. Deducerea din suma rambursată a eventualelor venituri obținute în cadrul proiectului.
9. Deducerea din suma rambursată a eventualelor debite neplatite voluntar de către beneficiar.
10. Respectarea regulilor privind ajutorul de stat (pentru proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat/de minimis)
11. Eliberarea garanției bancare (pentru proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat/de minimis)

Dosarul cererii de rambursare finală are următorul conținut:

- fișa de urmărire;
- listele de verificare completate la nivelul AM (lista de verificare a CR și lista de verificare a RTF);
- cererea de rambursare finală aprobată cu mențiunea „Bun de plată” (în original); acordată de către persoana împuternicită;
- Raportul Tehnico-Financiar aprobat (în original);
- Evidența cheltuielilor (în original);
- Raportul elaborat de auditorul financiar independent (în original);
- Declarația de conformitate (în original);
- Eventualele scrisori de clarificare solicitate de către AM și clarificarile primite de la beneficiari;
- Alte rapoarte (original sau copie, după caz) care au stat la baza deciziei de „Bun de Plată”, inclusiv cele rezultate în urma unor vizite de verificare ad-hoc;
- documentele suport solicitate de către OI, în format tipărit și în format electronic, pe suport CD

Procedura pentru acoperirea din bugetul Ministerului de resort a rambursării cheltuielilor neeligibile cu taxa pe valoarea adăugată în cadrul Programului Operațional Sectorial.

Cadrul legal

Legislația națională care stă la baza pregătirii acestei proceduri este:

- OG 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de Axa Prioritară careia îi aparține.

- Legea 571/2003 privind Codul Fiscal cu modificări și completări ulterioare
- Norma metodologică privind aplicarea Legii 571/2003 privind Codul Fiscal cu modificările și completările ulterioare
- Codul de Procedură Fiscală a României cu modificările și completările ulterioare

Conform prevederilor art. 5, pct 1, lit e) din Ordonanța 29/2007, rambursarea taxei pe valoarea adăugată se va face doar pentru cheltuielile eligibile directe stabilite prin contractul de finanțare încheiat cu beneficiarul.

Potrivit art.9, alin 4 din OG 29/2007 sumele restituite pentru acoperirea plății taxei pe valoarea adăugată aferente cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor de finanțare din instrumente structurale, se acordă numai cu condiția nedepășirii intensității maxime admise a ajutorului de stat pentru categoriile de beneficiari prevăzuți la art.9, alin 3, care beneficiază atât de ajutor de stat cât și de restituirea taxei pe valoarea adăugată.

GREȘELI FRECVENTE ÎNTÂLNITE ÎN DOSARUL CERERILOR DE RAMBURSARE PENTRU PROIECTELE COFINANȚATE ÎN CADRUL PODCA

A. COMPLETAREA INCORECTĂ A RAPORTULUI TEHNIC DE PROGRES R2

- Nu se transmite raportul R2 în formatul actual, fapt ce demonstrează că beneficiarii nu consultă Manualul de implementare;
- Nu se completează corect raportul tehnic de progres;
- La secțiunea activității nu sunt completate toate activitățile aferente perioadei de raportare, nu sunt completate data de început și de sfârșit a activităților, conform graficului Gantt și nici stadiul real al derulării acestor activități;
- La secțiunea indicatori nu sunt completați indicatorii aferenți DMI-ului corespunzător proiectului și nici cei suplimentari din cererea de finanțare;
- La secțiunile informare și publicitate, dezvoltare durabilă și egalitate de șanse nu se face corelarea cu mențiunile din proiect;
- Nu sunt transmise toate documentele justificative pentru activitățile desfășurate, documentele nu sunt transmise în format electronic, așa cum prevede Manualul de implementare, iar cele transmise nu sunt corect denumite, fiind greu de identificat pe CD.

B. COMPLETAREA INCORECTĂ A FORMULARULUI CERERII DE RAMBURSARE:

C.

- Necorelare între perioadele de referință din cererea de rambursare, raportul financiar și raportul tehnic de progres corespunzător;
- Nerespectarea procentelor stabilite prin contractele de finanțare;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Nu se transpun corect sumele din raportul financiar în cererea de rambursare (respectiv așa cum acestea sunt defalcate pe anul anterior/curent);
- Nu se deduce corect prefinanțarea, astfel încât aceasta să fie recuperată integral înainte de ultima cerere de rambursare;
- Nu sunt specificate corect conturile în care se va face rambursarea cheltuielilor eligibile;
- Nu se transmite cererea de rambursare pe formatul actualizat;
- Nu sunt actualizate graficele estimative de depunere a cererilor de rambursare și nu se transmit odată cu cererile de rambursare.

D. COMPLETAREA INCORECTĂ A RAPORTULUI FINANCIAR

- Confuzie între valoarea facturii și valoarea eligibilă solicitată la rambursare, ceea ce duce la completare eronată în raportul financiar;
- În raportul financiar sunt completate eronat TVA aferent facturii, în loc de TVA aplicat cheltuielilor eligibile solicitate la rambursare;
- Nu sunt completate numărul contractului/referatului de necesitate sau alte documente justificative care au stat la baza achiziției;
- Algoritmii după care se calculează cheltuielile generale de administrație nu este corect aplicat și ca atare apar erori în calculul acestor cheltuieli;
- Încadrarea incorectă a cheltuielilor solicitate la rambursare față de categoriile de cheltuieli din bugetul aprobat prin contractul de finanțare, ceea ce duce chiar și la depășirea bugetului alocat acestora. De exemplu: obiectele de inventar sunt solicitate la categoria de consumabile iar cheltuielile privind mijloacele fixe sunt încadrate la categoria de mobilier și alte obiecte de inventar și invers;
- Greșeli de calcul frecvente la subtotalurile pe categorii de cheltuieli precum și la totalurile generale, sume care se reflectă eronat în cererea de rambursare;
- Defalcarea eronată a cheltuielilor eligibile solicitate la rambursare de tva-ul aferent acestora (de exemplu, la bonurile de benzină, la valoarea cheltuielii eligibile se înscrie suma solicitată integrală, incluzând tva -ul);
- Deducerea eronată din valoarea documentului justificativ a procentului aferent cofinanțării și/sau a prefinanțării și completarea raportului financiar cu sume diminuate în consecință. Exemplu: dacă beneficiarul cofinanțează proiectul cu 2% din valoarea acestuia, iar factura solicitată la rambursare este de 100 lei, în raportul financiar, în loc de 100 lei, s-au solicitat 80 lei, fără 20 lei cofinanțarea beneficiarului;
- Cumularea eronată a valorilor documentelor justificative solicitate la rambursare Exemplu: dacă se solicită la rambursare contravaloarea mai multor facturi de consumabile, nu se detaliază numărul fiecărei facturi precum și suma solicitată aferentă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

E. DOCUMENTELE JUSTIFICATIVE FINANCIARE CARE ÎNSOȚESC CEREREA DE RAMBURSARE

- Neconcordanțe între datele de identificare ale beneficiarului din contractul de finanțare și datele de identificare care apar pe cererea de rambursare/ facturi și alte documente justificative;
- Nu sunt atașate toate documentele justificative specifice fiecărei categorii de cheltuială, semnate și ștampilate "conform cu originalul";
- Documentele justificative și de plată nu sunt prezentate în corelare directă cu enumerarea categoriilor de cheltuieli din raportul financiar (de exemplu, aferent categoriei de cheltuială de consultanță și expertiză, documentele justificative nu sunt prezentate în următoarea ordine: factură, contractul de prestare servicii, proces verbal de recepție, ordin de plată/propunere de angajare a unei cheltuieli, angajament bugetar, ordonanțare de plată, extras de cont, înregistrarea contabilă);
- Nu sunt atașate toate notele contabile/fișele de cont aferente cheltuielilor solicitate la rambursare, balanțele aferente perioadei de raportare ce însoțesc cererea de rambursare (contabilitatea analitică pe proiect);
- Lipsa documentelor de plată sau documente de plată incomplete/ilizibile. Exemplu: în cazul cheltuielilor salariale nu sunt atașate dovada virării sumelor către angajați - statele de plată semnate de angajat, fluturașii de salarii și nu sunt transmise pontajele cu numărul de ore stabilite prin contractul de muncă;
- Solicitarea la rambursare a unei cheltuieli plătite în perioada de referință, aferentă unei activități neefectuate (prezentarea spre rambursare a contravalorii unui contract de achiziție pentru un număr de 10 carnete de bonuri valorice de benzină în condițiile în care au fost utilizate până la data cererii doar un număr de 3 bonuri valorice) ;
- Lipsa extraselor de bancă;
- În cazul beneficiarilor autorități publice, nu sunt prezentate toate documentele premergătoare efectuării plății (propunere de angajare, angajament bugetar, ordonanțare) și nu toate documentele prezentate au semnătura și sigiliul pentru cfp;
- Lipsa anexelor contractelor de prestare servicii/furnizare bunuri, încheiate de beneficiari cu diverși operatori economici;
- Facturile nu prezintă, în interiorul formatului, mențiunile solicitate ("bun de plată", "certificarea realității, regularității și legalității" precum și "remis spre rambursare pentru proiectul având codul smis...");
- În cazul în care se solicită la rambursare o sumă mai mică decât cea facturată, nu se menționează pe factură "remis spre rambursare pentru proiectul având codul smis..., pentru suma de...";

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Documente incomplete și incorect completate (spre exemplu: ordine de deplasare nesemnate, neștampilate la destinație, nu se trec orele de plecare/sosire în vederea calculării diurnei corespunzătoare, bonuri de benzină ilizibile și pe care nu s-a menționat numărul mașinii cu care s-a făcut deplasarea, etc);
- Facturile aferente cazării/transportului unui grup de persoane, nu sunt însoțite de centralizatorul cu persoanele cazate/transportate, semnat și ștampilat de unitatea de cazare/firma de transport;
- Pentru plata cheltuielilor generale de administrație nu sunt atașate actul administrativ prin care se aprobă metodologia de calcul și cota parte (procent) de cheltuieți alocate pentru implementarea proiectului (nr. de telefon alocate, utilizarea spațiului pentru managementul proiectului, etc.), în conformitate cu metodologia de calcul stabilită de Autoritatea de Management;
- În cazul plăților în numerar nu sunt atașate și copie a registrului de casă, dispoziției de plată, respectiv a decontului de cheltuieți;
- Lipsa documentelor de recepție, de consum și de predare a obiectelor de inventar și a consumabilelor achiziționate;
- Lipsa menționării în documentele de recepție (notă de recepție și constatare diferențe, fișa mijlocului fix) a componentelor care formează împreună un mijloc fix;
- Neconcordanțe între copiile unor documente depuse în cererea de rambursare și originalele acestor documente verificate la fața locului în cadrul misiunilor de control;
- Realizarea de cheltuieli în afara perioadei de implementare prevăzute în contractul de finanțare;
- Pe facturi nu se menționează detaliat bunul achiziționat, serviciul prestat (nu se face precizarea “conform contract nr...../...”) ;
- Solicitarea la rambursare a unor cheltuieli neeligibile (penalități, dobânzi, comisioane, timbre verde, etc.) incluse pe facturi care conțin și cheltuieli eligibile ;
- Documentele sunt transmise neîndosariate în bibliorafturi.
- Valoarea acestuia, iar factura solicitată la rambursare este de 100 lei, în raportul financiar, în loc de 100 lei, s-au solicitat 80 lei, fără 20 lei cofinanțarea beneficiarului;
- Cumularea eronată a valorilor documentelor justificative solicitate la rambursare
Exemplu: dacă se solicită la rambursare contravaloarea mai multor facturi de consumabile, nu se detaliază numărul fiecărei facturi precum și suma solicitată aferentă.

F. DOCUMENTELE JUSTIFICATIVE FINANCIARE CARE ÎNSOȚESC CEREREA DE RAMBURSARE

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Neconcordanțe între datele de identificare ale beneficiarului din contractul de finanțare și datele de identificare care apar pe cererea de rambursare/ facturi și alte documente justificative;
- Nu sunt atașate toate documentele justificative specifice fiecărei categorii de cheltuială, semnate și ștampilate “conform cu originalul”;
- Documentele justificative și de plată nu sunt prezentate în corelare directă cu enumerarea categoriilor de cheltuieli din raportul financiar (de exemplu, aferent categoriei de cheltuială de consultanță și expertiză, documentele justificative nu sunt prezentate în următoarea ordine: factură, contractul de prestare servicii, proces verbal de recepție, ordin de plată/propunere de angajare a unei cheltuieli, angajament bugetar, ordonanțare de plată, extras de cont, înregistrarea contabilă);
- Nu sunt atașate toate notele contabile/fișele de cont aferente cheltuielilor solicitate la rambursare, balanțele aferente perioadei de raportare ce însoțesc cererea de rambursare (contabilitatea analitică pe proiect);
- Lipsa documentelor de plată sau documente de plată incomplete/ilizibile. Exemplu: în cazul cheltuielilor salariale nu sunt atașate dovada virării sumelor către angajați - statele de plată semnate de angajat, fluturașii de salarii și nu sunt transmise pontajele cu numărul de ore stabilite prin contractul de muncă;
- Solicitarea la rambursare a unei cheltuieli plătite în perioada de referință, aferentă unei activități neefectuate (prezentarea spre rambursare a contravalorii unui contract de achiziție pentru un număr de 10 carnete de bonuri valorice de benzină în condițiile în care au fost utilizate până la data cererii doar un număr de 3 bonuri valorice) ;
- Lipsa extraselor de bancă;
- În cazul beneficiarilor autorități publice, nu sunt prezentate toate documentele premergătoare efectuării plății (propunere de angajare, angajament bugetar, ordonanțare) și nu toate documentele prezentate au semnătura și sigiliul pentru cfp;
- Lipsa anexelor contractelor de prestare servicii/furnizare bunuri, încheiate de beneficiari cu diverși operatori economici;
- Facturile nu prezintă, în interiorul formatului, mențiunile solicitate (“bun de plată”, “certificarea realității, regularității și legalității” precum și “remis spre rambursare pentru proiectul având codul smis...”;
- În cazul în care se solicită la rambursare o sumă mai mică decât cea facturată, nu se menționează pe factură “remis spre rambursare pentru proiectul având codul smis..., pentru suma de...”;
- Documente incomplete și incorect completate (spre exemplu: ordine de deplasare nesemnate, neștampilate la destinație, nu se trec orele de plecare/sosire în vederea calculării diurnei corespunzătoare, bonuri de benzină ilizibile și pe care nu s-a menționat numărul mașinii cu care s-a făcut deplasarea, etc);

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Facturile aferente cazării/transportului unui grup de persoane, nu sunt însoțite de centralizatorul cu persoanele cazate/transportate, semnat și ștampilat de unitatea de cazare/firma de transport;
- Pentru plata cheltuielilor generale de administrație nu sunt atașate actul administrativ prin care se aprobă metodologia de calcul și cota parte (procent) de cheltuieli alocate pentru implementarea proiectului (nr. de telefon alocate, utilizarea spațiului pentru managementul proiectului, etc.), în conformitate cu metodologia de calcul stabilită de Autoritatea de Management;
- În cazul plăților în numerar nu sunt atașate și copie a registrului de casă, dispoziției de plată, respectiv a decontului de cheltuieli;
- Lipsa documentelor de recepție, de consum și de predare a obiectelor de inventar și a consumabilelor achiziționate;
- Lipsa menționării în documentele de recepție (notă de recepție și constatare diferențe, fișa mijlocului fix) a componentelor care formează împreună un mijloc fix;
- Neconcordanțe între copiile unor documente depuse în cererea de rambursare și originalele acestor documente verificate la fața locului în cadrul misiunilor de control;
- Realizarea de cheltuieli în afara perioadei de implementare prevăzute în contractul de finanțare;
- Pe facturi nu se menționează detaliat bunul achiziționat, serviciul prestat (nu se face precizarea “conform contract nr...../...”);
- Solicitarea la rambursare a unor cheltuieli neeligibile (penalități, dobânzi, comisioane, timbre verde, etc.) incluse pe facturi care conțin și cheltuieli eligibile;
- Documentele sunt transmise neîndosariate în bibliorafturi.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

PARTEA II – Studii de caz și lecții învățate

1. Fluxul de numerar (cashflow) în cadrul proiectului

Modelul de cash flow prezentat este în acord cu obligațiile contractuale prevăzute într-un contract de finanțare POSDRU.

Principalele ipoteze care stau la baza modelului de previzionare a cash flow-ului sunt:

- În cazul proiectelor finanțate POSDRU, prefinanțarea se acordă într-o singură tranșă sau mai multe tranșe în funcție de durata de implementare a proiectului, în procent de 30% din valoarea totală eligibilă a contractului de finanțare excluzând contribuția proprie a Beneficiarului aferentă fiecărui an de implementare al proiectului stabilit în Bugetul proiectului
- Prefinanțarea se va acorda în trei tranșe conform articolului 5 alineatul (5) din contractul de finanțare
- Cererile de rambursare intermediară trebuie transmise către AMPOSDRU sau OI atunci când valoarea cheltuielilor angajate și plătite reprezintă cel puțin 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului, luând în considerare prevederile articolului 6, alineatul (1) din contractul de finanțare.
- Cererea de rambursare intermediară a cheltuielilor trebuie transmisă AMPOSDRU sau OI responsabil, conform formatului standard – Cerere de rambursare a cheltuielilor.
- Nouă tranșă anuală de prefinanțare va putea fi acordată după recuperarea a cel puțin 70% din tranșa anuală de prefinanțare anterioară
- Sumele acordate cu titlu de prefinanțare se recuperează prin deducerea din fiecare cerere de rambursare intermediară solicitată a unui procent de 35% din valoarea cheltuielilor eligibile certificate de AMPOSDRU sau OI responsabil (excluzând contravaloarea TVA). Cu ocazia transmiterii ultimei cereri de rambursare intermediară AMPOSDRU sau OI responsabil poate aplica un procent de recuperare a prefinanțării diferit de cel menționat anterior, astfel încât suma aferentă prefinanțării să fie recuperată integral înainte de depunerea cererii finale de rambursare
- Suma prefinanțării/prefinanțărilor și a plăților intermediare nu poate să depășească 95% din valoarea eligibilă a contractului
- AMPOSDRU efectuează transferul prefinanțării în termen de maxim 15 (cincisprezece) zile de la data înregistrării cererii de prefinanțare la AMPOSDRU sau OI responsabil.
- AMPOSDRU efectuează rambursarea cheltuielilor în termen de maxim 45 (patruzeci și cinci) de zile de la data înregistrării cererii de rambursare la AMPOSDRU. În model durata considerată este de 2 luni deoarece fracționarea proiectului în vederea previzionării costurilor s-a făcut pe luni nu pe săptămâni.
- Valoarea cheltuielilor neeligibile reprezintă 1% din totalul cheltuielilor eligibile

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- Valoarea cheltuielilor din bugetul beneficiarului reprezintă 2% din totalul cheltuielilor eligibile
- Valoarea finanțării nerambursabile reprezintă 98% din totalul cheltuielilor eligibile, respectând următoarea structură: 77% din finanțarea nerambursabilă alocată din FSE, iar restul de 23% provine din bugetul național.
- Structura cheltuielilor totale este: Costuri directe și Cheltuieli generale de administrație (care reprezintă 7% din costurile directe). Structura costurile directe presupusă pentru acest model este: 60% cheltuielile cu resurse umane, 20% cheltuielile cu participanții și 20 % alte tipuri de costuri. FEDR reprezintă 5% din acest cost direct total.

2. Prezentarea modelului financiar

Proiectul prezentat are o durată de implementare de 3 ani. Modelul construit pe aceste premise arată evoluția cash flow-ului proiectului pe tot parcursul desfășurării sale și este prezentat în **Anexa 1**.

În partea dreaptă sus a foii de lucru se introduc datele referitoare la valoarea proiectului și defalcarea acesteia pe diferitele surse de finanțare, pe fiecare din cei 3 ani ai proiectului. Odată introduse aceste date se calculează valoarea prefinanțării acordate și valorile plăților minime ce trebuie efectuate pentru a depune o cerere de rambursare.

Odată introduse și data acordării primei tranșe de prefinanțare și a cheltuielilor lunare se poate începe calculul cash flow-ului.

Repartiția cheltuielilor lunare arată structura cheltuielilor eligibile și ne-eligibile ale proiectului în timp real, iar în tabelul de calcul al cash flow-ului acestea sunt grupate pe sume totale ce urmează a fi incluse în cererea de rambursare.

Pentru a se observa momentul acordării următoarei tranșe de prefinanțare se urmărește rândul "Procent recuperare prefinanțare" pentru a observa momentul în care prefinanțarea se recuperează într-o proporție de cel puțin 70%. În luna imediat următoare atingerii acestui prag se acordă următoarea tranșă de prefinanțare.

Prefinanțarea trebuie recuperată în proporție de 100% cu ocazia transmiterii penultimei cereri de rambursare. Prefinanțarea se va recupera cu ocazia efectuării fiecărei cereri de rambursare, 35% din cheltuielile efectuate fiind alocate acestui scop. Astfel, în momentul în care se realizează penultima cerere de rambursare, din suma totală declarată (65% din cheltuielile eligibile) se scade valoarea prefinanțării ce a rămas nerecuperată (cu ocazia penultimei cereri de rambursare prefinanțarea trebuie recuperată integral).

Diferența de 2 luni dintre liniile "Cerere de rambursare" și "Recuperare sume A.M." este acel interval în care cererea de rambursare este procesată și aprobată și sumele sunt virate în contul beneficiarului.

Linia "Cash flow" calculează fluxul de numerar (cash-flow) al proiectului pe fiecare lună cumulat cu valoarea sa anterioară. Cash flow-ul se calculează ca suma tuturor intrărilor în contul proiectului (inclusiv cheltuielile ne-eligibile și cele din bugetul beneficiarului) din care se deduc toate ieșirile de numerar (din același cont). Astfel, cu ajutorul acestui model se poate urmări evoluția cash flow-ului proiectului lună de lună. Cash flow-ul final al proiectului trebuie să fie 0 pentru a valida calitatea modelului, acesta fiind criteriul fundamental de evaluare a funcționalității acestuia.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

Pentru a ușura analiza evoluției cash flow-ului, aceasta este prezentată într-o formă grafică ușor de urmărit și de analizat.

3 COMPLETAREA FORMULARELOR SPECIFICE PE BAZA PREVIZIUNII DE FLUX DE NUMERAR (CASH-FLOW)

Beneficiarul este obligat conform Articolului 7, alin (1) din Contractul de finanțare să completeze și să transmită către AM POSDRU „Graficul estimativ de depunere a cererilor de rambursare”.

Acest formular se va completa tinând conform **Anexei 2 Grafic estimativ privind depunerea cererilor de rambursare completat ca exemplu.**

Mode de completare:

Coloana (4)- „Total cheltuieli efectuate” se completează cu valorile aferente liniei „Cheltuieli totale” din modelul financiar. Aceste cheltuieli reprezintă suma cheltuielilor efectuate de beneficiar și declarate în cererea de rambursare, incluzând atât cheltuieli eligibile totale cât și cheltuieli neeligibile.

Coloana (5)- „Total Cheltuieli efectuate/valoarea totală eligibilă a proiectului” se va calcula prin împărțirea „Cheltuielilor totale” din modelul financiar la valoarea eligibilă totală a proiectului preluată din modelul financiar. Acest procent trebuie să depășească pragul de 5% pentru a respecta Art.7 alin.(2) din contractul de finanțare.

Coloana (6)- se va completa cu valorile calculate în câmpul „**Cerere de rambursare**” din modelul financiar reprezentând valoarea declarată a cererii de finanțare.

Ea se calculează ca sumă a tuturor cheltuielilor eligibile efectuate de beneficiar, excluzând valoarea contribuției beneficiarului aferentă cheltuielilor eligibile respective.

Coloana (7)- „Suma solicitată în cererea de rambursare (dupa deducerea contravalorii prefinanțării)” reprezintă valoarea tuturor cheltuielilor eligibile efectuate de beneficiar, excluzând valoarea contribuției beneficiarului aferentă cheltuielilor eligibile, respectiv după deducerea sumei aferente recuperării prefinanțării, în cazul în care aceasta a fost solicitată.

În partea de jos a graficului se cere completarea valorii estimative a următoarelor tranșe de prefinanțare care se vor acorda și datele estimative când se va solicita prefinanțarea.

Completarea Anexei 3 Previziuni actualizate

Pentru completare este necesară corelarea informațiilor din acest formular cu previziunea fluxurilor de numerar (cash-flow).

Ca exemplu este prezentată perioada martie - aprilie, iar ca perioadă anterioară vom considera perioada ianuarie - februarie.

În câmpul „**Costuri eligibile potrivit contractului de finanțare**” se completează cu datele din tabelul „Repartiție cheltuieli/lunar”. Aceste costuri sunt defalcate pe tipuri de cheltuieli Resurse umane, Participanți și Alte tipuri de costuri.

„**Costurile eligibile declarate în cererile de rambursare anterioare**” reprezintă suma cheltuielilor efectuate și declarate în cererile de rambursare depuse anterior. Pentru exemplul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

nostru această coloană se va completa cu suma cheltuielilor eligibile declarate în prima cerere de rambursare aferentă perioadei ianuarie – februarie.

Câmpul **„Cheltuieli previzionate a fi efectuate în trimestrul următor”** reprezintă suma cheltuielilor ce urmează a fi efectuate în următoarele 3 luni de implementare a proiectului. Datele aferente completării acestui câmp vor fi preluate din previziunea de cash și anume suma cheltuielilor efectuate în luna martie și aprilie din tabelul **„Repartiție cheltuieli/lunar”**, luna mai reprezentând luna în care se depune cea de-a doua cerere de rambursare.

Următoarele 3 coloane se vor completa defalcând **„Cheltuieli previzionate a fi efectuate în trimestrul următor”** pe luni. În exemplul nostru se vor înscrie cheltuielile aferente lunilor martie și aprilie din tabelul **„Repartiție cheltuieli/lunar”**.

Costurile directe se calculează ca sumă a celor 3 tipuri de costuri, și anume: Resurse umane, Participanți și Alte tipuri de costuri.

Cheltuielile generale de administrație se calculează ca % din costurile totale directe. Acest procent variază în funcție de tipul proiectului: de grant sau strategic.

Costurile totale așa cum se specifică și în tabel se calculează ca sumă între costurile directe și costurile generale de administrație.

În tabelul de mai jos s-a completat formularul aferent anexei 19 utilizând ca exemplu previziunea de cash din secțiunea 3.

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

PLANIFICAREA GANTT A PROIECTULUI

ID Proiect: 78940																	
Denumire Aplicant: SC FOCUS PLUS SRL																	
Titlul proiectului: „Masuri active de ocupare in Regiunea Sud Muntenia – REGIS”.																	
Data: 4.03.2011																	
Versiunea modificata conform Notificarii nr. 1 din 4.03.2011.																	
activitate	anul 1 de implementare												anul				
	luna 1	luna 2	luna 3	luna 4	luna 5	luna 6	luna 7	luna 8	luna 9	luna 10	luna 11	luna 12	luna 1	luna 2	luna 3	luna 4	luna 5
A.1. analiza privind ocuparea .																	
pregatire																	
desfasurare																	
A.2. Desfasurarea unei campanii de informare																	
pregatire																	
desfasurare																	
A.3. Dezvoltarea de instrumente si furnizarea de servicii de consiliere specializate.																	
pregatire																	
desfasurare																	
A.4. Furnizarea programelor de formare profesionala in vedere cresterii competentelor profesionale																	
pregatire																	
desfasurare																	
A.5 consiliere specializata afaceri																	
pregatire																	
desfasurare																	
A.6. Organizarea burselor de locuri de munca.																	
pregatire																	
desfasurare																	
Activitatea transversala de informare si publicitate																	
Activitatea transversala de achizitii publice																	
Activitatea transversala de management de proiect																	

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”

Fig. 3 Previțiunea fluxurilor de numerar (cash-flow)

				An de Implemen- tare	Valoarea totala a proiectului	Valoarea totala eligibila a proiectului, din care:	Valoarea eligibila a finantarii nerambursabile acordata din FSE	Valoarea eligibila a finantarii nerambursabile acordata din bugetul national	Contributia eligibila a Beneficiarului					Valoarea neeligibila a proiectului
Introduceti durata proiectului	3													
(1=proiecte cu durata intre 0 si 1 an;														
2=proiecte cu durata intre 1 si 2 ani;														
3=proiecte cu durata intre 2 si 3 ani:														
Introduceti axa prioritara (1-6):	6				1=2+9	2=3=5+7	3	4	5	6	7	8	9	
Numarul de transe de prefinantare	3			Anul 1	4.040.000	4.000.000	3.018.400	77.00%	901.600	23.00%	80.000	2.00%	40.000	
Procent prefinantare	30.0%			Anul 2	5.050.000	5.000.000	3.773.000	77.00%	1.127.000	23.00%	100.000	2.00%	50.000	
Baza de calcul prefinantare 1:	3.920.000			Anul 3	6.060.000	6.000.000	4.527.600	77.00%	1.352.400	23.00%	120.000	2.00%	60.000	
Baza de calcul prefinantare 2:	4.900.000			Total	15.150.000	15.000.000	11.319.000		3.381.000		300.000		150.000	
Baza de calcul prefinantare 3:	5.880.000													
Valoare prefinantare 1:	1.176.000													
Valoare prefinantare 2:	1.470.000													
Valoare prefinantare 3:	1.764.000													
Procent rambursare AM din total cheltuieli	97.03%													
Data acordarii prefinantare 1:	Jan-09													
Data acordarii prefinantare 2:	aug-09													
Data acordarii prefinantare 3:	Jun-10													
Procent recuperare prefinantare	35.00%													
Perioada recuperare sume de la AM (zile):	45													
Valoare minima a cererii de rambursare:	750.000													
Repartitie cheltuieli/lunar	TOTAL	Jan-09	feb.09	mar.09	apr.09	May-09	Jun-09	Jul-09	aug.09	sep.09	oct.09	Nov-09	dec.09	
Resurse Umane	8.411.215	199.870	299.806	286.481	190.987	133.247	310.910	166.559	333.117	83.279	249.838	449.709	299.806	
Participantii	2.803.738	66.623	99.935	95.494	63.662	44.416	103.637	55.520	111.039	27.760	83.279	149.903	99.935	
Alte tipuri de costuri	2.803.738	66.623	99.935	95.494	63.662	44.416	103.637	55.520	111.039	27.760	83.279	149.903	99.935	
FEDER (5% din costuri directe eligibile)	700.935	16.656	24.984	23.873	15.916	11.104	25.909	13.880	27.760	6.940	20.820	37.476	24.984	
Total costuri directe	14.018.692	333.117	499.676	477.468	318.312	222.078	518.183	277.598	555.196	138.799	416.397	749.514	499.676	
Cheltuieli generale de administratie	981.308	23.318	34.977	33.423	22.282	15.545	36.273	19.432	38.864	9.716	29.148	52.466	34.977	
Valoare cheltuieli neeligibile	150.000	3.564	5.347	5.109	3.406	2.376	5.545	2.970	5.941	1.485	4.455	8.020	5.347	
Calculul Cash Flow	TOTAL	Jan-09	feb.09	mar.09	apr.09	May-09	Jun-09	Jul-09	aug.09	sep.09	oct.09	Nov-09	dec.09	
Valoare prefinantare:	4.410.000	1.176.000	0	0	0	0	0	0	1.470.000	0	0	0	0	
Recuperare prefinantare	4.410.000	0	0	305.644	0	292.059	0	271.683	0	0	0	509.406	0	
Procent recuperare prefinantare:		0.00%	0.00%	25.99%	25.99%	50.83%	50.83%	73.93%	32.86%	32.86%	32.86%	52.11%	52.11%	
Resurse Umane	8.411.215	0	0	499.676	0	477.468	0	444.157	0	0	0	832.794	0	
Participantii	2.803.738	0	0	166.559	0	159.156	0	148.052	0	0	0	277.598	0	
Alte tipuri de costuri	2.803.738	0	0	166.559	0	159.156	0	148.052	0	0	0	277.598	0	
FEDER (5% din costuri directe eligibile)	700.935	0	0	41.640	0	39.789	0	37.013	0	0	0	69.399	0	
Total costuri directe	14.018.692	0	0	832.794	0	795.781	0	740.261	0	0	0	1.387.989	0	
Cheltuieli generale de administratie	981.308	0	0	58.296	0	55.705	0	51.818	0	0	0	97.159	0	
Total cheltuieli	15.150.000	0	0	900.000	0	860.000	0	800.000	0	0	0	1.500.000	0	
Cerere de rambursare	10.290.000	0	0	567.624	0	542.396	0	504.554	0	0	0	946.040	0	
Recuperare sume A.M.	10.290.000	0	0	0	0	567.624	0	542.396	0	0	0	0	0	
Cheltuieli din bugetul Beneficiarului	300.000	0	0	17.822	0	17.030	0	15.842	0	0	0	29.703	0	
Valoare cheltuieli neeligibile	150.000	0	0	8.911	0	8.515	0	7.921	0	0	0	14.851	0	
total cheltuieli eligibile (-contributia beneficia)	14.700.000	0	0	873.267	0	834.455	0	776.238	0	0	0	1.455.446	0	
Cash flow:	1.176.000	1.176.000	302.733	302.733	35.901	35.901	-197.941	1.272.059	1.776.614	1.776.614	321.168	321.168		

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

			0,55	0,45	1
CATEGORII	SUBCATEGORII	AN 1	AN 2	Totale	
RESURSE UMANE	Cheltuieli cu personalul implicat in implementarea proiectului	765.248,00	626.112,00	1.391.360,00	
	Cheltuieli cu cazarea, transportul si diurna (aferente personalului)	57.365,00	46.935,00	104.300,00	
1	TOTALE RESURSE UMANE	822.613,00	673.047,00	1.495.660,00	
PARTICIPANTI	Cheltuieli cu cazarea, transportul (aferente participantilor)	6.558,75	5.366,25	11.925,00	
	Subventii (ajutoare) si burse	24.750,00	20.250,00	45.000,00	
2	TOTALE PARTICIPANTI	31.308,75	25.616,25	56.925,00	
ALTE TIPURI DE COSTURI (inclusiv subcontractarea)	Cheltuieli pentru derularea proiectului	43.807,50	35.842,50	79.650,00	
	Taxe	5.775,00	4.725,00	10.500,00	
	Cheltuieli aferente activitatilor externalizate (subcontractate)	92.070,00	75.330,00	167.400,00	
	Cheltuieli pentru inchirieri si leasing , necesare derularii activitatilor proiectului	57.508,00	47.052,00	104.560,00	
	Cheltuieli de informare si publicitate	8.800,00	7.200,00	16.000,00	
	Cheltuieli de tip FEDR (10% pentru AP 1-5 inclusiv, 15% pentru AP6) - amenajari de terenuri, constructii - reabilitare modernizare cladiri,, instalatii tehnice, Mobilier, birotica, echipamente de protectie,	55.300,00		55.300,00	
3	TOTALE ALTE TIPURI DE COSTURI	263.260,50	170.149,50	433.410,00	
3,1	DIN CARE FEDR	55.300,00		55.300,00	
4	REZERVA DE CONTINGENTA max 5% din costuri directe minus rezerva	27.500,00	22.500,00	50.000,00	
5	TOTAL COSTURI DIRECTE (1+2+3+4)	1.144.682,25	891.312,75	2.035.995,00	
6	Total cheltuieli generale de administratie (15% Din total costuri directe fara FEDR)	46.750,00	38.250,00	85.000,00	
7	VALOAREA ELIGIBILA A PROIECTULUI	1.191.432,25	929.562,75	2.120.995,00	
8	DIN CARE ACTIVITATI TRANSNATIONALE	0,00	0,00	0,00	
9	DIN CARE ACTIVITATI EXTERNALIZATE	92.070,00	75.330,00	167.400,00	
9	CONTRIBUTIA SOLICITANTULUI	58.328,53	47.723,34	106.051,87	
10	ASISTENTA FINANCIARA NERAMBURSABILA SOLICITATA (7-9)	1.133.103,72	881.839,41	2.014.943,13	
11	TVA NEDEDUCTIBIL ESTIMAT	0,00	0,00	0,00	
12	VALOAREA TOTALA A PROIECTULUI (7+11)	1.191.432,25	929.562,75	2.120.995,00	
					0

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”

	buc	suma	luni	total lei	total eur	4,27 €
3 cheltuieli pentru derularea proiectului						
3,1 servicii de sonorizare				0	0 €	
3,2 traducere si interpretare				0	0 €	
3,3 prelucrare date				0	0 €	
3,4 intretinere, actualizare si dezvoltare aplicatii informatice				0	0 €	
3,5 achizitionare de publicatii, carti, reviste de specialitate	1	100	24	2.400	563 €	
3,6 concesiuni, brevete, licente, marci comerciale, drepturi si active similare	1	5000	1	5.000	1.172 €	
3,7 materiale consumabile:				0	0 €	
a cheltuieli cu materii prime si materiale necesare derularii cursurile practice				0	0 €	
b cheltuieli cu hrana				0	0 €	
hrana 2 conferinte de promovare si publicitate/PR proiect	100	35	2	7.000	1.641 €	
hrana3 seminarii campanie de informare - A2	90	35	3	9.450	2.216 €	
hrana activitati formare	150	35	5	26.250	6.154 €	1750 lei per curs
c materiale direct atribuibile sustinerii activitatilor de educatie si formare	150	75	1	11.250	2.638 €	750 lei per curs
brosuri/materials informare A.2 Campanie de info	450	30	1	13.500	3.165 €	
d papetarie (management de proiect si activitati)	1	200	24	4.800	1.125 €	
total				79.650	18.674 €	
4 cheltuieli aferente activitatilor subcontractate						
4,1 diverse achizitii de servicii specializate:						
management de proiect	1	0	1	0	0 €	
monitorizare proiect	8	7800	1	62.400	14.629 €	62400
4,2 contracte incheiate cu operatori economici:						
organizare de evenimente				0	0 €	
pachete - transport cazare, masa				0	0 €	
audit financiar extern - 8 transe	1	35000	1	35.000	8.206 €	1,65%
expertiza contabila	1	2000	24	48.000	11.253 €	
editare si tiparire materiale sesiuni de formare				0	0 €	
editare si tiparire de materiale publicitare(exemple):				0	0 €	
comunicate de presa	2	1000	1	2.000	469 €	
promovare in presa scrisa si online	1	20000	1	20.000	4.689 €	
total				167.400	34.088 €	
5 taxe						
5,1 taxe de certificare a competentelor	0	0	0	0	0 €	
5,2 taxe de evaluare/acreditare/autorizare a programelor de formare	0	0	1	0	0 €	
5,3 taxe de eliberare a certificatelor de calificare	150	70	1	10.500	2.462 €	
5,6 taxe de autorizare a centrelor de evaluare competente	0	0	0	0	0 €	
5,7 taxe de participare la programe de formare/educatie	0	0	0	0	0 €	
total				10.500	2.462 €	
6 Inchirieri si leasing						
6,1 inchiriere (locatii, bunuri)						
a inchiriere sedii, inclusiv depozite				0,00	0 €	
b inchiriere spatii activitati (exemple)				0,00	0 €	
locatie 2 conferinte de promovare si publicitate/PR proiect	2	3000	1	6.000,00	1.407 €	100 de persoane pe conferin
locatie 3 seminarii campanie de informare - A2	3	3000	1	9.000,00	2.110 €	90 (65+25) de persoane*3 s
locatie bursa locurilor de munca	2	4265	2	17.060,00	4.000 €	
sala activitati formare	1	500	75	37.500,00	8.792 €	15 sesiuni*5zile
sala activitati consiliere	1	350	80	28.000,00	6.564 €	20 zile A.3+ 5 zile A.5
consiliere afaceri	1	350	20	7.000,00	1.641 €	
c inchiriere echipamente				0,00	0 €	
d inchiriere vehicule	0	0	0	0,00	0 €	
e inchiriere diverse bunuri				0,00	0 €	
6,2 rate de leasing platite de utilizatorul de leasing pentru:				0,00	0 €	
a echipamente				0,00	0 €	
b vehicule				0,00	0 €	
c diverse bunuri mobile si imobile	0	0	0	0,00	0 €	
total				104.560,00	24.514 €	
9 cheltuieli de informare si publicitate						
a productie materialelor publicitare si de informare - brosurii, pliante PR	300	pret/buc	20	6.000	1.407 €	
b tiparirea materialelor publicitare si de informare				0	0 €	
c difuzarea materialelor publicitare si de informare				0	0 €	
d dezvoltarea/adaptare pagini web	1	10000	1	10.000	2.344 €	
e inchiriere de spatiu publicitar				0	0 €	
f alte activitati de informare si publicitate				0	0 €	
total				16.000	3.751 €	

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

investitii tip FEDR	cost	Nr buc	pret unit total lei		total euro	
mobilier	scaune	0	200	0	0 €	
	mese	0	1.000	0	0 €	
	birouri	0	500	0	0 €	
	dulap arhiva	0	3.500	0	0 €	
aparatura/birotica/echipamente de protectie a val umane si materiale	laptop	6	4.800	28.800	6.752 €	
	server	0	8.000	0	0 €	
	copiator	1	9.500	9.500	2.227 €	
	multifunctionala	2	8.500	17.000	3.986 €	
	camera video			0	0 €	
cheltuieli cu: alte echipamente, constructii, instalatii tehnice, echipamente tehnologice (masini, utilaje si instalatii de lucru), alte chetuieli de investitii, avize, acorduri, autorizatii, proiectare si inginerii elaborare studii de terene, organizare de santier, asigurare utilitati, reabilitare si modernizare utilitati,	altele	1	0	0	0 €	a se decide altele
totale				55.300	12.965 €	2,61%
Cheltuieli cu estimare tva			pt TVA	85.514	16.248 €	
total general				433.410	101.611 €	
				55.300	FEDR	
				1.495.660	buget resurse umane	
				56.925	participanti	
				1.985.995	total 1	
				50.000	rezerva	
				2.035.995	total cheltuieli directe	0
cheltuieli indirecte/generale de administratie ESTIMARE	buc	suma	luni	RON	EUR	
1 cheltuieli aferente personalului administrativ si auxiliar (salarii, taxe si o	3	600	24	43.200	10.128 €	
2 utilitati	1	1000	24	24.000	5.627 €	
3 servicii de administrare a cladirilor	1	200	24	4.800	1.125 €	
4 servicii de intretinere si reparare echipamente si mijloace de transport				0	0 €	
5 arhivare documente				0	0 €	
6 amortizare active				0	0 €	
7 cheltuieli financiare si juridice(notariale):				0	0 €	
deschidere si administrare cont proiect	1	500	1	500	117 €	0,80%
costul aferent garantiilor oferite de banci	1	500	1	500	117 €	
taxe notariale				0	0 €	
8 multiplicare (cu exceptia materialelor de informare si publicitate)	1	5000	1	5.000	1.172 €	
9 conectare la retele informatice				0	0 €	
10 cheltuieli aferente procedurilor de achizitii publice	1	1000	1	1.000	234 €	
11 abonamente la publicatii de specialitate - merge cu B 9	1	100	24	2.400	563 €	
12 materiale consumabile:				0	0 €	
materiale auxiliare				0	0 €	
materiale pentru ambalat				0	0 €	
alte materiale consumabile	1	150	24	3.600	844 €	
total				85.000	19.928 €	
				85.000	cheltuieli indirecte	
				2.120.995	total cheltuieli eligibile	0

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

ANEXA 1

GRAFIC ESTIMATIV PRIVIND DEPURAREA CERERILOR DE RAMBURSARE

-anexă a contractului de finanțare-

erere de nbursement	Cheltuieli efectuate de la data	Cheltuieli efectuate până la data	Total Cheltuieli efectuate	Total Cheltuieli efectuate /valoarea totală eligibilă a proiectului	Total cheltuieli aferente finanțării nerambursabile ce vor fi declarate în cererea de rambursare	Suma estimată a fi solicitată în cererea de rambursare (după deducerea contravalorii prefinanțării)	Data depunerii cererii de rambursare la AMPOSDRU
Număr (1)	Luna / An (2)	Luna / An (3)	lei (4)	% (5)	lei (6)	lei (7)	Luna / An (8)
DE IMPLEMENTARE NR. 1							
1	Jan-09	Mar-09	900.000	6.0%	567.624	873.267	Mar-09
2	Apr-09	Mai-09	860.000	5.7%	542.396	834.455	Mai-09
3	Jun-09	Jul-09	800.000	5.3%	504.554	776.238	Jul-09
4	Aug-09	Nov-09	1.500.000	10.0%	946.040	1.455.446	Nov-09
TOTAL			4.060.000	27%	2.560.614	3.939.406	
DE IMPLEMENTARE NR. 2							
5	Jan-10	Jan-10	1.350.000	9.0%	851.436	1.309.901	Jan-10
6	Feb-10	Mai-10	750.000	5.0%	473.020	727.723	Mai-10
7	Jun-10	Jul-10	2.000.000	13.3%	1.261.386	1.940.594	Jul-10
8	Aug-10	Dec-10	1.500.000	10.0%	946.040	1.455.446	Dec-10
TOTAL			5.600.000	37.3%	3.531.882	5.433.664	
DE IMPLEMENTARE NR. 3							
9	Jan-11	Mar-11	1.000.000	6,7%	630.693%	970.297	Mar-11
10	Apr-11	Jul-11	1.500.000	10.0%	946.040	1.455.446	Jul-11
11	Aug-11	Oct-11	2.090.000	6.7%	1.747.505	2.027.921	Oct-11
	Nov-11	Dec-11		6.0%	873.267	873.267	Dec-11
ere finala de mburare			900.000				
TOTAL			5.490.000	29.4%	4.197.505	5.326.931	

Transa de prefinantare	Suma solicitata	Data estimativa a solicitatii
Număr	lei	Luna / An
(9)	(10)	(11)
Transa 2	1.470.000	Aug-09
Transa 3	1.764.000	Jun-10

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

ANEXA 2 REVIZIUNI ACTUALIZATE

-anexă a contractului de finanțare-

Costuri potrivit bugetului cererii de finanțare	Costuri eligibile potrivit contractului de finanțare	Costuri eligibile declarate în cererile de rambursare intermediară anterioare	Cheltuieli previzionate a fi efectuate în trimestrul următor	Din care:		
				Luna 1	Luna 2	Luna 3
Resurse umane	8.411.215	499.676	477.468	199.870	299.806	-
- Participanți	2.803.738	166.559	159.156	66.623	99.935	-
Alte tipuri de costuri	2.803.738	166.559	159.156	66.623	99.935	-
- FEDR	700.935	41.640	39.789	16.656	24.984	-
TOTAL COSTURI DIRECTE	14.018.692	832.794	795.781	333.117	499.676	-
II. Cheltuieli generale de administrație	981.308	58.296	55.705	23.318	34.977	-
III. TOTAL COSTURI (I+II)	15.000.000	1.765.524	1.687.055	706.207	1.059.313	-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”

2. Cerere de rambursare

Date generale

Beneficiar:

Denumire proiect:

Valoarea totală a proiectului: 10.284.553,67 RON

Data de începere a proiectului: 24.06.2010

Perioada de implementare: 24 de luni

Proiect finanțat prin PROGRAMUL OPERATIONAL REGIONAL 2007 – 2013

Axa prioritară 4 „Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local”.

Domeniul de intervenție 4.1. „Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală”.

Autoritatea de Management: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

Organism Intermediar: Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est.

Prezentare Proiect

Descrierea proiectului ce face obiectul finanțării

Valoarea totală a Proiectului care face obiectul finanțării nerambursabile este de **10.284.553,67 lei**:

Obiectivul general al proiectului:

- constă în sprijinirea dezvoltării economice, sociale și durabile în Regiunea de Nord Est, potrivit nevoilor și resurselor, prin crearea unei structuri de sprijinire a afacerilor în municipiul Iași, județul Iași, având ca scop atragerea investițiilor, revigorarea și dezvoltarea economiilor locale și regionale.

Obiectivul specific al proiectului:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

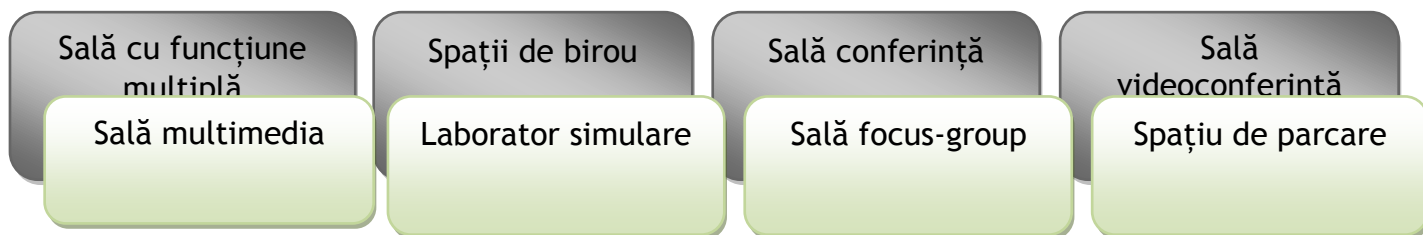

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

- este atragerea investițiilor, revigorarea și impulsivarea dezvoltării economice a județului Iași, prin crearea unei structuri de sprijinire a afacerilor dotată și echipată, care încorporează cele mai noi tehnologii și materiale de construcții pe fondul unei arhitecturi moderne cu personalitate puternică și care reprezintă un cadru favorabil valorificării potențialului firmelor și dezvoltării mediului de afaceri, prin ofertarea următoarelor servicii:
  - Închiriere spații de birou;
  - Închiriere sală cu funcțiune multiplă: sală conferință, sală videoconferințe, sală multimedia, sală focus – group, laborator de simulare (numita în continuare sala multifuncțională);
  - Închiriere spațiu de parcare.

Tipuri servicii oferite prin intermediul proiectului:

Rezultate obținute prin implementarea proiectului:

- 1 unitate de implementare a proiectului
- 1 inspector de șantier contractat
- 1 contract de lucrări încheiat
- 1 structură de afaceri
- 245 dotări pentru spațiile dedicate
- Materiale pentru publicitatea proiectului
- 1 contract servicii audit încheiat
- **Număr total de agenți economici atrași:**
  - 2 microintreprinderi
  - 2 firme mici
  - 1 firmă mijlocie
- **Număr de locuri de muncă nou create:**
  - 25 femei
  - 25 bărbați
- **Număr de firme ce vor închiria spații în primii 2 ani de funcționare:** 5
firme

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

4.FINANȚAREA PROIECTULUI				
4.1 Bugetul proiectului				
Nr. crt	Denumirea capitolelor și subcapitolelor	Cheltuieli neeligibile (fără TVA)	Cheltuieli eligibile (fără TVA)	TVA
1	2	3	4	5 = X % * (3+4)
1	Cap. 1 - Cheltuieli pentru achiziționarea (exproprierea) terenului și amenajări			
1.1.	Achiziționarea (exproprierea) terenului			0.00
1.2.	Amenajarea terenului		140,811.00	26,754.09
1.3.	Amenajarea pentru protecția mediului		8,326.00	1,581.94
Total Capitol 1		0.00	149,137.00	28,336.03
2	Cap. 2 - Asigurarea cu utilități			
2.1.	Asigurarea cu utilități a obiectivului		29,794.00	5,660.86
Total Capitol 2		0.00	29,794.00	5,660.86
3	Cap. 3 - Cheltuieli pentru investiții			
3.1.	Construcții și instalații		6,784,381.50	1,289,032.49
3.2.	Dotarea cu echipamente	544,445.00	80,475.00	118,734.80
Total Capitol 3		544,445.00	6,864,856.50	1,407,767.29
4	Cap. 4 Cheltuieli pentru organizarea de șantier			
4.1.	Organizarea de șantier		37,261.00	7,079.59
Total Capitol 4		0.00	37,261.00	7,079.59
5	Cap. 5 Cheltuieli diverse și neprevăzute			
5.1.	Cheltuieli diverse și neprevăzute		286,654.00	54,464.26
Total Capitol 5		0.00	286,654.00	54,464.26
6	Cap. 6 Alte cheltuieli neeligibile			
6.1.	<i>e.g. cheltuieli cu elaborarea studiilor pregătitoare (SF, PT, Plan de afaceri), alte cheltuieli necesare proiectului, dar care nu se regăsesc în categoriile de cheltuieli eligibile, taxe diverse aferente implementării proiectului</i>	748,027.88		121,070.26
Total Capitol 6		748,027.88	0.00	121,070.26
TOTAL		1,292,472.88	7,367,702.50	1,624,378.29
TOTAL GENERAL		10,284,553.67		

Atenție! Unele categorii de cheltuieli sunt considerate eligibile într-o anumită limită procentuală:

- Cheltuielile efectuate pentru achiziționarea de terenuri sau expropriere (linia 1.1. de mai sus) sunt considerate eligibile în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului (total coloana 4 de mai sus)
- Cheltuielile pentru construirea/ modernizarea/ extinderea drumurilor de acces către structura de sprijinire a afacerilor (cuprinse în linia 3.1. de mai sus) sunt eligibile în limita a 10% din valoarea totală a proiectului (Total general de mai sus)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

**„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”**

4.2 SURSE DE FINANȚARE A PROIECTULUI

Prezentați sursele de finanțare ale proiectului, ținând cont de indicațiile din Ghidul solicitantului – secțiunea II.3.3. „Întocmirea bugetului”:

Nr. crt.	SURSE DE FINANȚARE	VALOARE (RON)	CURS	VALOARE (EURO)
I.	Valoarea totală a proiectului, din care:	10,284,553.67	3.9151	2,626,894.25
I.a.	Valoarea eligibilă a proiectului	7,367,702.50	3.9151	1,881,868.28
I.b.	Valoarea neeligibilă a proiectului	2,916,851.17	3.9151	745,025.97
II.	Contribuția proprie în proiect, din care:	5,127,161.92	3.9151	1,309,586.45
II.a.	Contribuția solicitantului la cheltuielile eligibile	2,210,310.75	3.9151	564,560.48
II.b.	Contribuția solicitantului la cheltuielile neeligibile	2,916,851.17	3.9151	745,025.97
III.	Asistență financiară nerambursabilă solicitată	5,157,391.75	3.9151	1,317,307.80

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

„Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013”
„Formarea Beneficiarilor în domeniul implementării proiectelor finanțate din Instrumente Structurale”

ANEXA IIIa

GRAFICUL DE DEPUNERE A CERERILOR DE RAMBURSARE

Nr. cererii de rambursare -1	Valoarea estimată a cheltuielilor eligibile ce vor fi solicitate în cererea de rambursare (lei) -2	Luna depunerii cererii de rambursare la OI -3
1	407.145,93	Decembrie 2010
2	788.583,29	Aprilie 2011
3	1.221.188,67	Iulie 2011
4	843.919,78	Octombrie 2011
5	2.532.193,23	Ianuarie 2012
6	1.574.671,60	Aprilie 2012
Total buget*	7.367.702,50	

Total coloana (2) va fi egal cu valoarea eligibila a Contractului de finanțare

BENEFICIAR,